

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS DIPLOMATARIUM

UTGIVET AV
JÄMTLANDS LÄNS BIBLIOTEKS DIPLOMATARIEKOMMITTÉ

Andra delen, första häftet
(1405) 1451—1475

UNDER REDAKTION AV

HALVARD BJÖRKVIK

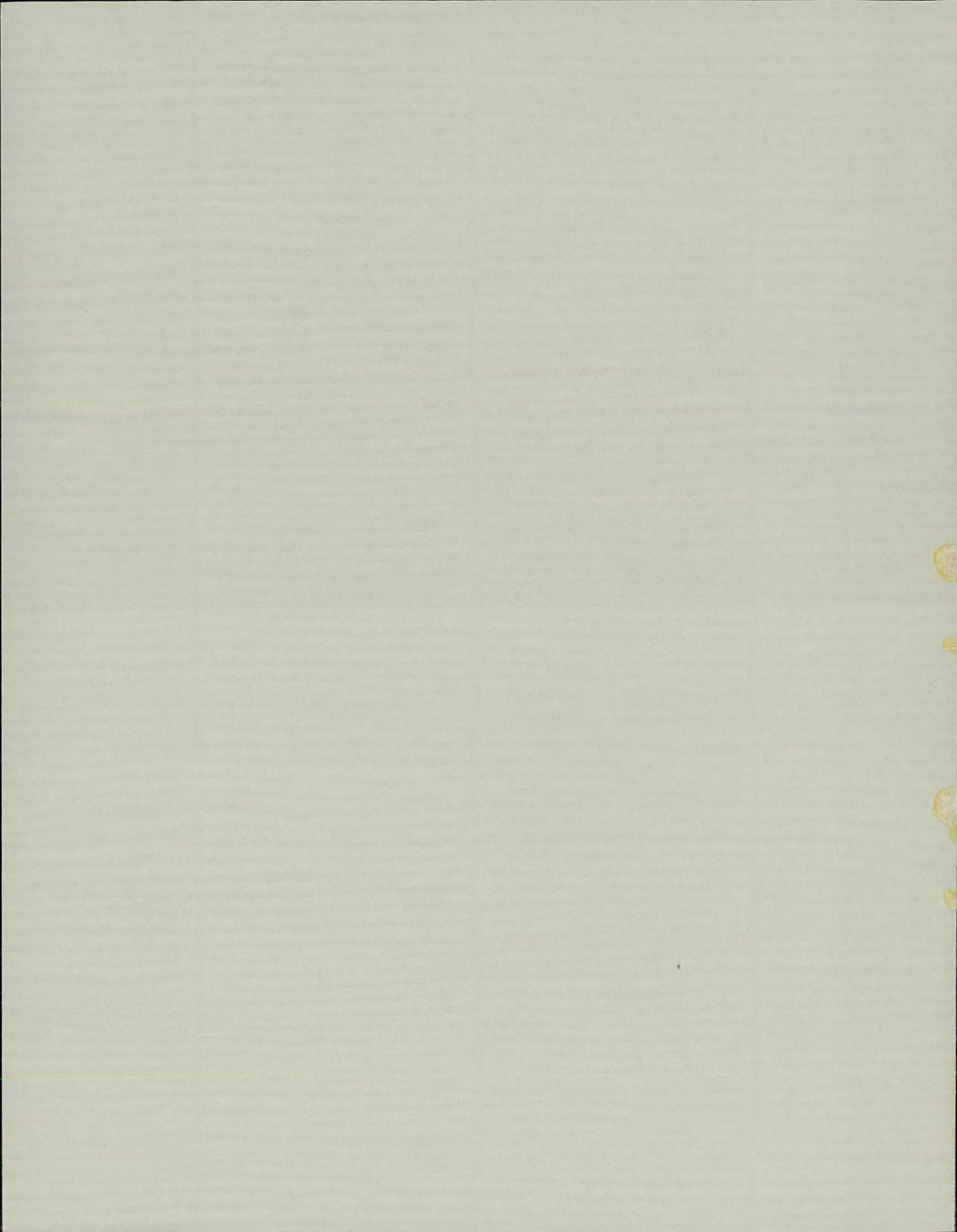
Docent

KJELL HAARSTAD

Vetenskaplig assistent

A.-B. WISÉNSKA BOKHANDELN, ÖSTERSUND
(1 DISTRIBUTION)

JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS DIPLOMATARIUM

AB ÖPE-TRYCK
ÖSTERSUND 1974

JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS DIPLOMATARIUM

UTGIVET AV
JÄMTLANDS LÄNS BIBLIOTEKS DIPLOMATARIEKOMMITTÉ

Andra delen, första häftet
(1405) 1451—1475

UNDER REDAKTION AV

HALVARD BJÖRKVIK
Docent

KJELL HAARSTAD
Vetenskaplig assistent

A.-B. WISÉNSKA BOKHANDELN, ÖSTERSUND
(I DISTRIBUTION)

JÄMTLANDS LÄNS BIBLIOTEKS DIPLOMATARIEKOMMITTÉ

har tidigare utgivit tre häften medeltidsdiplom. Det första häftet utgavs 1943 under redaktion av rektor K-E Löfqvist och landsarkivarie Robert Swedlund. Andra häftet kom från trycket 1946 och omfattar tiden 1350—1418. Tredje häftet, som slutredigerades av landsarkivarie O. Svenonius och omfattar tiden 1418—1450 utkom 1956. Register till samtliga tre häften i första delen utarbetades av förste arkivarie Bertil Flemström och kom från trycket 1965.

Första häftet av andra delen, som härmed föreligger, har utarbetats under ledning av docenten vid universitetet i Trondheim Halvard Björkvik, som 1969 övertog redan insamlat material, fotostatkopior, avskrifter och register, som genomgicks och ordnades med hjälp av personalen vid Universitetets historiska institut. Från och med 1972 har vetenskaplig assistent Kjell Haarstad tillsammans med Björkvik haft överinseendet över arbetet och utfört det mesta av omskrivningen från gotisk till latinsk skrift.

Haarstad har stått för kontrolläsning samt utarbetande av register och liksom Björkvik företagit resor till Riksarkivet i Stockholm och Landsarkivet i Östersund för komplettering av diplomsamlingen. Dr.phil. Helga Öhberg har medverkat med kontroll och översättning till svenska av för- och eftertexter samt korrekturläsning.

När andra delens första häfte nu föreligger vill kommittén till hrr Björkvik och Haarstad framföra ett varmt tack för deras sakkunniga och värdefulla arbete. Ett tack riktas även till kontorsassistent Eli Haabeth, som maskinskrivit manuskripten.

Beträffande den fortsatta utgivningen och slutförandet av diplomatariet har kommittén träffat avtal med hrr Björkvik och Haarstad, som välvilligt lovat att fortsätta arbetet enl. den plan som redovisades i förordet till första delen 1943. Andra delen skall alltså omfatta tiden 1451—1500 samt tredje delen 1501—1540.

Ragnar Ohlson (ordf.)

Torsten Dixelius Hans Jakobsson Sigrid Thomson Helga Öhberg

UTGIVNINGSPRINCIPER

tillämpade i Jämtlands och Härjedalens diplomatarium, andra delen.

1. Texterna återges diplomatariskt oförändrade, så långt detta varit möjligt. Detta gäller även textens indelning i stycken, som följer förlagan utan ändring till nutida bruk eller hänsyn till innehållet.
2. Förkortningar upplösas men utmärks med kursivering. Bokstäver som tillskrivits ovan raden som del av en förkortning, kursiveras icke.
3. Interpunktionen bibehålles oförändrad.
4. Person- och ortnamn återges utan ändring i själva texten men normaliseras efter nutida bruk i för- och eftertext samt i översättningar. Diplomatiets del I har varit mönster vid normaliseringen.
5. Stora och små bokstäver återges efter handskriften.
6. Varianter i förlagan av en och samma bokstav (t.ex. långt och kort s) återges principiellt icke i trycket. Typerna u och v, ä och æ, ö och ø, samt i den mån de kunnat särskiljas, i och j, ij och y, återges i enlighet med förlagens skrivsätt.
7. Utraderingar (rasurer) och avsiktliga luckor och tomrum i handskriften återges med prickar i den tryckta texten. Ungefärlig längd anges i notapparaten. I rasur skrivna bokstäver, ord eller meningar införs i texten utan särskild markering men anmärkas i not.
8. Skador i förlagan betecknas med raka klammer [], vare sig texten kan utfyllas eller icke. Supplerad text insättes inom dessa klammer med samma tryckstil som i diplomtexten i övrigt. Kan texten ej restitueras, sätts prickar inom klammertecken, och i notapparaten anges den skadade textens omfattning i ungefärligen beräknat antal bokstäver, ord, rader eller centimeter.
9. Oläsliga ord, som ej kunnat suppleras, anges med prickar i texten och anmärkning i not.
10. Rättelser och tillägg, gjorda i själva manuskriptet, införs i den löpande tryckta texten men anmärkas i not. Överstrykningar och raderingar i förlagan markeras ej i diplomtexten men anmärkas i not.
11. Suppleringar av bokstäver eller ord, vilka av glömska eller slarv överhoppats i handskriften, sätts inom parentes () och i samma tryckstil som i diplomtexten i övrigt.
12. Fel- eller dubbelskrivna bokstäver eller ord uteslutas i den tryckta texten utan att de där särskilt markeras men anmärkas i not.
13. Delar av ett diplom, vilka äro hämtade ur ett tidigare eller senare brev, som i sin helhet tryckts eller skall tryckas i diplomatiets, tryckas endast som en hänvisning till detta andra diplom.

FÖRKORTNINGAR

Dipl.Dalek.	Diplomatarium Dalecarlicum
DN	Diplomatarium Norvegicum
DS	Diplomatarium Svecanum
JHD	Jämtlands och Härjedalens Diplomatarium
JLFT	Jämtlands läns Fornminnesförenings tidskrift
KB	Kungliga Biblioteket (Stockholm)
RA	Riksarkivet (Stockholm)
SD	Svenskt Diplomatarium från och med år 1401
UUB	Uppsala Universitetsbibliotek
ÖLA	Landsarkivet i Östersund

Den 25 mars 1405

Sex lagrättsmän gör veterligt att BENGT PAULSSON dels ensam, dels i gemenskap med sina fränder är odalsarvinge till några namngivna skogsmarker.

Efter avskrift som ingår i domstolsprotokollet vid tinget 11/11 — 21/11 1796 i Svegs dombok AI:19, fol. 294, i ÖLA.

Anm. Tingsrätten har denna uppfattning om brevets värde: "Svaranderne framvisade äfven de återopade bilager, ibland hvilka det så kallade pergamentsbrevet af år, 1405 finns på papper skrifvit och ehuru stämpladt med sex sigiller, icke hörande til dem, som brevet eller vitnesbördet utgifvit, förutan en enda, neml. Halfvard Eriksso, hvarken til talesätt och stil, eller andra omständigheter syntes vara af någon trovärdighet".

Wij edelige lagrettes mend Knut Biurss: Knut Olufs: Halfuar Eriks: Oluf Smeding, Otto Peders: Anders Larss: wij med dette uuart obne bref att os full vitterliget er att den som dette bref uiser att Bengt Paauels: han er rette odels man och rette arfvinge til en treding forst i oxebergs skoug och en treding i lukers haalde och en treding i mulingsnes med sine frender en treding att hafue i fule skoug med sine frender en treding i heste aas och kiøle skoug med sine frender i brette och morde skoug en treding med sine frender och en treding i her jaa siø med sine frender som brette skoug utuisar og siden i uester til kiøl mot sine frender til den store kilde kiøleholm og bledens mynner i hoen er skilnaden mott sine frender paa alle sider ttil ydermere uittnes børd tryke uij uore insegel for dette uuartt obne bref uaar frudag i fasten Ao dominiij 1405. Sigeller.

TORSÅKERS KYRKA

Den 1 augusti 1417¹

HAKON JÖNSSON, kyrkopäst i *Torsåker*, Ängermanland, säljer till HANS HAKONSSON och MIKAEL HAKONSSON sin jord i *Sillre* i *Borgsjö* socken, som HAKON tillbytt sig mot bl.a. halva *Hovdsjö* i *Jämtland*.

Original på pergament i ÖLA, deponerat av folkskollärare C. E. Alenius, Ulvsjö, Nyhem.

Sigill 1: utrivet, 2—5: snitt.

Tryckt i Hellbom: Ur Medelpads äldre urkunder nr. 38.

Referat av Bygdén i Hernösands Stifts Herdaminne IV sid. 141.

Anm. Avskrift i V. Behms samling i Heimbygdas dep. vol. 29, bok 9, sid. 105 i ÖLA.

Alla the mæn som thetta breff høra ællær se. helsar iak hakon Jønнисson kirkeprester J thorsaker. kærlica medh warom herra. kærnis iak medh thesso mino opno brefue. at Jak giuit hafuer thessom breffuisarum hanus hakonson² oc mickel hakonsson. hælfftt annat gærda goodz J syldra. J gerens gardhe liggjande j borgasio sokn oc j thorpa skiplagh. hwilka Jordh Jak

aff thora friggasson fore fulla paninga fik. som os badhum aa samdhe Ty affhænder Jak mik oc minom arfuom the sama fornempda jordhena i gærdh J syldra. oc tilegnar Jak sama Jordina. fornempda hannes hakonsson oc michæl hakonsson. halfft hwaríom thera swa oc thera arfuom til æuærdil(iga) ægho medh husom oc thomptom J akrom oc ængiom skoghum oc fiskewatnum J watho oc thorro Innan gardz oc vtan nær by oc fiærre medh allom tillaghum Jngho vndan takno som til then fornempda byn syldra ligger thet skal allom mannum witerligit wara at jak giorde eth Jorda bythe medh skæligom manne thora friggesson gud hans siæl haffuj. I swa matho at jak gaff hanum halfft hoffdhasio J iæmtalande fore tre gærdhe ii syldrum. ther til gaff jak hanum en hæsth j skon³ fore atta marker fyra kør fore sex marker ena grytho J kærwestade fore tre marker fyra pund korn J støda kirkio oc fyra J thorpa kirkio oc fyra J borgasio kirkio fore hwart pund thwa marker Annat [ari]t ena halff læsth fore ix marker J geranegarde. Til thæs mera skæl oc bætre bewaringh Bidher Jak skæligha men niclis diækn oc vin⁴ J franøø asuider I rannø oc aswider J lynngwik at hængiæ theras Jnsigle til witnisbyrdh for thetta breff medhder mith egith insigle Datum et aptum. apud ecclesiam thorsaker Anno dominj M^o cd^o xvij¹ primo die menssis augusti.

På framsidan: 1517.

På baksidan: 13668.a.

-
1. Brevet har tidigare, bl.a. av Bygdén, daterats 1517, men omdaterats av Hellbom. Originalets "cd" är skrivet så att det kan påminna om ett "D", men skall utan tvivel läsas som cd.
 2. I brevet "hakonsom".
 3. "en hasth" följer överstruket.
 4. Hellbom läser "vnj".

3

HOV

Den 19 juni 1427

KARL JONSSON säljer Våle i Hackås socken till OLAF FASTESSON för 16 jämtska mark.

Jfr. JHD II, nr. 62.

Efter avskrift av V. Behm i Heimbygdas dep. vol. 21, nr. 18017, i ÖLA. En annan avskrift i Behms saml. i Heimbygdas dep. vol. 28, bok C sid. 2. En tredje avskrift i Medeltidsbrev Jämtland B 20a på RA, varav xeroxkopia på ÖLA.

Alla the ghodo men som thetta breff høre ællr Se helsar iak Karl Joensson¹ æwerdeliiga medh wællgæ kiennis jak th(et) medh thetta nu

nærvarandi opne breff salt oc oplatith hana skiæolithom manne olaff fastasson eth godz som vala heter ligandis i hakas sokn for xvi mark jæmdska medh hws iordh akir oc ængh nær by oc fjerro inga undantakin swa matta ath then skogen ther wnder ligger skal wa rit læggias wara nytthniyh al then skov som høher sor-siøn har jak sondan skilth hanom æller hano arbningsom gowit wndan mik at ming(om) arwingom oc wnder fordi olaff oc hans ærwinga oc kiennis iak op burith hana helan pæningh oc hallwan tilhør mj(k) ath kwitta oc withnis byrdh bedher iak besthiedeliigin man hemingh olaffsson mj sins insigla medh mina egna for thet breff sc(r)evin in hoff anno dominj M^ocd^oxxvii in die corporis xiiij^o.

I övre kanten: Avskr. Lån fr. Wåle.

Under avskriften: (märken af 2 sigill).

-
1. Alla 3 avskrifterna har "Jørsson".
 2. Sannolikt felläsning för "Christi".

4

SVEGS KYRKA

Den 18 mars 1431

Sex män tilldömer JON KETILSSON en äng som han tidigare pantsatt till TORVARD TORGERSSON.

Efter avskrift i Hildebrands saml. vol. 5, VHAA:s dep. i RA.

Thet kiændhe vi Hakon Laursenson logman i iämpstalende ok i hariadall ok gregrs sonason sysloman ther samastædes at vi varom i litlahariadall a almendeligo thinge anno Dni. 1431. odhensdagen nest epter *Ste* Gregorii dagh. Kærde tha jon kætilson æpter et ænghe som reth var pantsath for mandrap huilket sone thorvardher thorgerdson i hæfdom hafde. dömde tha these skilrike men som sva heta pädher andhersson, jon Svakldson, biör(n) rodgeson rodge pædherson ok¹ asmundher rådgeson ok asle biörnson lagliga tilnæmde af rättarinom for^{dom} jon kætilson sith ænghe ighen och for^{dom} thorvarde sina peninga fulla oc frælsta for allom epter thy gonger ok vitne for gingo til thes at annat sannar finnis en tha for oss kom. til mera visso ock vitnes byrdh hængiom vi våra incigle for thete bref. Scriptum apud ecclesiam Svegh in dominicam passionis:

-
1. I avskriften "a".

Brev om Saloms-lägden.

Jfr. JHD I nr. 293.

Åberopat i domboken för Hackås tingslag den 27 maj 1651 (Jämtlands dombok A I: 3a sid. 183 v — 184 r i ÖLA).

Protokollet har följande lydelse:

Fendricken M. Anders Harde fordrer Pehr Oluff(son) fullmächtig i Nächstadh Oluff Pehrson jbidem på deres medhlegares, som brukar salumsägerne Under sine gårdar, Hurules de medh rätte äre tilkomne, effter Som Salumslägden är Chronen införd i Jordboken och Fendricken brukar Chronen parten i Salum Framladhe Hand en Kongens breff i danmarck Daterat Helsingborgh 1582¹ des inneholdh att Fougden² Hans Påfwel-son hafwer bydt By gården Uthi Saloms längden att Salom skall wara lyka j wärdhe till Uthsädhe. Der emot framladhe Pehr Oluffson i Nächstadh ett wälbeseplat Pergements breff och Lagmansdom Daterat 1450 att halfwe Salombs längde lyder Wnder Pehr Oluffson och hans medh legare som dedh inneholder och Uthwysar. Efftersom doom och Kungebreff der å gifwen domen lyder att Pehr Oluffson och hans medlegare på halfwe Salom och Kunnebreffwet att Salom skall wara lyka räcknat emot Bye. 7 thr. och Salomslängden sås 2 thr. kunde den ringa rätten icke annat fälla, ty doom och konunge breff der å gifwen. Då begärde weder parterne sökia höge öfwerheten, ty wij kunde konungebreff och lagh fångin dom ey ogilla. inför rätten hwar andra expensen och skadhan stå, begärte Harder den som saken tappar.

På samma dagh wordo de förente, medh segel och contract Vnderskreffuet³ dess innehålldh att Fendricken behåller lägden, Uthan något widlyfftigt expens,

Tillsats nederst på sidan 183 v:

Altså emedan den ringe rätten kenner sig oförmögen ogilla något theru huarcken Konghe brefuet eller domen, och ingen håller sigh syntes willia gifua uthan til högre rett protestera, tilstaddes⁴ at the efter sin begäran thet sökia måtte, men för änn Dom hafuanderne thet understödhe til at wåga tilbodhe the sigh til itt vänligt Contract och enighet, huilket och in för retten skedde i så måtto at the sielfue ogill gjorde sin dom, och gilladhe Konge brefuet som Harder hadhe.

-
1. "Daterat . . . 1582" tillfogad i marginalet med samma hand.
 2. "Fougden" tillfogad ovan raden.
 3. "Vnderskreffuet" tillfogad ovan raden.
 4. I texten står "testaddes".

GUDMUND TORGARDSSON och hans broder ERLING bekräftar att de utarrenderat till ALF ALFSSON en jordapart i västra *Tännäs*. Enl. sexmanna-dom har ALF bättre rätt till godset än HALVARD.

Jfr. JHD I nr. 292; II brev den 17.6.1479

a) Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill saknas.

Tryckt i DN XV nr. 86a.

Allom¹ monnom theim som thetta breif see æller høra kennest jak gunnund thorgardhsson oc ælling brodhir hans thet vi hauum bygt alf alfsson sin ioordhapart j thennenæse apaa rettan leghobord oc lanskvld ok abhud medh sex manna samtygt ok war ei doom thi heldir vthan ein samtygt tagt til thera j millum for ty ath fornemdan gunnund saghdhe ath halwardir skvldde hawa som føra havdhe leigt saa lenge ath the laghdhe vndir sex manna samtytk tha fvne the sex men saa for ein ret theim j mellvm ath allf war skyldare til at hawa fornempdan joordha part thi ath han war kommin af brodhirrins en thorleif of søstrena thi bør hanum wara nermera baadhe til leigho ok kwba ok wrdo saa ofvir eina ath halwardir skal oflata then ioordha partin then dagh som allf han vil han of hawa medh godho ok delevst oc trætaltvt til meira visa heng-gum vi waar jnseigle for thetta bref sigwrth a hexeim hafthor a biærgum thore a hexeim oleif a biærgum biærne aranloson endreth a halddallo vi warum alle j thera samtytg

I övre kanten: Odat. — 1460?

På baksidan, med samma hand: thetta samtygt villium vi til standa formempdan men som j brefvit standa ath alla the samtygt som vi giordhum them j mellom thet villum vi vara bekendir kommir thet for then högsta dom han maa wara

Med senare händer: N.6. — A.14.b.1a.18. — Tennäs. — Dipl. Norv. XV. 86, a VHAA

b) Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa

Tryckt i DN XV nr. 86b.

Anm. Brevet är skrivet med samma hand som ett odatrat brev vid 17.6.1479 i JHD II.

Allæ mandh Som thete breff Seer Eller Hører kendis: Jegh gudmundh torgorsszen och Ellyngh myndh: broder: thet: vy: haffve: byght allf alfszen Synd Jordh parter: for retter: leiyo och laændh skyll y tenneses: y th(e)nd: vestrede gaardh: Och toge vy ter Sex mendh y pro(f) Och alle Halda end samtøcke at allf: vor komendh af broderendh: och torleff af Søsterendh: ty vor: allf: nermeere att leghe eller købe end torleff Som

aff Søsterenndh: vordh: for enn Euigge: aff talandher sagh: Hynge vy vor indzegell ffor thette breff syffuer daffynsszen paa byerghen: Hafftorer: *ibidem* Torre a Hædiæidh: Olaff a² biergh.

thet vydne vy for høger Dom om³ behoff gøris.

På framsidan: Odat.

På baksidan: N-4 — Tennäs — Dipl. Norv, XV, nr 86.

-
1. I brevet "Allomm".
 2. I brevet "oc".
 3. I brevet "Oc".

7

Omkring 1450

OLAF JONSSON och ESKIL JONSSON intygar att de på LARS' i Lokes vägnar betalat 1 mk. guld i mansbot efter JOSSE MATTIASSON.

Jfr. JHD I, nr. 281.

Efter avskrift i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017, ÖLA. Ytterligare en avskrift i V. Behms saml. i Heimb. dep. vol. 29, bok 9, sid. 1 i ÖLA.

Ffor alle the gode men thette breff see æller høra læsas helsa vi olaff jensson ok eskil ionsson kerlika medh gudh kunnokth gørande medh tesso varo breffue ath vi vthgiffuith haffue oppa laffrense vegne i loen j mark guldh som ader nempde laffrenss bordhe per iussesson vt ath giffua i manbøther epther iusse mattisson ok vilie vi tess ffulleligha thil staa ath sva er i sanningh Thil ythermere skel her vm bedomss vi beskelika manna insigle som er ketil olsson.

På framsidan: Avskr. af pergamentbref nu i Loke Lockne sn hos Olof Olofsson. — Plats för ett sigill. — Rätt afskrifvet efter originalet på pergament intygar

Östersund den 4 Febr. 1888 — P. Olsson, Lektor, dr. phil.

8

JÄMTLAND

Den 16 februari 1451

GUDLEIF HOLMSTENSSON kungör att han sålt till sin måg SIGURD LARSSON en tredjedal av Finnäs för 16 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1, 2 och 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 82; Persson, Bodsjö socken sid. 124.

Allom mannom them som thetta breff see æller høra skal thet kunnocth Wara ath Jach gudhileeff holmstenson saalde minom maagh Sigurde laurensoni thridhiungen j Finnanes fore sextan iempaska march: hwilka pæninga jach vpburit hafuer aff opnæmdom Sigurde första pæning och sidharsta mich til fulla nøghie och thy skill iak fornæmda iord i Finnanes vndan mich och minom arffwom och skøter thet vndir Sigurd laurenson och hans arffwa och rætta æpterck[o]manda ti[l] alz odhalls medh allom tillaghom nær by och ffiærre holt och hagha j waato och torro hwar hælzt thet kan liggia som them [. . .]homen bør ath fylghia alzengo vndan takno til æwerdelica egho War thetta køp laghlica giort medh witnom och ffastom andres j Døwinge Jenis j fiærdom raghwall saluason jacob j sodhwiik joan j løstom Symon i løstom gunnar eskilson och joan biørnøø [Ti]ll ytermere witisbyrd bidher iach beskedhelica mæn pædher olaffson laghman j iemtalande olaff j wædherwiik och olaff j staffwanes ath the late siin incigle hængiande for thetta breff *Scriptum* iempcie anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo feria tertia proxima post Sigfridi.

På framsidan: 1451 .

På baksidan: A.14. c. 1: 26.—Boddsjö. Flatnor.

9

SÖDERGÅRD, BRUNFLO

Den 31 maj 1451

JENS i *Odensala*, PEDER, hans son, JOHAN REDARSSON och OLAF REDARSSON tillkännager att de sålt ett kvarnställe i *Odensalabäcken* till Johan GUDNIUTSSON för 18 svenska öre.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN III nr. 816.

Allom mannom them som thetta breff kan Forekoma Høræ æller see scal thet Witerliket wa[ra] ath Jenis i odhinsall pædher hans son joan redharson och Olaff redharsson wi alle medh fulle samtykt v[nt] och vplåtitt hafuom skælicom manne joane gunniotsøni eeth quærnastadh liggiandis j odhinsals bekke for xviii øra sue(ns)ca hwilkæ pæninga han oss¹ till fulla nøghie betalath hafuer och thy skiliom wi thet quærnastædhitt vndan oss och waarom arfvom och skøtom thet vnder joan och hans arfua och skiliom wi hanom tymber och steen och mwld till quærnenna bygning och frælsan wegh for ofwan aakren atalæløst for allom

mannom til æverdelica egho thennæ sæmia och skötning war giord j sudhra gaard widh brunfflo kirchio mangom godhom mannom offuerwarande som war joan j wiik halward j gotestadhom benkt j aakre eric j lund, enar a bryniom helghe j odhinsall pædher j hardskagha och giord a berghom witnismæn Olaff joanson eric a tand. Och til² stadhelika witnisbyrdh bidhiom wi godhra manna incigle som ær pædher Olafson laghman j iemtalande och staphan j wambestadhom for thetta breff som giort och scriffwat war aarom æpter gudz byrdh tusanda fyrahundradha och fæmtighi och a første aarenom manadaghen j gangdagha³ wiku.

På framsidan: 1451.

På baksidan: Ioan Gunniotson köpt ett qvarn ställe, i Odensala bäcken, för 18 öre Svenska. Tillika bestods honom timmer, sten och mull till bygnad samt för väg. datum 1451 — Brunflo Odensala. — Dipl. Norv. III No 816.

1. Ordet "oss" tillskrivet ovan raden.
2. Ordet "til" tillskrivet ovan raden.
3. "g" och "d" skrivna som en enda bokstav.

10

HAGNESTAD

Osäker dag 1451

PETER FASTESSON i *Mordviken* erkänner att hans hustru AGNES har 44 jämtska mark inestående hos honom och överlåter därför till henne en del av sitt gods.

Jfr. JHD I nr. 199, 245, 259; II nr. 74, 75.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN III, nr. 818; Persson, Bräcke socken sid. 136 f.

Anm. Avskrift av Ekdahl i Avskriftsamling 1: 28, ÖLA; tryckt hos Persson, Revsunds socken I, sid. 146f.

Jak pædher ffastason j mordwiik gør Witerlikit och kæniss thæs ath agniiss min¹ hustru aagher inne medh mik swa manga pæninga och iac hafuer vpburit vppa hennes wegna ffyra och fyratighi iempska mark hwilka pæninga jac forwissar henne wæl betalas j lösa pæninga mædhan the rækkia ther næst j fastom eghom som ær miin køpe iordh søødzsund j ræffsunda sokn thet skil iac henne och hennes arffwom medb allom till laghom Swa skil iach och henne halffwa bennefiske som iach fik ffor min skadha giæld kan æn tha til fulnadhe ey till rækkia tha skil iach henne j landom j gymmodall som jonaland heeta² hwilkin iach køpte ffor fiortan iempska mark thenna forscriffna eghor wil iac at agniis och hennes

arffwa ffræselica behalda skulo wtan alla atalan thy at thet ær mit afflinge gotz, och later jac howdh boleth medh allom sinom till liggilse vskærdath bliifwa och alt thet iac medh ærffdom ffangith haffde them till handa som rætta æpter komanda wardha Och will iach bidhiæ mina ærffwingiæ ath the min ordh och gerninga stadudt halda som iach medh skæll och wisso talat och giort hafuer: och j enga maato bryta hindra æller quælia vlaghlica till biwdhe Til sanninda om forscriffna articulos ærinde och stadhfæstelse bidher iach pædher olafson laghman j iemp-talande om hans incigle medh mino egno incigle for thetta breff. Scriptum hagnestade anno dominj M^ocd^o quinquagesimo primo crastino dedica-cionis ecclesie brunfflo.

På framsidan: 1451.

På baksidan: breff pa sunda — no 2. — [..]es bref brøder i mellem. — Dipl. Norv. III No 818.

1. I brevet "mim".
2. Orden "landom — heeta" understrukna.

11

LUNGRE

1451

SIGURD BRODHERSSON säljer en halv notgång med tillhörande notvall till GUNNAR HAFTORSSON och hans broder BJÖRN för 2 svenska mark.

Jfr. JHD I nr. 230, senare delen.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa, 2: bevarat.

Tryckt i DN XIV nr. 83; J.L.F.T. I sid. 99.

Anm. Avskrift i B 20a, "Jämtlandsbrev", RA, och i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017, ÖLA.

Thette kennis jek sighthardh brvdsson ath jek haffwer sælt gunnare hafftorsyni ok biorn hans brodhir en halffan notagang ok vallin mædhir ffore ij mark swenske thøm thil odhils ok æghe kennis ok jæk sighthordhir ath jak haffwer op burit the ffornæmde ij mark svenske mek thil ffulle nøghie ok thakke ok giffwer jak them quitte ok akeroløse ffore mek ok mine æfftirkommende jtem ær thet ffoost ællir ffaalt tha skal thet engom sælias ællir biudhes vtan mek sigvordh i gen ællir minom æfftirkomman-dom ok thil sannind her om tha bedhis jek godhra manna insighle ath hængia ffore thette breff som (ær) herre magnus prestir a rødhno ok

joan sighworsson mædhin jek ey sielffwer insighle haffwer *Scriptum*
lvngre anno dominj M^o cd^o lj^o.

I övre kanten: 1451.

På baksidan: Lit Boda (överstruket.) — Kyrkås, Klepp. — A.9.a. 7:20.

12

SVEG

Den 25 februari 1452

GUDLEV THORLAKSSON säljer sitt fädernearv i *Glöte* i *Härjedalen* till NILS i *Glöte* för 44 svenska mark.

Jfr. JHD I nr. 165, 232, II nr. 42, 99.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2 och 3: remsor.

Ollom mannom them som thetta breff se eller høra kennis iac¹ gudlef tollekson oc ffulleghe till staar ath iak haffuer solth mith fasthefederne² som iak ath j gløthe j heridall ligiande medh allo thy ther till ligher oc ligath haffuer j vatho oc turro vtan gardz oc innans j akarum oc renum engo vndan skilldo biskeleghom manne niels bygiandis i gløthe ffor iiij mark oc xl svenska kennis iak fo(r) nempde gudleff tollekson mik haffua vpp borith helan peningh oc halffuan mek till nøghis aff ffor nempdan niels oc ffrelsar iak ffor nempde gudleff tollekson thet goz vndan mik oc minom barnom oc minom erffuinghom vnder ffor nempdan niels oc ervinghia till alls adalls oc euerdeleghe egho will ther nokor vppa thalla tha skall han talle³ till gudleff tolekson oc ikke till niels till mero visso oc vithnisburd bediss han biskeghe manna inzigle for thetta breff⁴ herre torsten kirkiopresther i sweig matis j heri[. . .]⁵ sven botulfson var thetta breff gior[th]⁴ j sveigh vm matis messa dag an(n)o domini mcdlij.

1 Här följer ett överstruket "iak".

2 "ne" tillfogad ovan raden.

3. I brevet närmast "take".

4. I brevet felskrivet "berff".

5. Skada genom snittet.

13

Osäker dag 1452

ÖRJAN KARLSSON, riddare och hövitsman i *Jämtland*, överlåter till ESKIL NILSSON kronans ödejord *Skuru* i *Revsund* socken mot en skatt på två skinn årligen.

Original eller primäravskrift okända.

Tryckt efter Persson, Refsunds socken I sid. 84. Persson har denna proveniensupplysning: "Följande handling från mitten av 1400-talet och skriven å papper hittades händelsevis vid forskning bland en del värdelösa diversepapper och är tydligen köpebrev på skattedel av Ammer, varest det också upptäcktes...

Märke efter ett sigill synes på baksidan av den lilla handlingen".

Alla män som thetta breff kan for koma höra eller see helser Jurian Karlsson, Riddare oc hövirzman j iemptalande ocg Häriaadall ävinneleva mz gudh o. c. gör witrlekit mz thzta mit opna breff ath jach bet hafer tässom Öffloisär¹ Eskielle Nielesoni ena ödhes iordh som Cronone och Conungdomene til hörier som heetr Skuru leggiandes j Råfsunda sokn j slaa[swa] maato han skall byggia oc boo tehz oppa oc skat aff göra ij skatta skin aarlica betala, och thz mz fräselica bruka mz allom tillaghom som thz mz rätto tilhyggio til thes mer visso latr iac trykkia mit jnciglio oppa ryggio for thzta breff. Data ano dei age[mi]llesimo quadringena-[mi]simo quinquagesimo secondo sabbto paa lanr[?] wij.

-
1. Ordet "tässom" dubbelskrivet.
 2. Sannolikt felläsning för "breffvisare".

14

Den 13 juli 1453¹

SIGVID OLAFSSON säljer ett böle i *Fäviken, Kall* socken, som var hans moderne-
arv, till GUNNAR ARNESSON.

Jfr. JHD I, nr. 198, 222.

Tryckt efter avskrift i Ekdahls norrländska samlingar A 1, Kall: Selsved 3. 1453.
VHAA:s arkiv.

For allom them, som theta breff höra, ællr see, kænnis jach Sigwidh Olaffson, at jach vplatet och kärlica vnt hafuer skælicom manne Gunnare Arnesøni eet Bøle, som mit mødherne war i Fæviyk, i Karll sokn², føre swa mykit wærdh, som oss assamde, och wæll anøgde; och undanssarfwar jach mich och minom arfwom thz fornæmda Bøle i Fæviyk, och tillegnar thz Gunnare och hans arfwom, mz allom tillaghom, som them lutenom bør athfylghie, til æverdelica ægho; och vil jach staa hanom for fulla frælse. Til witisbyrd bidhr iach laghmannen i Jamptalande Pædhr Olaffson, och Esbiørn i Harbestade, ath the there incigle late hængiande for thzta breff, som skrifwat var, arom æpte Gudz byrdh, tusande fyra

hundredhæ fæmtighi och vppa tridhis aare, fredaghen næst æpter sælamanna messo¹ dagen.

I övre kanten: N:o 3.

-
1. "Sælamma messo" sannolikt felskrivning för "Seljumanna messo".
 2. Orden "Fævnijk" och "Karll sokn" understrukna.

15

HÖLJE

1454

ERIK REDARSSON och hans hustru MARGARETA NILSDOTTER avstår till KETIL NILSSON den delen i *Klösta*, som Margaretas fader fick av ANDERS i *Klösta*.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: bevarat, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 84.

Allom thøm som thetta breff höræ¹ eller see helsær jac Erik redarson oc margret nielisæ dotter egin kono minnæ kierlica oc æwerdelica medh varom herre kiennoms vi oc kungiorom medh tessæ varom vpnæ brevæ at vi stam engom til vtan kietil nielisson oc hans (hvstrve) vm te twadelanæ j kløkiestadom som nielis j høliom min fadher ffyk aff² andres j kløkiestadom ffor forgangæ honom oc hans hvstrve ffor ty vndan skiliom³ vi os fornempde erik oc margret oc varom arvom twadelanæ j kløkiestadom oc vndher fornempden kietil oc hans ærvingie til allz odhalz oc æwerdelighæ (eghe) til obrigdelica stadfestæ ffor ty han hawer giort vare at nøgie som os vel nøgher tesse ære ther fastæ til olaff helgieson karl pædherson gwdeniot hakanson hakan hans son henrik olafson nielis olafson klæmit⁴ gwmmeson øndh jonson. en thessæ vattæ olaff helgieson pædher karlson til tæs mere vissæ bedoms vi godhæ⁵ (mannæ) jnciglæ for thettæ breff som ær pædher karlson olaff helghieson gwdeniot hakanson scriptum j høliom anno domini M^ocd^o quinquagesimo quarto.

I övre kanten: 1454.

På baksidan: Erik Redarson afstått till Ketil Nielison tvadelanæ (2/3) av Kløkiestadhom, anno Dni 1444. — Lit. Klösta. Måns Månson. — A.9.a.2:23.

-
1. Här följer ett ensamstående "e".
 2. "aff" tillskrivet ovan raden.
 3. I brevet "skilion".
 4. I brevet "klænit".
 5. I brevet "ghadhæ".

OLAF TORESSON och OLAF GÖTESSON säljer en halv gård i *Tångeråsen* till BJÖRN i *Tångeråsen* för 40 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 202.

Original på pergament i ÖLA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Alle the godhe män som thetta breff kan ffore komma see höra æller læse helsæ jak olaff toresson ok olaff gotasson kerlika *medh* varom herre ok sancte olaff koning kunnokt gørandis *medh* tesse waro opno breffwe ffore allom thøm som nv æro som komma skulændis thet vj *medh* ja ok godhwilia ok beradhne modhe ok jæk olaff toresson *medh* minne ælskelike hustru rædhgierdhe samtyke ok handaband haffwom saalt ok alla ledis kerlika vnt biskedhelikom manne biörn j *tangiraas* j en j gaardh j *tangiraas* ffore xl jemska merker *medh* allom thillundum som thil fornemdan j gaardh thillighat haffwer ffraan fforno ok nyo ligianz j jamtaland j afflodaal sokon nær by ok ffierre *medh* hult ok hagma husom jordhom tunom ok tunastadhom ffisskiom skogiom quernaströmum alz engo undan takno vtan thet som fförre war saalom saalt allis ok laghlikom gaffwom giffvet thil ewinnelikaa odhils ægho undan oos ffornemdom ok waarom arwingom ok vnder ffornemdan biörn ok hans arwinga thil ewinnelika ægho hwillka xl jemska merker wi konnoms oos haffwa obborit helan pæning ok j ok alla thøm thær j mællan æro os thil ffulla nøghio thesse viij dandemæn waro ffaste ath køpe varo andrs i soeras lauritz j vdhne simon i affle helghe i affle nicl(is) under berghom joan botasson styrkar i bøløno pædher j landhogh thesse ij waro køps watta ath køpe waro helghe j affle lauritz i vdhene thil witnis byrdh her om tha bedhoms wi godha manna jnsighle ffore thetta breff som ær olaff olaffson¹ olaff llanda² Sskriffwit j afflodaal arom afft(e)r guz byrdh M^ocd^olv ffierdha dagh pinsdagha.

På baksidan: Biörn i *Tångeråsen* köpt en half gård derstädes för 40 Jemska mark. Datum Afflodaal 1455.

-
1. Namnet tillskrivet på rasur.
 2. Ordet "gaffw"(?) följer överstruket.

Lagmannen PEDER OLAFSSON tilldömer HELGE OLAFSSON arv efter hans syster HELENA OLAFSDOTTER.

Efter avskrift a) i Heimbygdas dep., vol. 2, nr. 455a, ÖLA.

Avskrift b), något avvikande, i samma vol., nr. 67 e.

Tryckt i J.L.F.T. II sid. 120.

Ffor allom them som thetta breff kan fore koma til stander jach pædher olaffson laghman j iemptalande at iach hafuær sakt och [. . pt]¹ helgha olaffson til arff æpter sina syster elene olaffsdotter allt the atte j løso och fasta eghor alt thet j iempscom laghom ær æpter thy som waar laghbook ther om wt wiisar. Til sanninda trykker iach mit incigle pa ryggen for thetta breff *Scriptum* rawnda Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto proxima quarta feria post Sigfridi episcopi et gloriosi confessoris.

Tillfogat under avskrift a): "Bokstafstroget afskrifvet efter originalet på papper, nu i Byn, Fors socken, uti en inbunden bok, intygar

Östersund den 28 September 1896, P. Olsson, fil. dr, lektor".

Tillfogat till avskrift b): "Originalet på papper eges af Inspektör Aug. Edholm i Byn, Fors sn."

1. Lucka i avskriften.

HALVARD SIGURDSSON säljer till sin broder JOHAN SIGURDSSON halva gården *Kloxåsen* i *Näs* socken för 44 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 195, 277, 290, II nr. 44.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor, 3: snitt.

Tryckt i DN III nr. 833.

Alla mæn som thetta breeff kan forekoma Høra æller see Helsar Haluard sigurdzson kærlica medh gudh Och gør witerlikit medh thetta mit opna breeff at jach vnt vplatet och saalt hafuer skælicom manne minom brodher joane sigurdzsoni halfwan kluksaasen medh allom sinom tillaghom fore fyra och fyratighi marker iempske hwilka pæninga iach kæn-

nis mich vpvurit hafuæ aff fornæmda joane mich till takka och fulla aat-
 nøghio Och vndan scrifwar iach mich och minom arffwom thet fornæmda
 gotz j næs sokn liggiandis halfuan kluksaasen *medh* alla sina tilliggilse
 och til egnar och skøter vnder vpnæmdan min brodher joan och hans
 arfwa och rætta æpterkomanda *medh* hws och *medh* iordh: jnnan gaardz
 och vtan nær by och fiærre j waato och torro alz engo vndan takno till
 odhals och æwerdelica eegho wtan alla æpter talan *medh* vbrigdelico
 stadfæsto Giort *medh* skilriikom witnom tørkil a gerdom andres a landz-
 æmpne och the waro och nær tha lukit war och sigurd j finnanes, Stad-
 fæst *medh* atta fastom lasse j sinberghe kætil a bermo biørn a biærmo beknt
 a alæsta niclis a gerdom marten torgotson paul j grønawiik och tørbiørn
 j foaker Til mere wisso bidher iach skilriika mæn pædher olaffson laghman
 j iemptalande jennis karlson och olaff kætilson om theres incigle hæn-
 giænde for thetta breeff Giort och skriifwat j kluksaas aarom æpter gudz
 byrd tusanda fyrahundredha fæmtighi vppa siætte aaret *tercia die pasche*.

I övre kanten: 1456.

På baksidan: Näs. Kluksås. — Dipl. Norv. III No 833.

19

Den 15 maj 1457

OLAF ERIKSSON ger sin son INGEMUND OLAFSSON halva gården *Kösta* i
Alsens socken mot att han får underhåll till döddagar.

Jfr. JHD II nr. 59.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa, 2: snitt, 3: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 85.

Alle the godhe mæn som thetta breff kan ffore komme Se høre læse
 helsar jæk olaff eriksson kerlike *medh* gudh ok sancte olaff koning
 kunnokt gørendis *medh* thesso¹ mino opno breffwe ffore allom thøm
 som nu æro ok kommaskulendis thet jek *medh* beradhno modhe ok minss
 kære sons jæk ok godhuilia henrik olaffsson handeband ok samthykio vnthe
 minom kære son ingemund olaffsson halffwen min gaardh som hethir
 øffra thyodhastadha liggiandiss j aa(l)sness sokn j jemptaland *medh* allom
 thillundom som thil ffornemdan halffwen gaardh thil ligghat haffwer
 ffraan fforno ok nyo j sa maathe thet² ffornemder ingemund skal halde
 mek sytning thil³ dødhradagha ok haffdhe jæk budhit ffornemdan j gaardh
 henrik minom son ok j sa mathe [hw]ilkit han sek ey thil trøste oppe

halde mek thil stadhffestilse ath thet skal thess stadhughere haldes som jek ok min kære son giort haffwom tha ware ther viij ffaste offwer som ær magnus j wik pædhar j wiik toral i brekka niels j la(n)dhwerkom olaff trondsson ffalke be(n)ctsson joan j kluk guzorm a berghe thy affhendhir jek mek fforndan halffwen gaardh vndhan mek ok minom rætto arffwom ok vnder fforndan jngemund ok hanss rætta arwinga thil jw(i)nnelika odhilss ægho obrythelika ath haldess j wato ok thorro nær by ok fferren j hult ok hagma tunom⁴ tunasta(d)hom skoghom ffiskewattnom kuernastrømum alz engo vndan takno vtan thet som fføre saalom salt ællir laglikom gaaffwom giffwit thet kænneis ok jek niels pædhersson soknaprestir j fforndede a(l)ssne tha jæk giordhe hanom sina redho som kristne mæn plægha gerna ath thake thet fforndeder olaff eriksson thil stodh j sin ytersta tidh om fforndede gaffwer ok fforbødh nokrom ath omaka fforndeda j gaardh hio wærende guzorm olaffsson ok luce j kluk thil vitnis bordh hær om tha bedhis goda manna jnsighle som ær niels v[nder] bergo(m) nisse andersson olaff j silienne fføre thette breff ssom giort war sundaghin fføre sancte erikx dagh arom æfftir guzbyrd M^ocd^o l vij.

På framsidan: 1457 — No 3.

På baksidan: A.9.a.4.20.

På tredje sigilletts remsa står några svårlästa ord, skrivna med yngre handstil.

-
1. I brevet "thetso".
 2. De sista fyra orden skrivna två gånger.
 3. "thil" dubbelskrivet.
 4. "tunom" dubbelskrivet.

20

STOCKHOLM

Den 1 augusti 1457

Konung CHRISTIAN I. ger kronans ödegård *Skedom* i *Frösö* socken mot skäligh skatt till OLAF TOMASSON.

Jfr. JHD II nr. 27, 52, 61.

Efter avskrift i Ekdahls norrländska samlingar A 4, § 96, VHAA:s arkiv.

Originallet uppvisat på Frösö ting den 13 och 14 oktober 1696. (Gävleborgs läns dombok nr. 47 fol. 659 v, RA).

Wij Christiern med Guds Nåde Danmarks, Sweriges, Norriges, Wendes och Göthes Konung, Grefwe til Oldenborg och Delmenhorst Giöre witter-

ligit, för alle män, at Wij af wår synnerliga gunst och Nåde hafwe undt och gifwit, och unne och gifwe med detta wårt Öpne Bref, thenne Brefwisare Olof Tomesson Wår och Cronones Öde Gård, som så heter Skedhen, är liggjande i Jemteland i Frösö Socken, frälst och hemult för hwarjom manne til ewerdelig Ägo, med sådan skiäl och för ord, at Wår Lagman och Sexmän honom lägge ther skiälikan skatt efter, som thesse förenemde answara för Gud och thet bekänna för Oss, at Han och hans arfwingar giöre Oss ther Skatt af, efter ty som thesse förenämde må förfinna. Ty bedie Wij och biude alle eho the hälst äro och särdeles wår Fogde och Embetsmän at icke hindra eller hindra låta fören:de Olof Tomson eller hans Arfwingar här uti quälja eller oförrätta i någor måtto, under wår Kongl. hämd och Wrede. Datum in Castro Nostro Stockholmensi, die S:Petri ad vincula, Nostro sub Secreto quo utimur, prdall p^{id}tibus afflam. Anno Dom: MCDL septimo. 1457.

Under avskriften: LS.

I margen: Skattlägningsmåhl år 1457.

21

ÖSA

Den 25 december 1457

PEDER BRODHERSSON erkänner att KETTIL NILSSON gottgjort honom för allt tilltal.

Jfr. JHD II nr. 105.

Original på pergament i VHAA: dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 86.

Allom thøm som thettæ breff høræ eller see helsær jac pædher brodson kierlica medh va[r]om her[re] kiennis jac oc kungiør medh thessæ minæ vpna breffwæ at kietil niclisson haffwer giorth minæ atnøghie vm alth thet jac haffdhæ honom til tala badhæ løst oc ffasth til ffwillæ [nøgi]e oc alle ffor ty llather jac honom oc hans arwa quitæ oc atala løsæ ffor mic oc mine eruingie vtan alle effthertalan til thes meræ vissæ oc skiel ta bedis jac dandemannæ [jnc]iglæ ffor thettæ breff som ær pædher karlson oc gwdeniot Hakanson scriptum Øsæn anno dominj M^o (cd^o) 1 septimo etc jn die nativitatis.

I övre kanten: 1457?

På baksidan: Quittance på erhollen lösen för jordeparter. Datum utplånadt — 1470 — Lit. Klösta. M.M.s. — A.9.a.2:21.

OLAF PEDERSSON erkänner att hans fader PEDER LAURENSSON gjort ett jordebete med GUTTORM GUTTORMSSON, så att denne fick västra gården i *Hägre* med två tredjedelar av allt tillhörande mot halva östra gården i *Backe*.

Jfr. JHD II nr. 96.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: skadat.

Tryckt i DN XIV nr. 87.

Allom tøm som thettæ breff høræ eller see helsær jac Ollaff pædherson kierlica medh varom herræ kiennis jac oc kungior medh thessæ minæ vpnæ breffwe at min fadher pædher lawranzson gwd hans Siell nadhæ byttæ jordom medh gwtorm gwtormsson swa at min fadher ffyk gwtorm vestre gardin j hægrin oc twadelanæ j allom ægoninæ badhæ nær oc ffyerræ ffor halwen østre gardin a bakkæ medh swa skiel at wardher nakot wffrælst j hegrin ta skal han ga swa mykit jn til bakkæ jgien thetta byttæ var gjort medh fvllæ² (nøgie) oc varæ ffastæ at thessæ byttæ enar a bryniom hemming hans son jon a Siem biørn *ibidem* Olaff kietilson pædh(e)r brozson swen a edhæ jon niclisson en thessæ vatta olaf helgieson bardh toreson til tes meræ vissæ oc skiel bedis jac dandemannæ jnsiglæ ffor thettæ breff som ær pædher karlson olaff helgieson *scriptum* øsæn anno domini M^o cd^o lix jn die philippi et joacopy.

I övre kanten: 1459.

På baksidan: PA — Ås — A.9.a.3:20.

1. DN läser "ægomæn".

2. DN läser "alle".

HELGE BERGSVENSSON säljer till OLAF MARTENSSON bölet *Hall och Oxböle* i *Offerdals* socken för 20 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 88.

Thet scall allom mannom witerliket wara som thetta breff høræ æller see at jach helghe berswenson saalt hafuer skælikom manne olaue mar-

tensoni eet bøle som hall oc vxabøle heeter j afflodals sokin ligger medh allom sinom tillaghom fore tiwghu iempsca marker hwillka pæninga nw æru betaladh til fulla nøghie och skill iach fornæmdom olaue the fore sagde æghuluti medh allom tillaghom vndan mich oc minom arfwom oc vndir olaff oc hans arffua til æwerdelika egho ær thet oc swa at forsagda egho dele kunno hanom foos æller ffaall warda tha scal mich thet først biwdha kænness oc iach vpbar the fornæmda tiwghu iempsca marker j swa dana først halff fæmpte pund kopper x alna clædhe een ryæ eet aclædhe oc sidhan j gilt smiidhe plogh iærn som iach loot mich wæl aat nøghie och thy scal olaff the fornæmda egho dele fræselica hafua atalaløst for hwariom manne till witnis Symon j afflo, och pædher widh land(..)h¹ oc til ytermere skell oc witnisbyrd bidher iac skælica mæn pædher olaff(son laghm)an² j iemptalande oc niels vndir berghom at the siin incigle late for thetta breff Scriptum afflodall anno domini Millosimo quadringentesimo sexagesimo sabato (infra)² octauas epyphanie dominj.

I övre kanten: 1460 — No 3.

I nedre kanten: 1628. 1460 — Hörer till Jonas Andersson i Öne. 158.

På baksidan: Offerdal. — A.9.a.4:21. Dessutom, delvis utplånat, med 1700-talshand ett kort referat av brevets innehåll.

1. Ett hål har helt avlägsnat ca två bokstäver i ortnamnet.
2. Hål i brevet.

24

RAGUNDA

Efter den 19 januari 1460¹

Sex (?) män dömer i en tvist mellan KETTIL i *Krokvåg* och PEDER i *Tryggåsen* om halva *Böxlafors* i *Fors* socken.

Jfr. JHD II nr. 58.

Original eller primäravskrift ej känd.

Här tryckt efter P. Olssons avskrift i Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institut; en annan avskrift i Heimbygdas dep. vol. 2 nr. 32e¹ i ÖLA. Regest i J.L.F.T. I sid. 100.

(.....)² breff (.....)² herr (.....)² derpå (.....)² Hoffsjø (.....)² ed Bjørn Jonson Erik i Kulsted asvin (.....)² hærom vitterligt med detta vårt öppna breff att anno domini Mcdlx... dag næst efter Sancte Hinriks dag Tha foguten Torsten Mårtenson skatt ting holt i Rafwnda dal vart vi i dom næmde milan Kjetill i Krakovag och

hans brøder och brødrabarn Olof Person och Sigurd Pehrson i Ey upa anden halvene jemte Pæder i Tryggåsen om en halfven fors som heter Bøxlafors i Forss soken ligiandes hvilken førbemelte Forss førbemelte Kjetill sagde sitt odel vara och dett sama mål hafde før før rætta varitt och thå hafde førbemelte Jon Person før domarena 2ne skjæliga wittnen som svo hette Pål i Åsen³ och Heming i Bolet svoro fullan be-
 kareith⁴ att de ej annat viste eller hørt hafde⁵ att den sama Bøxlaførss hafde ligitt man efter man under Trygieåsen nu efter svo wittne som Jon hafde før sina mål tå och førbemelte Kjetil hafde inga vittnes Tha jorde vi tohem Kjetil och Jon førbemelte domstrætt i sva måtto att førbemelte Jon Persson skal gifwa the brøder hverein tørra ein svensk mark. Kjetil Olaf Persons barnom Sigurds barnom Anders Persons Olaf Persons Torbjørns Persons barnom etc. etc. Dett bref som førnæmde brøder hafde lags jort før førberørde forss dett sama bref dømdom vi oftabemælte Jon Person i hænder och lika oftabemælte Bøxlafors dømdom vi till odels och eværldeilig ægo med allom sinom tilligelsom ytter-
 mera herom till sæende bedjom vi domarena hedellige mæn der sinom bekræftelser i Rafhundadal om sitt insegle⁶ och Espjørn i Øsen som då stod i lagmanens sted om sitt insegle Olof Jonson sitt insegle under thetta bref hænmandes som jort ær år och dag som før siger etc.

I övre kanten: Conf.M. — Avskr. af Lektor P. Olsson. Orig. i Nordiska Museet, Stockholm. 2 Segl. J. Läns fornminnesförening.

Under avskriften: (Två hängande insegel).

-
1. Året är osäkert, då "Mcdlx" följes av en defekt.
 2. Lucka med plats för 4—5 ord.
 3. Rättat från "Aasen".
 4. Troligen felläsning för "bokareith".
 5. Orden "för sina" följer överstrukna.
 6. Namnet "Olof Jonsson" följer överstruket.

25

BRUNFLO

Den 14 april 1460

OLAF KETTLSSON intygar, att KRISTINA STENSDOTTER i Österby fått full betalning för halva gården Österby som hon sålt till sin syster och hennes man OLAF SWERTUNG.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt.

Tryckt i DN III nr. 847.

Jak olaff Kætilson gør allom mannom witerlikit som mik kunnoct ær at Cristina Steens dotter j østerby saalde sinne syster oc hennes bonde olaff swertung¹ halfwan østerbyen for fæmtan iempsca mark oc vpbar sielff oc vpbar swa nær at sex mark j geen stoodhe oc ther fik hon mich sit² ombudh vppa och the sex mark bar iac vp oc antwardadhe iach henne medh skæлом oc witnom som æn lifuer een witnisman hyggullff ionson och ær betalath nw hwar pænning aff thet iordha wærdith thet wil iach sanna oc göra min ræt vppa swa see mich gudh holler och thenna widhergango giorde iach j Brunfflo for laghmannen mangom godhom mannom ahørande ther tha waaro paual kætilson kættil ionson joan benktson jenis ericson jenis staphanson oc flere godhe mæn. Och till sanninde later iach mit incigle hængiande for thetta breff giort j brunfflo Anno dominj Millesimo quadingentesimo sexagesimo secunda die pasche.

I övre kanten: 1462.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 847. — Lockne Forsta.

1. Över andra stapeln av "u" står en prick, varför namnet kanske skall läsas "swerting".
2. Ordet felskrivet "sti".

26

SEGERSTA

Den 25 maj 1460

OLAF ESBIÖRNSSON i *Edstuga* i *Bollnäs* socken och OLAF OLAFSSON i *Säljestad* i *Järvsö* socken, *Helsingland*, bemyndigar JOHAN KRAASA att uppbära och sälja deras hustrurs, GUNILLA och CHRISTINA ÖDGERSDÖTTRARS arv i *Härjedalen*.

Jfr. JHD II nr. 72.

Original på papper i ÖLA.

Spår efter 2 sigill.

Alla the thetta breff see oc hōra helsom wii æpterscreffne olaff esbiørnson i æstogha i ballanæss¹ oc olaff olafson i sakestade i iærffsø soknom i helsingalandhe, ødmiwkelica i gudhi kwngørandis at wii gørom tæssin breffwisare Joan Kraasa myndoghan oc mæctoghan at tala til rættha vppa waara wægna² om bæggiæss waara hustruess arff² i hærídaall, i vikjnne, æller² annarstads ther i landet hwar thet hända kan, hulka waare hustrur, æra, ødgerss døttre, som ær gwmmill ødgerss-dotter oc cristin ødgørdotter, oc³ gørom wii honom myndoghan oc

mæctoghan vpbæra ther medh, alla aaterstader oc affradh, oc ærffwedela, som ther ej æn vpborna æra æpter therass fader⁴ ødger, oc therass frænda joan kwll, holkin joan kwll inga andre ærffwinge hadhe⁵ æn bæggiass waara hustrur gwnnille oc cristine ødgerss døttre badhe, oc ær han mæctoger vppa wara wægna, sælia waara hustruess arff hwadh thet ær løsth æller fasth om swa kan hænda likærwiiss som wii thet siælfwe gioorth hadhom, hwar for bidiom wii alle dandemæn oc hælzt æmbitzmæn oc andre dandemæn, the for ræth sithia at the waare honom for guds skull oc waare fatighe bø(r)n skull hiælpellighe til swa myket som waare fornæmde hustrur æra rætthe vthj som wii honom antwardat haffwom holkit wii gerna lona wiliom næst gudhi holkin som yppirsthe aaterlönarin ær til allom godgerningom Scriffwit i særestade aarom æpter guds byrdh Mcdlx ipso die vrbani pape et martiris sub signeto dominj olai martini curati vtsupra wna cum signeto olai pedersson i landa legiferi helsingorum.

-
1. Tillskrivet ovan raden.
 2. Två överstrukna bokstäver följer.
 3. Ett överstruket "haffw" följer.
 4. Ett överstruket "øg" följer.
 5. "Haffwer" ändrat till "hadhe".

27

1460

Fogden PEDER KARLSSON kräver lydriad gentemot Christian I:s brev om *Skedom*. Jfr. JHD II nr. 20.

En notis i Ekdahls norrländska samlingar A4 § 96 i VHAA:s arkiv är av följande lydelse:

År 1460 har Fogden Per Carlsson i Opslo och Jemteland wid Lifsstraf befalt åtlyda nästföregående Konung Christian 1. af Oldenburg Bref.

28

SVEG

1460

Bröderna MÅRTEN, OLAF och JON GUDMUNDSSÖNER säljer sitt moderneary i *Klegedberg* för 15 1/2 svenska mark till ANUND ANUNDSSON.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: bevarade, 3: skadat.

Tryckt i DN XIV nr. 89.

Ollom monnom them som thetta bref se eller høra kennis wi marthen gummudson olaf gummudsson ion gummudsson ok fulleghe till stahomm thet wi hafuom vnth ok solt anundhe anu(n)dsson vort møderne swa mykit som hon laut j clegedberghe ligiande for xvj marker svenska hwlka fornempde peninga the fornempde brødher marthen ok olafuer ion kennis sek hafua vppborit helan peningh ok halfuan sek till nøgiz skilia the thet goz vndan sek ok sina erfuingia vnder fornempd(a)n anu(n)dh anundsson ok hans erfuingia till alz odalls ok overdeleghe eigo medh allo ty som ther hafuer till legat af forno ok nyo frelst ok akeralust for hwariom manne vill ther nokker vppa tala tha thala till os till vithnes ion geflansson ion siurdsson ion torersson som ner voro sagho handarband thera till mera viso ok beuissan bidh(e)r han beskeligha manne inzigle for thetta bref swen botullson mons herfridson ok¹ (ion)² af hambre var thetta bref gorth i³ Sveigh Anno domini M cd lx⁰.

På framsidan: 1460.

På baksidan: Sveg. By.

-
1. Här följer ett överstruket "y".
 2. Snitt har fördärvat ca tre bokstäver.
 3. "i" dubbelskrivet.

STEN och JOHAN AUDUNSSÖNER erkänner att deras fader sålt ett halvt kvarn-ställe i *Hallomsån* i *Myssjö* socken för två jämtska mark till NILS i *Gisselåsen*.

Jfr. JHD I nr. 227, II nr. 34.

Infört i en lagmansdom den 14 mars 1601, som finns på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Tryckt i DN XIV nr. 90.

Och der paa fremlagde ett Papirs Vidnesbiurdtz Breff, Datteridt: M cd lx: Lydenndis wdj sin Meningh, kiendis Jach Stenn ødennsønn och Min broder Joan ødinsønn standa til Mindis faders ordh som Handh sagde for mick och Min broder aa sine sotte sengh gudh Hans Siell Naade haffua Solltt Beskiedelligom Manne Niels i gisleaas Ett halfft quernestaadh y halloms aa ligiandis y Myskø Sockna øster landet offuann brone for ij Jampske marck, betalldh tiill fulle Nøige effter thet att Min fader thet(t)e Kiøp gjorde, thaa staar iach tiill fulkomligæ och Min broder, Och Skiill

Jach thet forscrifne quernsted och min broder wnden osz och wore arffua, vnder forscrifne Niels och Hans Arffua, thette kiøp wor giort medh eina faste effter Mins faders dødh och forscrifne Niels wiid mick Melan och Minom broder och [...]s y gisleaas forscrifne Niels, som er Kiettill i bierme, Peder a berøø, Peder i Duffuick, Hemingh i hackesenge, Kiettill Pouelsønn, Joen y [iorder...] Ennar y [...]by, Erick bottilszønn, Tiill mere wisse och stadfestelsze bidis wy danne manne Jndszigell, som same forscrifne Papirs breff forme[lder].

Fogden PEDER KARLSSON överlåter till MÄNS NILSSON ödejorden *Kråksta* mot två skinn i skatt årligen.

Vidimerad avskrift i "Dombok för 1578", utfärdad på Herredagen i Trondheim den 13 september 1578, i Danska Riksarkivet.

Tryckt i Norske Herredags-Dombøger 1.rk, bd I, s. 225, varefter här.

Alle the danemend, som thet breff seer eller høre lesze, kundgiøre jeg Peder Korsenn, fougitt offuer Sparboe och Jempteland, att jeg haffuer vndt Mogens Nielsenn sinn øde jord, som Krogstad heder, som ald skougyngitt er, j saa maade att hand schall thett op rydde och kronen ther aff skatt att giffue, ephertj som minn frue droninges breff lyder och vduiszer, och lod jeg 12 danemend skatte thett, huad ther kunde affe gaa, tha funde the thett saa, att ther schulle aff gaa thou skatt skind. Thj forbyder jeg nockorum mande for^{ne} Mogens Nielsenn her vdj att hindre eller hindre lade vdj nogen hande maade vnder fuld breff brott och vnder minn herre koning och minn frue droninges hogeste heffdt och vrede, actum Jempteland anno dominj 1460.

Vidimationen är av följande lydelse:

Niels Bottelsen, laugmand aff Jempteland, feck en viditz ephther ett gamle pergamentz breff, lydendis ut sequitur:

G.a.v., att aar ephther gudtz byrdt 1578 thend 13 septembris her vdj Trundhiem paa raadstuenn war skickett Niels Bottelsenn, laugmand aff Jempteland, och lod lesze for osz ett gamill pergamentz breff, som aff vangiemme aldeniste paa jndsegldid fandtz nogitt for fornit, dog vdj alle ordt, puncter och artickler vskrabit, vstungitt och vdj alle maade vmackuleritt eller forfalskitt, lydendis ordt fran ordt, som her ephther følger.

Att same breff saa findis vdj sinn jndholt, ephther som forschreffuit staar, thette till windisbyrdt woritz signether her vnder trøcket. Datum anno, die et loco ut supra.

Jämtarna SUNDVIS TORESSON och OLAF GUNNARSSON bekräftar att de varit kallade till *Trasviken* för att vittna om råmärken mellan "*Toraldeluth*" och "*Vemenes*".

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor.

Tryckt i DN XIV nr. 91; J. L. F. T. I sid. 100.

Anm. Avskrift i Heimbygdas dep., vol. 2, 78 nr. 5, ÖLA. Brevet är refererat i dom-boken för Hede tingslag den 5 och 6 december 1688 (Vesternorrlands läns dombok nr. 9 fol. 223h i RA) och åberopat i protocoll över Svegs ting den 15—18 december 1700 (Jämtlands och Härjedalens domböcker 1700 II, A I: 21b i ÖLA), men med felläst datering.

Tess kennis wi svnviis torersson ok olaf gunnarsson bygiandhis men j jamtheland thet wi vorum a heda j heriadall xiiij¹ dagh iulla aar efter vars herra byrdh tusundrat aar firahundrat aar ok sextia j aar vorum wi krafder till j trasawik ath seighia vm skogar raa som liggher mellom toraldeluth ok vemenes gengho tha fram fornempde svnviis ok (ol)afuer² gunnarsson ok svoro ffullan bokar eidh thet raet gaar or rode nordh j sinilighe nor ok thedan j hwianeth ok thedan j althabek som hwerna sta j var thetta thera fuller bokar eidh nervedhe manghom dandemonnum som præst herre torsten kirkkiu præsther j sveigh nisse siurdhsson torer berdorsson peder ionsson tordher ketillson gudleik haluardsson sagho ok hørde thet the festhe eidhe vt t(i)ll mere visso bedhis han beskelegga mana j(n)ziglle for thetta bref³ herre torsten sven botulfson alver i torness for thet bre(f) som gorth var i heda dag ok ar som før s[ig]er

I övre kanten: 1461. — No 4. — 1461.

På baksidan: Wemdals ka.

-
1. I DN läst "xvj".
 2. De två sista orden felskrivna "okafuer".
 3. Härefter ett tydligen felaktigt "sve".

PEDER, GUDFAST och JOHAN BENGTSÖNER i *Åkre* erkänner att deras farfar PAUL i *Åkre* sålt till GUDMUND i *Grytan* en del i östra gården i *Grytan* för 6 jämtska mark. De stadfäster köpet med OLAF GUDMUNDSSON.

Jfr. JHD I nr. 122, II nr. 46, 89, 90, 103.

Originalen på pergament i RA (Grytans handling nr. 13).

Sigill 1 — 4: snitt.

Tryckt i J.L.F.T.VI sid. 157.

*Thet skal allom mannom Witerliket wara som thetta breff høra æller sett ath wi som hær æpter næmpnes Pædher gudhfast oc joan benktsonir j aakir stadhfæstom medh olaue gudhmundsoni thet køpet som waar fadherfadher paul j aakir giort haffde saalde oc vplæt olaffs fadher gudmunde j grytonne en iorda deel liggiandis j (øs)tra gaardin grytonne for sex iempasca marker oc nw gaff æn olafuer oss ena iempasca¹ marc ofwan aa the pæni(n)gar som for betalat war fframledis jach ioan ionson j aakir som aff androm brodhrenom war stadhfæstr oc j samw som mine brødhunga fornæmde giort hafua Och scal bliifwa quit of ofuer talath thy at wi alle fyre fornæmde hafuom nw alle waraat nøghie Tha skiliom wi thet vndan oss oc warom arfwom oc vndir olaff gummundson oc hans arfwa medh allom tillaghom engo vndan takno friit och atalaløst for allom mannom æpter thesne dagh witnis mæn paul j gotestade kætill j wiik Olaff j opaa oc biørn claccara til sanninda bidhie wi skællica mæn pædher olaffson laghman j iemptallande jenis karlsson joan i dighranes oc sigurd haddasson om theris incigle for thetta breff *Scriptum anno domini M^ocd^olxi^o feria tertia vppa iemptamoot.**

På framsidan: No 13 — Anno 1461.

På baksidan: No 11.

1. I brevet "ienpsca".

LARS i *Sinnberg* säljer halva gården *Löfsåsen* till KETTIL JONSSON för 15 jämtska mark.

Original på pergament i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa, 3: snitt.

Tryckt i DN III nr 849.

Thet scal allom mannom witerlikit wara som thetta breff høra æller see at Jach lasse j sinberghe¹ saalt hafuer kætille ionsoni halfwa loffthansaasa fore fæmtan iempscan marcher hwilka pæninga jach kænnes mich vpburit hafua af kætille mich till nøghie Och skil iach thet fornæmda bøle swa mykit som iach atte ther vti vndan mich oc minom arfwom Och skøter thet vndir kættil och hans arfwa medh allom sinom tillaghom som them halffdelenom bør at fylghie j waato och torro hwar thet hælzt ligger, til æwerdelica eghe, giort medh atta fastom jenis staphanson paul j gotestade jon benktson eskil j slandrung² heming *ibidem* paul *ibidem* witni tha lyktar pæningen war lokin halward wid aa oc eric j anwiik oc tiwadh olaffson Til tæss mere wisso bidher iach skælica mæn pædher olaffson laghman j jæmptalande ioan i digranes oc sigurd j hæghliidha om theris incigle for thetta breff *Scriptum anno dominj millesimo quadringentesimo sexagesimo primo feria tertia post gregorij* Item kan thet warda fost³ æller falt tha scal mich æller minom arfwom biwdha til løsn.

I övre kanten: 1461 — No 1.

På baksidan: Pergamentz Breff aff År 1460 angående Laffzässen. — No 1. Dipl. Norv III No 849.

-
1. I DN felläsningen "suiberghe".
 2. Ändrat från "swndrunge".
 3. Tillskrivet ovan raden.

34

OVIKEN

Den 12 juni 1461

PEDER JOHANSSON i *Hallom* säljer ett kvarnställe i *Hallomsån* i *Myssjö* socken till KETTIL i *Sölvbacken* och hans broder OLAF. STEN AUDUNSSON säljer jord till bröderna för dammavstängning å samma kvarnställe.

Jfr. JHD II nr. 29, 54.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 2: snitt. Nedre kanten delvis bortklippt.

Tryckt i DN III nr. 850.

Alle the dande men Som thetta breff høra eller See helsar jac pædher joanson j hallem kerligha medh varom herra kennes jac medh mith opne breff Saalt oc latith haffwer medh beraddhe modhe beskedelighom mannom ketil i Sillabakka oc olaffwe hans broder i fornæmda sillabakkæ eth kwernesthedhe i hallemez ane i myskø Sockn ligiandis pa nordelandith ytirsthe sthedith neesth syonom i Samma fornæmda hallemz æ fore j

fyærde swenskæ mark Tha kennes jac ath fornæmde ketil oc olaff mic nøghe giørth haffwa oc fulla nøghe forstæ pening oc ythersthe oc allan ther millem Tha skill jac fornæmde peder thet kwernesthædhe vndan mic oc mynom arffwom oc vnder ketil oc olaff oc thera arffom til æwardelica æghæ vthan obrisligha atalan oc kennes iac peder oc fulkomligha tilstaar frælsa fornæmde ketil oc olaff helfftime pa sodre landith oc alth pa nordrelandit til sama kwernenø til nøtthø oc widertorffth. Oc kennes jac Sten ødhinson salth oc latid haffer fornæmde ketille oc olaffue helfftime i¹ sødhrelandit til sama kwernenø damstæmpnigh fore ij iæm(s)ca marker oc myt fulla nøghe giørth haffwa Som dande men oc skil iac thet vndan mic om minom arffwom oc vnder fornæmde ketil oc olaff oc thera arffwom til æwærdeligha æghe thetta køpp war giørth medb danda manna nærwaran oc otta fasthæ mattis i glixas² andris i landzempne Swen as andris a botas magnus a hoghermo erik i vbas joan i myra hannis i wyk Thetta waro the køøps vitne olaff biørnson iwellewyk joan pederson i magnusas Til pæders køpp waro these vitne olaff i vttersio oc joan i vttersyo Thetta breff war scriffuat i Owyk Aren æpter gudz bøørd M cd sextighi oc a forste oc a sancte eskilz Dag Epter thet wy ey insigll siælffue haffua bedhoms wy Danda manna insigill fore³ thetta breff som æru her peder kirkio prest i Owik oc Swen a as Oc⁴ frælsom tem frian qwenne wegh fran arnes oc vpmedb ane til husedh

I övre kanten: 1461. — No 6: — 1461.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 850. — Owik ås.

-
1. Här följer överstruket "nor".
 2. Här följer överstruket "la".
 3. Första bokstaven ändrad från "S".
 4. Här följer överstruket "frle" (?).

35

OVIKEN

Den 1 februari 1462

Ärkebiskop JOHAN i Uppsala beviljar 40 dagars avlat åt alla dem, som beder inför St. Georgsbilden i *Ovikens* kyrka.

Jfr. JHD I nr. 236.

Efter avskrift i Hildebrands samling vol. 5 nr. 4 — 6 i VHAA:s dep. i RA.

Wniuersis Christi fidelibus presentes literas inspecturis Johannes miseraoione Diuina Archiepiscopus Upsalensis et Svecie Primas Eternam in

Domino salutem. Si Deum in sanctis suis ore prophetico laudare jubemur prouidas et salubres arbitramur canonum sanctiones que sanctorum ymagines adorare licenciant vt carum intuitu mens humana occupatione virium secularum fortassis distracta signatum in celis valeat contemplari Cipientes igitur vt ymago sancti Jeorgij in ecclesia parochiali Owik quam hodie consecrauimus in honore et reuerencia congruis et debitis habeatur et ecclesia ipsa eo libencius a Christi fidelibus frequentetur omnibus et singulis vere penitentibus et confessis qui ante dictam ymaginem Pater noster Ave maria Credo et oraciones alias quascunque denotas quilibet. cum genuflexione, orauerint, abliciones ad eam obtulerint seu qui pro eius et ecclesie¹ inesse conseruacione manus adutrices porrexerint et in circuitu cimiterii pro defunctis ad [...] ² laudem martiris Deum pie inorauerint³ Quociens⁴ premissa vel premissorum aliquid denote adimpleuerint tociens de omnipotentis. Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate et meritis confisi singulis xL dierum indulgencias in Domino misericorditer elargimur Datum Quiik profesto purificacionis marie Anno Domini MCDLX secundo nostro sub secreto.

På framsidan: 1462 d. 1 Febr.

1. Fem överstrukna bokstäver följer.
2. Lakun mellan ad och laudem, som kanske kan ha innehållit namnet på martyren.
3. Avskriften har "enorauerint", men något "enorare" finns inte. Under antagande att en sammansättning med "orare" föreligger och då avskriftens "en" kan vara felskrivning för "in-" har "inorauerint" insatts i stället för "enorauerint". I engelska dokument från 1300-talet förekommer "inorare" i betydelsen "to pray", vilket passar väl till "pro defunctis": att bedja för de avlidna. I klassiskt latin förekommer "inorare" i en helt annan betydelse.
4. I avskriften "Quorum".

Översättning.

Johan, med Guds nåd ärkebiskop i Uppsala och Sveriges primas, önskar alla de Kristi trogna, som kommer att läsa detta brev, evig salighet i Gud. Eftersom vi genom profeternas ord befallas att prisa Gud genom hans helgon, håller vi för kloka och väl-signelsebringande de kanoniska bestämmelser, som ger tillåtelse att tillbedja helgonens bilder på det att människans sinne, upptaget som det kanske är av världsliga ting, genom åsynen av de kära (bilderna) måtte kunna se tecknen i himlen.

I det att vi sålunda önskar, att St Georgs bild i Ovikens sockenkyrka, vilken vi denna dag har invigt, måtte hållas i vederbörlig ära och vördnad och att kyrkan måtte besökas av Kristi trogna med desto större glädje, så skänker vi av barmhärtighet 40 dagars avlat i Herren åt alla och envar som uppriktigt ångrar sig och bekänner och som knäböjande framför sagda helgonbild ber Pater noster, Ave Maria, Credo och andra kända böner, bringar den offer eller räcker en hjälpande hand vid dess och kyrkans inventariers

bevarande, som går runt kyrkogården under from bön till Gud för de avlidna till martyrens ära, så ofta som de samvetsgrant uppfyllt dessa föreskrifter eller någon av dem, genom den allsmäktige Gudens barmhärtighet och i förlitan på hans saliga apostlar Petrus' och Paulus' myndighet och förtjänster.

Givet i Oviken under vårt sekret aftonen före Marias renings dag i Herrens år 1462.

36

ÖSA

Den 15 maj 1462

PEDER och TOMAS SIGFRIDSSÖNER erkänner att de sålt sitt modernearv i *Lien* till sina morbröder för 14 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 92.

Allom thøm som thettæ breff høræ eeller see helsær jac pædher Sigfridson tomos Sigfridson kierlica medh varom herra kiennomps vi oc kungjørom medh tessæ varæ vp næ breffwe os haffwæ sælth vart mødhernæ j lidom swa mykit som vi attom varæ modher brødher medh samædhæ handh ffor xiiij jamzskæ mark epther varæ egnæ atnøgie jtem kiennomps oc vi os haffwa vp burit helen pæni(n)gh oc halwen oc alle ther j mellomam til fwillæ noghie of alle ffor ty vndan skiliom vi os thet oc varom arvom oc vndher tøm oc teræ arwæ at obrigdelica stadfestæ tessæ varæ¹ ther fastæ til torkil j asom olaff j bredegard pawel byørnson andres byørnson niclis a følingom gunnar j skolæ anfynd j lidom øndh j lidom vitnis men biørn a totlande pædher jwætæ til thæs meræ vissæ bedomz vi dandemanne jnciglæ for thettæ breff som ær pædher karlson olaff helghieson scriptum øsæn anno dominj M^ocd^olxii jn die sancte halwardi etc.

I övre kanten: 1462.

På baksidan: Rödön — A.9.a.3:15.

1. Här följer felskrivningen "tar".

37

REVSUND

Vårting 1463

OLAF OLAFSSON i *Ansjö* säljer på sin brorson MATTIAS PEDERSSONS vägnar två tredjedelar av gården *Tavnäs* i *Sundsjö* socken till SEVAST SIGURDSSON för 26 mark.

Jfr. JHD I nr. 174.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa, 3: bevarat.

Tryckt i DN III nr. 860; Persson, Sundsjö socken, sid. 165.

Allom mannom them som thetta breff høra æller se scal thet witerlikit (wara) at Jac Olaff olafson j ansesio saalde oc saalt hafuer vppa mins brodherissons wegne mattisse person. oc han war siælfuer ther nær oc j handlaghi medh sældom Siwaste sigurdsoni twadelen j tafflonesi j¹ Sundasio sokn ligger fore sex marker oc tiwghu oc ær nw betalath hwar pæning aff the fornæmda pæninga til godhe nøghie och thy skøtom oc skiliom the forsagda iordh vndan oss oc warom ætzlægh och vndir fornæmdan Sigwast oc hans arfwa medh allom sinom tillaghom som ther till ligger oc aff forno til lighett hafuer engo vndan takno til æwerdelica eghe j waato oc torro nær oc fiærre hwar hælzt thet liggia kan, giort och stadhfæst medh atta fastom Joan j digranes olaff kætilson halward j biørnø eric j anwiik jenis j wedherwiik jacob j sodhwiik joan j oknom oc vnge biørn Och til ytermere skæl och witnisbyrd later l'aghamannen per olafson joan j digranes oc kættil andrisson theris incigle hængiande for thetta breff Som giort war j ræfsundom a waarthingeno anno dominj M^ocd^o sexagesimo tercio jn testimonium prescriptorum.

I övre kanten: 1463.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 860.

1. Här följer överstruket "ræf".

38

SVEG

1463

JOHAN ALFSSON säljer sin jord norr om ån i By i Svegs socken till SVEN JOHANSSON samt OLAF HALVARDSSON och dennes bröder för 88 svenska mark.

Jfr. JHD II nr. 39 och brev av den 5 juni 1493.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 93.

Anm. Avskrift i Hildebrands samling vol. 5, i VHAA:s dep. i RA.

Allom monnum thøm som thettæ breff see eller høre kungør iak ioan alffsson oc ffwillælyghæ tiil staar at iak haffwer unth ogh saalt iordh minæ Som lygghe i by i sweigher sonk nordhan aa beskelighom mannum Swen iaansson ok olaff halwardsson ok hanss brødhrom medh allom thøm luthum ok lundhum som hær æffther næpnæs ffyrst i ffolæssyæ tiil quernnæstet en manssdeell i randædhall jtem allæ lauthen vthen ffolffsbek jtem allæ pantthæ som Swen rodgersson¹ haffwer tiil pantthæ thøm thiil

atther l^ossen om the kunnæ winnæ th^om medh retthæ jtem ok aalt an-
 nanth thet som ey ær saalum saalth eller gawm ghiwæth jtem kennes
 iak ffornamepde iaan alffsson myk hawæ opborydh aaff ffornamepde Suen
 ok olaff haluardsson hellan pening ok halluan ok Som eer viij mark ok
 ottæ thyæ svenskæ ffor ffornamepde godz og skylld iak thet ffornamepde godz
 ioan alffsson vndan myk och minæ ærwinghæ ok min barndh ok undher
 fforscrewnæ men Suen ok olaff vndher thære ærwinghæ ok thære barn
 ffrælst ok aakyære løst ffor hwaryæ mannæ thiill vitnys² undher Joan
 paulsson i egghyom ok iaan rolffsson i elffroos thiil sanindæ bæjdæss iak
 beskeligghæ mannæ ingcell at hænghyæ ffor thettæ breff Som ær her
 torsten kyrkyøø prester i Sweg mattis i herøø ok Suen botolffsson i
 elfrooss som ghyordh war i Sweg aar æffther g(u)dz byrdh M quadringen-
 tesimo sexagesimo tercio. jtem war godzæth op bodhyd iij reyssær eller
 ffyæ allom dandemannom neruar.

I övre kanten: 1463.

På baksidan: 1: Bye-Lillherrdal.

-
1. Ett överstruket "a" följer.
 2. Snarast "vinsy".

39

SVEG

1463

RADGERD SIGURSDOTTER i Haverö socken i Medelpad säljer sitt fädernearv
 i By norr om ån i Svegs socken till SVEN JONSSON och OLAF HALVARDSSON i
 By i Svegs socken.

Jfr. JHD II nr. 38.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor.

Tryckt i DN XIV nr. 94.

Ollom mannom them som thetta breff se eller høra kennis iak¹ rad-
 gierdha siurdzdotther bygiande j haffre soken j medelpath thet iak
 haffuer medh minom barna radhe ok dandamanna till laghom ok ner-
 varde som er olaffuer halvardsøn og gummunder pedersson ok flere
 dandemannom thet iak haffuer vnth ok solth swa mykit aff minne ffeder-
 ne som iak [ljauth]² affter min fader siurdher i by nordan aan ligiande
 j sveigh soken biskeleghom mannom sven ionson ok olauer hallvardsson
 bygiande i by i sveigh soken haffua the mik well fforneøkt helan pening

ok haluan mek till nøges till vitnis haluader olafson ok gummundh pedersson som ner varo sagho ok hørda thet swa varth giorth ok hon skillde the fforneypda iord ligiande nordan aa j by vndan sek ok sina erffuingia vnder fforneypda men sven ok olauer ok thera erffui(n)gia till everdelega æigho till vitnis rodgier i bie Pall haluardherson som ner voro till mere skill beder hon³ dandemen (hengia) sin i(n)ziglle ffor thetta breff som er sven botulfson ion i hambre for thetta breff som giorth var i sveigh anno domini M cd lxxij^o.

I övre kanten: 1463.

På baksidan: Sveg. By.

1. Ordet tillskrivet ovan raden.
2. Ordet är svårläst, skall möjl. läsas "lauch". DN läser "henth".
3. "hon" tillskrivet i margen.

40

Den 21 mars 1465¹

ANDERS RAGVALDSSON säljer till ASVID SIGURDSSON västra gården i *Namn* i *Frösö* socken och ett halvt kvarnställ i *Slandromsån* för 50 jämtska mark samt ¹/₂ svensk mark i "skötninga ffaeae".²

Jfr. JHD I nr. 171, 181, II nr. 73, 104.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: utrivet.

Tryckt i DN XIV nr. 95.

Alle mæn som thetta høra æller see Helsar Andres Ragwaldson kerlica *medh* gudh Och witrlikit gør *medh* thetta mit opna breff at jach saalt haffuer aaswide Sigurdsoni the wæstra gaarden a nampe j frøsø sokn liggiandis fore ffæmtighi iempska mark och ena j swe(n)ska j skötninga ffææ och kænнис jach vpburit hafua første pæning och sidharste oc alla ther j mællom aff *fornæmpdom* asswidhe ath mich nøgher och wæl nøgher och wil iach staa honum for fullo ffrælse och skil then gaardin vndan mich och minom arffwom och skøter vndir asswid oc hans arfua *medh* allom sinom tillaghom som ther til ligger och lighath hafuer aff forno och nyo hws iordh aakir æng skoogh watn och wedhestade nær by och fiærre hwar hælszt thet ligger æller liggie kan och j quærnastæd j *slandrungis* aa thetta forscripna skil iach hanom til æwerdelica egho Thetta war stadh ffæst *medh* atta fastom niels j mællem olaff j walla joan j dighranes faardhe a rast

eric j hylom paul i gotestade enar j brynio och padher a haardskagha
witnismæn olaff a moo och joan a hookabek Och til ytermere witnisbyrd
bidh(e)r iach skælica mæn pædher olaffson l'aghman j iemptaland och
jenis staphanson om thera incigle hængiande for thetta breff Som giort
och scriffwat war Anno domini M^ocd^olxxv torsdaghen j mootz wiku

I övre kanten: 1465.

På baksidan: — Frösö. Namn avskr. A.14.c.1:27.

1. DN daterar 14 mars 1465.

2. Uttrycket ej upptaget i Söderwalls "Ordbok öfwer svenska medeltidsspråket".

41

SUNDSJÖ KYRKA

Den 21 april 1465

OLAF PEDERSSON och ANDERS PEDERSSON säljer en tredjedel i *Landsom* i
Sundsjö socken till JON i *Landsom* för 17^{1/2} jämtska mark.

Original på pergament i ÖLA.

Sigill 1: skadat, 2: remsa.

Tryckt i JHD I nr. 266; Persson, Refsunds socken I, sidan 121, båda med datering
"sunadagin nest epter passka dagh... tusandha vetra fyra hundhradha vetra firtighi
vettra och v vetra", vilket är den 4 april 1445. J.L.F.T. II sid. 120f. har ovan angiven
datering, d.v.s. läsningen "sextighi" i stället för "firtighi" och 1465 års påskdatering.

Anm. Avskrift i Heimbygdas dep. vol. 2 nr. 413a i ÖLA.

42

GLÖTE

Efter den 29 juni 1465

HALVARD HAVARDSSON säljer sitt fädernearv i *Glöte* till sin bror NILS
HAVARDSSON.

Jfr. JHD I nr. 165, 232, II nr. 12, 99.

Original på pergament i Nordiska Muséet.

Sigill 1 och 2 bevarade.

Ollom¹ mannom them som thetta breff se eller høra kennis iak haluarder
havarsson ok fulleghe till star thet iak haffuer vnth ok solth mith federne
som iak atthe i glöthe beskeleghom manne niels haursson minom
brodhe kennis² iak fornempde haluardber thet iak hafuer vppboreth
helan peni(n)gen ok halvan ok allen ther i mellom mek till nøges skill
iak fornempde haluarder vndan mik ok mina erfuingia ok mina barna

vnder ffornempde niels ok hans erfui(n)gia ok hans barna till everdeliga ego ok odalls frelst akerelaust for hwarom manne Item swa kennis hans dotther gerthrud niels dotther thet hon³ haffuer sina nøgiæ ok swa hans son rolfuer thet han hauffer ok sina nøgio vell till nøges som⁴ honom vell atth nøges till vitthnis sanidher ericsson ok michiall ionsson ok flere dandemen bodhe i sveigh ok heriadall som sagho hørde thet swa varth giorth till mere visso ok skell bider iak biskedeleg manna inzigle for thetta breff her torsten kirkioprester i sveigh clemeter østenson lensman j heradall ion haluardson j llanga for thetta bref

På baksidan: (Med samma hand på rasur:) var thetta breff gorth j gløthe vm samaren æffther pædhermessio Anno domini m cd lxxv i gunmudh bryllau(p)e⁵ manghom dandem(ann)om nærvarandhom bode aff heradall ok j sveigh.

— 1465 — 16 — 13,903.a. Linsells Sn, Härjedalen.

1. I brevet "ollomm".
2. Här följer ett överstruket "x".
3. I brevet "honom".
4. Felskrivet "son".
5. I parentesen närmast "m".

43

RISE

Den 21 juli 1465

ÖRJAN BENGTTSSON och hans hustru RADGERD GUDLEVSDOTTER erkänner, att RADGERDS broder OLAF GUDLEVSSON gottgjort dem för hennes arv.

Jfr. JHD I nr 285, II nr. 96.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat.

Tryckt i DN XIV nr. 96.

Thes kennnis Jach yrian benktson oc radgerd gudhilefsdotter laghgipta kona min¹ at wi hafuom giort sæmio medh hennes brodher olafue gudhileffsoni om then arff som henne burde hafua jnne nær hanom tha hafuer fornæmder olaffuer giort oss til nøghie at oss wæl nøgher badhe for løst och fast oc gifuom hanom quit oc atalaløøss pa hennes wegne for henne oc² hennes arfuom vtan alla æpter talan æpter thenne tiidh Oc til ytermere witnisbyrd bidher iach pædher olaffson laghman j iemptaland

om hans incigle hængiande for thetta breff Datum anno domini M^ocd^o
sexagesimo quinto die beate praxedis virginis, j riisom war thetta scri-
fuath

I övre kanten: 1465.

På baksidan: A.9.a. 3: 17. — Ås. By — PA.

1. I texten felskrivet "mim".
2. I texten "&", dvs. latinska "et".

44

KLOXÅSEN

Den 10 augusti 1465

JOHAN SIGURDSSON i *Kloxåsen* ger sin dotter MARGIT, LAURENZ SVENS-
SONS hustru, hälften av all sin egendom, utöver de 30 jämtska mark hon fick i hemgift.

Jfr. JHD I nr. 195, 277, 290, II nr. 18.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2: snitt, 3: remsa.

Tryckt i DN III nr. 870.

Alla mæn som thetta breff Høra æller see Helsar joan Sigurdson j
klwksaas kerlica *medh* gudh Och gør witerlikit *medh* thetta mit opna
breeff ath iach gaff minne dotter margitte xxx jempska marcher j heman
fylghe tha jach gipte henne laurenze Swensoni, jtem framledhis hafuer
iach nw gifwit henne wt offuer thet som førro war alt halfft mit iordha
gotz hwar hælzt thet ligger æller liggie kan och framledis skal laurens
min maagh och miin datter æller theres arffwa agha alt halfft *medh* mich
j alla løse pæninga hwat hælzt thet ær thet eena *medh* thy andro til
witnes godhom mannom som ær halward min brodher jwar j enge magnus
j swidie och joan j fastagard och til yteremere stadfæstelse bidher iach
skælica mæn pædher laghman j iemptaland och olaff kætilson om theres
incigle *medh* mino egno incigle hængiande for thetta breff som giort war
j klwksaas Anno domini M cd^olxv om laurens *messu*.

I övre kanten: 1465.

På baksidan: — Näs. Kloksås. Dipl. Norv. III No 870.

ERIK OLAFSSON i *Tand* kungör att han gjort jordabyte med LAURENS HELGES-
SON i *Östberg*, så att ERIK får två lotter i *Östberg* mot hela *Backen* i *Rödö* socken,
1 del i *Kroksgård* och 8 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr. 48, 61, 91.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2 skadade.

Tryckt i DN XIV nr. 97.

Alle men som *thetta* breff see ællder høra Helser Jeg Erik olafsson j
tandh kærlegæ *medh* warum herre vither(likit) gøør ieg *medh* *thetta* mit
opnæ *breff* at ieg *medh* min¹ frii godevilæ haffwer giorth eith jorde-
byttæ *medh* laffris j østerbergum swa thet ieg skall haffe² ij lutenæ
j *forscriffne* østerbergum fore allan bakkan j rødene sokn liggiande oc
min dell j kroges gardh oc ther til gaff jeg *fornæmde* laffris helgesson
vijj *mark* iemske fore thy skilll jeg thenne *forscriffne* eigodele vnden megh
oc minum ærffui(n)gium oc vndher *fornæmde* laffris helgesson oc hans
arffwingiæ til æwerlig eigo *medh* holth oc haga watn oc vedestadæ oc
medh allum til lunendum som til then *fornæmde* eigodele nw ligger oc
ligeth haffwer fra forno oc nyio thessæ ero³ wittnis mæn til *thetta* byttæ
pædher Erikson⁴ joan mattisson ytermer til sanende *bedis* jeg Erik olaffson
fornæmde wælboren mans inscigle for *thetta* breff som ær pædher karllson
fogwt j iemtælændh oc æsbiørn sæmundhsson epter thy jeg ei self insc(i)gle
haffwer scr(i)ffvadh jemtalandh anno *dominj* Mcdlxv etc

I övre kanten: 1465 — u.d.

På baksidan: Rödön — A.9.a. 3: 18.

-
1. I texten "mim".
 2. "haffe" tillskrivet ovan raden.
 3. "ero" tillskrivet ovan raden.
 4. I texten felskrivet "Eriksom".

PEDER KARLSSON, hövitsman i *Jämtland*, erkänner, efter sexmanna-dom, OLAF
GUDMUNDSSON som rätte odalsman till ödesbölet *Singsjö* i *Sundsjö* socken.

Jfr. JHD II nr. 32, 89, 90, 103.

Original på pergament i RA (Grytans handling nr. 22).

Sigill 1 — 5: snitt.

Tryckt i J.L.F.T. VI sid. 158.

Alla man som thetta breff see æller høra Helsar Jak Pædhær Karlson Höffwitzman j iemptalande kerlica *medh* gudh och gør iak witerlikit alla *medh* thetta mit opne breff ath iak haffuer tæssen breffuiisara Olaff gudhmundson eeth ødhis bøle som singxsio heether j sundasio sokn ligger til hwilkit bøle fornæmder olaff sagde sik nokra rættigheet til haffua æpter sin fadher och¹ sagde sik wara odhalsman ther till tha looth iach næmpna sex mæn i doom at proffwa och ranzsaka om han war ther till ræth odhalsman Thæsse waro the sex mæn niels magnusson jacob j klæppa joan i aakir jenis staphanson olaff i opaa kætill j wiik tha kraffde the witne, komo tha fram tw beskedhen witne twa gambla quinnor Cristina j biwrsyo och cristina j fughlastadhe flytte och budhe sik till ath sanna *medh* sin eedh vppa sina siæll och sannindh ath fornæmder olaff war odhalsman till forsagda bøle singxsyo æpter sins faders byrdh oc engen annar swa fore funno the sex domara Och æpter thet tha haffuer Jak pa minne nadhiges frwes wegne vnt och lateth fornæmda olaue hanom och arfwom thet forsagda bøle singxsyo *medh* alla sina tilliggilse som ther till ligger *medh* rættu och skall han thet haffua och forbætra sik til nytto och Cronunne aarlikin skat göra som aff forno ghangit hafuer tw skatta skin hwart aar betalande och ther *medh* vhindrath hafua och æpter thy som konunga breff hær j landith ludhande æru om ødhis iordher at ærffwingie æller odhalsmen skule næst wara the ødhis iordher hafua bruka och vp taka, æru ey the till tha skulu the hafua som belæghelikes ligger Och besporde iach *medh* allan thingh moghan j lofftans thinge om nokor wiste nokon annan odhalsman till² forsagda bøle tha swarade the alle at ey wiste annan rættara ther till æn fornæmda olaff och æpter thy stadfæste iek hanom thet Och ytermere bewiisning later iach mit incigle *medh* flere godra manna incigle som ær joan paulson olaff thomasson jenis staphanson³ *medh* laghmanz per olaffsons incigle hængiand(e) for thetta breff Datum et actum lofftene Anno domini millesimo cd^o lxxj^o torsdaghen næst fore sancti sighfridz dagh vppa skat thinge

På framsidan: No 22. — Anno 1466.

På baksidan: Ao. 1619 den 30. och 31. julij leest paa Aassen: for xij mend:

-
1. Dubbelskrivningen "oc" følger.
 2. "till" dubbelskrivet.
 3. I brevet "sstaphanson".

NIDAROS

Den 7 mars 1466

Ärkebiskop OLAF av *Nidaros*, själv upptagen av brådskande göromål, medger att en annan ärkebiskop eller biskop må inviga det nybyggda kapellet och dess kyrkogård i *Överhøgda*.

Jfr. JHD II nr. 66.

Original på papper från Överhøgda kyrka i ÖLA.

Spår efter ett påtryckt sigill.

Tryckt i DN XVI nr. 230; J.L.F.T. V sid. 77, och VII sid. 169f.

Uniuersis *Christifidelibus presentes literas percepturis* Olauus diuina miseracione Archiepiscopus nidrosiensis et sedis apostolice legatus natus jn omnium saluatore salutem. Cum nos arduis et ineuitabilibus negociis ecclesiam nostram nidrosiensem tangentibus continuo simus preoccupati quominus ad aptum tempus Cappellam nouam de nostro assensu et licencia per rusticos Jn Øffrehoodall nostre dyocesis nouissime exstrvctam eiusque cimiterium consecrare et dedicare valeamus. Vt a quocunque Archiepiscopo vel episcopo sancte romane ecclesie communionem habente huiusmodi consecracionis et dedicacionis ministerium recipere valeat. jpsique domino et fratry nostro Archiepiscopo vel episcopo super hoc humiliter¹ requisito ad ipsum munus dedicacionis digne sicut decet dicte Capelle impendendum p[er]lenam et omnimodam cum graci[arum] accione concedimus facultatem Datum jn residencia nostra Archiepiscopali Nidrosiensi Anno domini millesimoquadringentesimosexagesimosexto Septima die mensis Marcij Nostro sub secreto presentibus jmpresso jn fidem premissorum.

1. Här följer ett överstruket "et".

Översättning.

Alla kristtrogna, som kommer att läsa detta brev, sänder Olaf, med Guds misskund ärkebiskop i Nidaros och den apostoliska stolens ständige sändebud därstädes, sin hälsning i allas frälsare.

Vi är alltjämt upptagna av brådskande och oundvikliga göromål rörande vår kyrka i Nidaros, så att vi ej i läglig tid kan helga och inviga det nya kapellet och dess kyrkogård, som bönderna i Överhøgda i vårt stift nyligen uppbyggt med vår tillåtelse. Men eftersom vilken ärkebiskop eller biskop som helst, som tillhör den heliga katolska kyrkan, är behörig att påta sig ett sådant invigningsuppdrag, ger vi tacksamt obegränsad fullmakt åt denne vår ämbetsbroder, som efter att ha blivit ödmjukt anmodad, vill verkställa invigningen av det nämnda kapellet med vederbörlig högtidlighet.

Givet i vårt ärkebiskopliga residens i Nidaros i Herrans år 1466 den 7 dagen i mars månad under vårt sigill, påtryckt detta brev till bekräftande.

LAURENS HELGESSON kungör sitt jordabyte med ERIK OLAFSSON, varvid ERIK fått 2 tredjedelar i Östberg i Frösö socken mot gården Håkansbacke i Rödöns socken, 4 målingar i Kroksgården samt 12 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr. 45, 61, 91.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa; 2: bevarat, 3: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 98.

Alla mæn som thetta breff høra æller see helsar laurens helghason kerlica medh gudh Och gør jach witerliket medh thetta mit opna breff at iach medh wilia och beradheno modhe giort hafuer iordha byte medh skælikom manne Eric Olaffsoni j the maato at han fik aff mich twa lutena j østerberghom j frösø sokn och han loot mich sin gaard i rødhen sokn som haqona¹ bakka heeter oc alt som ther til ligger oc fyra mælinga j Kroksgaarde thet skilde han mich, oc atta iempska mark gaff han mich till mællon iorda j första wart byte och saam oc annath aaret ther æpter tha økadhe han æn mellan laghet medh fyra iempska mark at thet ær nw toloff mark oc them kænneis iach mich nw aff Erike til fulnath vpburit hafua swa at mich wæl nøgher Och thy skøtir iac och skil hanom the fornæmda iord twa delena j østirberghom vndan mich oc minom arfwom vndir fornæmdan Eric oc hans arfwa medh allom sinom tillaghom som tilligger oc lighat haffuer nær oc ffiærre alt thet som them twa lutena bør at fylghie engo vndan takno medh vbrigdelico stadhfæsto vtan alla æptertalan war thetta skipte laghlica giort j frösø kirkiobole oc stadhfæst medh atta fastom Olaff thomasson niclis magnusson olaff a rast ioan rekson laurens j my pædher ericson olaff stenson michel j walla oc olaff ioanson witnismæn joan mattisson pædher ericson oc laurens j my til ytermere witnisbyrd bidher iach godha manna incigle pædher olaffson laghman Olaff j walla oc joan paulson for thetta breff Scriptum anno domini M^ocd^olxvj vppa jempta mooth

I övre kanten: 1466 mars.

På baksidan: Byttis breff emellom Backe manden och Östberg Mand etc. — Frössö. Berge. — A.14.c. 1: 28.

1. I namnet är "o" skrivet ovan raden.

SIGURD i *Kvissle* säljer ett halvt kvarnställ i *Högån* till GUDLÖG i *Vigge* för 3 jämtska mark.

Original på pergament i Uppsala Universitets bibliotek. (Från Alanäset i Jämtland 1883).

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XVI nr 232.

Anm. Avskrift av Bygdén i Avskriftsaml. 1:17, ÖLA.

Alle the mæn som thetta breff see æller høra læsas helssar jach sivrd j *quillo* kärlika medh waro herra Jesu Christo kiænnis jach oc kwngør medh tæssø mino opno breffwe ath iak haffwer sælt oc kärlika wnth medh ja oc godwilia beskedelikom manne gwdeløghe j wigge eeth halft qwærnstædil j hogaa for tree iæmzska march wndan mich oc minom arffvom oc vndher fornæmde gwdeløg och hans ærwingiæ oc rætthe æptherkomande til æwerdelliko ægo¹ oc wægin frian til oc fraa Swa kiænnis jach mich oc vpbvrit haffwa helan pæning oc halfwan swa ath mich wæl nøgher. Oc tesse ware vitne² adh kiope vare Sven i wigge oc ion andresson i wigge til tæs mere visse bidher iach tæsse dandemen som ær hær seuerinus kirkiopresther j Oviik oc jønis kætilson j bærghe at the sin jncigle hænghe for thetta breff, mich sælfwer ey jncigle agande *Scriptum* bærghe Anno domini Mcdlx sexto jn vigilia natiuitatis dominij Jn testimonium omnium premissorum.

1. "ægo" tillskrivet ovan raden.

2. I brevet "vitne".

ROLF och hans hustru KRISTINA LAURENSDOTTER erkänner att KRISTINAS broder JOHAN LAURENSSON utlöst henne ur hennes arv i *Uppland*.¹⁾

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 99.

Allom mannom som thetta breff høra æller see skal thet witerlikit wara ath iach rolff och lagh gipta hustru min Cristina laurense dotter hafuom

til eens wordit *medh* ioan laurenseni hennes brodher som henne skulde wtløsa om arff oc rættigheet som henne burde hafua j vpland tha hafuer fornæmder joan oss til nøghie giort oc til fulnath betalath at oss nøgh(e)r oc wæl nøgher Oc gørom wi oc giffuom hanom oc hans arfua lidugha oc quitta oc allungis atalaløsa om then arfuen for oss oc warom arfwom æpterkomandom och skal engen ther vppa tala æpter thenne dagh thenna widher kænning gjorde iach a sætto thinge nærwarande wælbyrdoghom manne pædh(e)r karlson oc laghmannen pædher Olaffson och allom thing mannom Til sannind hær oc bidher jach forsagdan høuitzman pædher karlson oc laghman om theris incigle hængiande for thetta breff Datum et actum anno domini M^ocd^olxvij feria sexta ante dominicam jnuocauit thingit war vppa moo j vndinsaker

I övre kanten: 1467.

På baksidan: Vpland N4 — Mörsilld — A.9.a. 4: 19.

1. By i Mörsils socken.

51

JAMTAMOT

Den 16 — 21 mars 1467

KETIL och BJÖRN i *Bjärme* erkänner att deras moder sålt sin systerlott i *Rödsjö* fiske till THORKEL i *Gärde* samt MARTEN och KARL i *Östnår* för 3 svenska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor.

Tryckt i DN XIV nr. 100.

Alla män som thtta breff hōra æller see Helsar Kætil j bermo och biørn j biærmo kerlica *medh* gudh Och gøre witerlikit ath waar modher *medh* waaro samtykkio och tillaath saalde hon och vnte skælikom mannom Tørkille j gerdom martine och karlle j østanaar sin eghodeell som hon aatte een syster luth j rødzsyo fiske fore thre mark swenska¹ och wi badhe brødher vpburit haffuom for the thre marker eeth pund kopper aff fornæmdom mannom tørkil marten och karll vppa ware modhers wegne och thy skiliom wi them then forsagda fiske luth j fornæmda rødzsio fiske fræls och atalaløes for oss och waarom æpterkomandom wtan *medh* swa for ordh ath kan thet warda them foost och faalt Tha

skal thet først oss æller warom arfwom aater till løøsn biwdhas æller annor tilfælle kunno tilkoma Datum et actum Anno dominj M^ocd^olxvij vppa iempta moot och² till stadfæstelse bidhiom wii godha manna incigle jenis karlson och jenis staphanson for thetta breeff.

I övre kanten: 1467.

På baksidan: Näs. Gerde — No 3. — Angår Ködsjö fiske af år 1566. Pär Olofsson i Östenår.

-
1. I brevet "sw[.]eta".
 2. Bortraderad bokstav framför "och".

52

FRÖSÖ

Den 30 juni 1467

Tolv män kungör att de åstadkommit förlikning mellan OLAF (TOMASSON) i Valla och hans syskon angående deras fädernearv.

Jfr. JHD II nr. 20, 61.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa, 2 och 3: snitt, 4: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 101.

Ollom mannom them som thetta breff se eller høra helsom vi tolff som her epter nemnis jon j degernes olaff a eidom eskill a faxenelgh erik j tandem olaff j ope kætil j vik mekel j mardestadum niels magnson øndh hachteson pæder erikson larens j vndrim olaff j rasth kerlike medh gudi konnuk gørandis medh thesse vore neruarandis vpne breue Arom epther guds børd M cd lx vij^o ¹ok dagin nesth epter sancta pæders dagh vppa [frø]se¹ tha vare vi tolff nemdhe i dom aff konungz lensman ok lamanne ner varandis j millan olaff a valla ok hans syskion hulkithe the klagade ath the vore aff bythet epther sin fadher ok sagde Olaff a välle skule mer haua en the hulkit som ekki kunne finnes medh skel ok som elsthe brodrin til stodh som hether niels tomasson ok han var then som pæningan fyst anamadhe epther theris fadher tha funne vi sa fore j en rethten dom ath vi giordhe tem² sathte ok vore for nøgde sua ath the vore vel forenøgde huar j sin stadh ok takadhe huar androm tha sanningh vp kom til mere sanning ok bætre vitnisbord tha henge tesse dannemen sin insigle fore thetta breff som er fyst erligemen herre karl j sundum

herre larans j lith jon j degernes ok eskil j faxenelgh scriuith are ok daagh
som føre siger etc

I övre kanten: 1467.

På baksidan: Peter Walberg Lars Nilsson — A.9.a. 1:7.

1—1: Skrivet i brevets övre kant med hänvisning hit.

2: "tem" tillskrivet ovan raden.

53

HACKÅS TING

1467

Sex män går rågång och dömer om skogsgränsen mellan *Tunvågen* och *Flatnor* samt om kungsallmännings läge.

Efter avskrift i B20a, Jämtlandsbrev, RA (Xeroxkopia i ÖLA).

Avskrifter även i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017 (V. Behm) och i V. Behms samling, Heimbygdas dep. vol. 28 I, bok C sid. 41f.

Regest tryckt i J.L.F.T. V sid. 72.

Alle men som thette breff se eller höra helsa wi som hærefter næmbnes: iöns karlsson, olof i gerde, erik i sande, sigurd i rostade, ion i skede och bengt i ohlstade, kerlige *medb* gud oc giör witerligit *medb* thetta vort obne breff at aret efter guds börd wars herres jesu christi tusen firehundrede sextio og pa *thet* sjunde tha wælboren mand peder carlsson hölt lagating i hackaas lot han næmna oss foreskrefne till ene prof om en egodel som them emellan var tunvagsmen oc andre halfuan flatnormen, om theras skogmærke them emellem oc saa om kongallmønning hwor han skulle liggia, thaa gingo wi oc efter gamla kænning funno vi mærken som oss tyckte skiælig vara oc ath almønningen gaar nordan for the mærkin. Saa hafva oc the profvat som tilforne hafva therpå varit forefunnit at allmønningen staa for nordhan the märken, tha the förre profvet gick thaa war wælboren mand her jörian karlsson riddare, oc lænsmannen uppaa herskapets wegner oc nu tha wi gingo tha war hans persson, esbjörn oc lænsmannen *medb* oss oc förenæmndom sex oc kunna vi ej annat skælligen finna oc utleda æn som förr ær sagdt oc sagdom thet stadigt oc fast blifua som förr sæger, oc till witnes sætter jöns Carlsson, olof kiettilsson oc Olof i Sande theras insegel for thetta breff som giort var dagh oc aar som förn skrifuit staar.

I övre kanten: No 16 — År 1467 — Från Hackås socken — Afskrift.

SVEN i *Tossåsen* överlåter sin jord *Taket* i *Myssjö* socken till PEDER i *Hallom* mot dennes odalsrätt i *Tossåsen* och 2 alnar kläde.

Jfr. JHD II nr. 34, 69 och brev 30.9.1479.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 102.

Alle the men som *thetta* breff høra æller see helser jach Swen i torssaas *kerlica medh* gwdh kænnsis jach och *kwngiør medh* tæsso mino øpno breffwe ath jach haffwer sælth och *kerlica vnth medh* ia och godwilia beskedhelicom manne pedher i hallem myna iordh som taak heether j myske sokn j *jæmtalandh* for twaa alna klædhe och *ther* til wntthe *fornempde* pedher mik sith odal som heether torssaas thy skil iach *fornempdo* jordh wndan mich och *minom arffwom* och wndher *fornempde* pædher och hans ærwingiæ och rætthe æptherkomande til odals och æwerdelico ægho nær by oc fiærre engho wndan skyldo skogen løper til bækkinn som faller j ana aff *fornempdo* jord gaar j skin j skath Swa kænnsis jac mic wpbwriith haffwa the *fornempdo* pæningha æpther thy som køp okort kom swa ath mich væl nøgher Oc tæsse waro fastæ ad køpe ware olaff j swiiom andres i lanzeme til tææs mere wisse bidher jac tæsse dandemen som ær her Seeffrin kirkioprest j owiik oc olaff kætilson j monstodom ath the sin jncigle *medh* mino hænge for *thetta* breff *Scriptum* myske Anno *dominj* M^ocd^olx^o octauo die *beatorum* vedasti *et amandi confessorum* jn testimonium *omnium premissorum*

I övre kanten: 1468.

På baksidan: Myske. Lansem.

ULF säljer sin tredjedel i *Elnäset* i *Ovikens* socken till JON ANDERSSON för 13 jämtska mark.

Original på pergament i ÖLA, deponerat 1972 av Olof Andersson, Norrgården, Oviken.

Sigill 1 — 3: snitt.

Alle the mæn som *thetta* breff høra æller see helsar jach wllffwer *kerlica medh* gwd kænnsis jach *medh* tæsso mino øpno breffwe ath jach

haffwer sælth och kerlica wnth *medh* ia och goodhwilia beskedelicom manne jon *andresson* mina jord en trigiwngh som heether øltanæs i Owiik sokn for xiii jæmzska *march* wndan mich och minom arffwom och vndher *fornempde* jon och hans ærwingiæ oc rætthe æptherkomande til alla odals och æwerdelico ægho *medh* agher oc engh holt oc hagma watn oc wædhistada nær by oc fiærre engho wndan skyldho hvikket ey laglica salom salth æller ghaffwom giffwit *medh* obrygdelico stadfesthe Swa kænneis jach mich oc wpbwrit haffwa helan pæningh oc halfwan første pæningh oc sidarsta oc alla ther i mællan æpther thy som køp okort kom sva ath mich væl nøgher, oc alle tæsse vare fastæ adh kiøpe ware Sven i as *andres* i botaas, olaff oc tore j *iacobaas* jon j fastogard, olaff j norra-gard hælge vndher backa *magnus* i *gerdom* til tæs mere wissæ oc bæthre forwarningh bidher iach tæsse dandemen som ær her Seffrin kirkiopresth i Owiik Sven i aas, Jønis kætillsson j bærgth ath sin jncigle hænghe for *thetta* breff mich siælfwom ey jncigle agande *Scriptum* Owiik anno *domini* M^ocd^olx^o octauo fferia *quinta* post ffestum pasce jn *testimonium omnium premissorum*

ENAR OTTARSSON säljer till NILS och OTTAR ÖNDSSÖNER en brödradel i östra gården i *Ottsjö* för 21 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor, 3: bevarat.

Tryckt i DN XV nr. 94.

Allom thøm godom *mannom* som *thetta* bref se eldher hörir helsar iak enar *ottorson* kerlika *medh* gudhy ok *sancte* olaf konungh kkuwnoth görande *medh* mino wpno brefue ath iak hafuer sielth beskedelikom *mannom* niills *øndsøni* ok *ottor øndsøni* j brødhraa deell j *østra* gardenom j othersye fore j mark¹ ok xx iæska vndan mik ok mina eruingia Ok vndher *fornemdom* niills ok *ottor øndzsynom* til euerdeliko eghoo², engo vndan skilth som ther til liggoth hafuer fraa fornoo ok nygo Jtem kennis iak ok adhernempdher enar *ottorsson* mik hafua vpborith helan peningh ok alfuan epther thy som j varth køpth kom ok flerom godhom *mannom* ner *varandis mattis* j bratthalandh olaf *jonson* j tooth olaf j liith østen j

møruik ok flere andre godemen til sandhin er vm bedis iak edh(e)rlikis mans insigle fore thetta bref her daniel niilsson kirkioherre j vndonsaker mattis j bratthalandh ok anders j dwfheedh fore thetta bref sscriptum vt supra anno dominj M^ocd^olxvij postquam rex cristiernus expul(s)us fuit de svecia et rex Karvlus 2° introiu(i)t⁴

I övre kanten: 1538 No 7.

1. Ordet "mark" avslutas med ytterligare en bokstav, kanske "r".
2. I brevet felsskrivet "heegho".
3. I stället för "2°" borde ha stått "3°", dvs. 'för tredje gången'.
4. Det första "t" i ordet är ett tydligt "f".

57

RAGUNDA

1468

RADGERD under *Berg* och hennes son säljer hennes arvedel, en fjärdedel i *Ammer*, till JOHAN ASVIDSSON.

Jfr. JHD I nr. 282.

Original på pergament i Nordiska museet.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN XVI nr. 238; J.L.F.T. I sid. 100.

Anm.: Avskrifter i Heimbygdas dep. vol. 2 nr. 27b, vol. 25 nr. 18040, vol. 29 II, bok 8 sid. 4f. (Behm); Avskriftsamling 1:30, alla ÖLA.

Alla the dandemen som thetta breff høra eller see he(l)sar iak¹ raadgerdh vnder bergom² ok mjn son samvledis venlica ok kærlica medh g(u)d kennis iak raadgerdh ok mjn son samvledis medh tessa nærwarandis breffue ath wj wnt haffuom³ biskedelikom manne iowan asswidzson mjn retta arffda deel som er fiærding⁴ ambreen hui(l)ka peninga han mik til takka beereth haffuir til fulllo nøgio ok til⁵ staar iak at thetta køpp giordis medh beeradhno modhe j waato ok j torro ok⁶ j allo ty fornæmdo godze til ligat haffuir ok æn til høra kan Ok ty aff hender iak mik ok vndan minom arffuom tet fornæmda godz ok til egnar iak thet fornæmda iowanne ok hans arffuom til æwerdelika æga nær by ok fierre ok engo vndan takno som aff forno til høra kan oklandat epter tenna dagh epter landzlagom giort medh vitnom ok faastom Tesse æro faasto. anders j vestansio bygiandis j hamirdaal ok hemming j deensas. ok hustrv ingeborg i riislaas: olaff j wikom børn j hamars gardh: iowan j paalgardh: katridh

j haasio: anders j diwpawik vithnismen niels j vestaneedh lasse j haasio
Jtem gaff han mik offuer alth køp eth bælte som j mærk gaalth oppa
iempta mooth en kætil som wogh viij mærk Scriffuit j raffundh arom
epter gudz byrdh Mcdlxviiij^o vnder mins bonda incigle niels j bergom
ok niels j vestaneedh.

På framsidan: 1468.

1. "he(l)sar jak" tillskrivet ovan raden.
2. "under bergom" tillskrivet ovan raden.
3. I brevet "wnthaffuom".
4. Ordet skrivet på rasur.
5. I brevet "thil til".
6. Ordet skrivet två gånger, det första överstruket.

58

RAGUNDA TING

1468

Tolv män tilldömer MARGARETA TRYGGESDOTTER rätten till halva *Böxlafors-*
sen i Fors socken efter en tvist med PEDER MÅRTENSSON.

Jfr. JHD II nr. 24.

Efter avskrift i Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institut, gjort efter P. Olssons avskrift
för Jämtlands Läns Fornminnesförening. Original eller primäravskrift okända.

Alle mand de som detta bref se heller høre læsas helsom vi ther epter
næfnis Bjørn i Sanvij Erik i Heljom Olaf Meikelson Jon i Ammer Meit i
Svedjom Meit i Mo Anders i Aasen Pål i Aasen Unne i Kalsgård Olaus i
Mjøsjo Olaf Vetdem Olof i Pålgårde Gjørøm vitterligt anno Domine
Mcdlxviiij Ravendom å rettom tingstæde kom før oss Peder Mårtenson
och talade till Margareta Trudje dotter om ejn hafvan¹ fors som hetter
Bachsla² forss ligiandes i forss socken då krafde vi bemelte 12 män
Pæder Martenson vittna halder bref elder vad sjæl hun hafde till sitt
mål alle til³ och fo(r)b^{nte} Pæder hade varken vitne bref helder sjæl
för sig och förbemælde Margreta hafde vitne att hendes fader Trygdjal
hafde det sjæliga fått aff sjæligom manne Torbjørson i Kakavaga henne
sjæl rådde a nu efter sådan sjæl dømndom vi Margaretha fræsliga til den
fornemde Bagsla forss och unåd det som hennes fader fræsliga fått af
förbemelte Torbjørnson rætta ægare var yttermera therom till seande tett

der under hængja vi våra insegle med lagmannens Aspbjørn i Aasen under det bref som skrifvett dag och år som før seges etc.

I övre kanten: conf.M. — Afskr. af Lektor P. Olsson. Orig. i Nordiska Muséet, Stockh. 2 Segl. J. Läns fornminnesförening. — 1472 — DN — 1468?

Under avskriften: (Tvenne hängande insegel).

1. Sannolikt felskrivning för "halfvan".
2. Rättat från "Backsla".
3. "til" tillfogat under raden.

59

OFFERDAL

Den 3 mai 1469

INGEMUND OLAFSSON i *Kösta* erkänner att han sålt sin del, och MARTEN PAULSSON i *Fillsta* erkänner, att han sålt sin hustru INGEBORGS del i *Mellbyn* till JON PEDERSSON.

Jfr. JHD II nr. 19, 76 och 6 mai 1476.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 103.

Alle men sum thetta breff se eller høre læsas kennis jak ingemund olaffson j tiodestadum ath haffua salth beskedeligum man jon pædhersoni min del j medalbynum ffør nige¹ mark jamska medh alth thet ther til ligger ok ligath haffuer j vathe ok j tørre nær by eller fiærre enge vndan takne sum bættre er haffua en an vara theslikis kennis² ok iak marthen pauilsson j ffillestadum ath haffua selth ffornemndum jon then luth j mædalbynum sum minne hustrv ingeborge ther haffua borde for ii jemskamarker ty skilium vi ingemun ok marthen then sama mædalbyin vndan os oc varum arwum ok vndher ffornemdin jon ok hans æruinge til æuærdelige ege vare thesse atte til køp varth, olaff gautheson, olaff linmarson, jon boteson, ønd j olfsas, pædher j landog gaute a risim, Simon (j) afflom, pauil j aflom, vitnis mæn, vare tesse Hakan j kænestadum, gudfaste³ j hallum, thil sannyn her vm bedis iak hedherlix manz insigle ffor breff thetta sum giorth var i afloda arum æpter guds byrd M cd lx a niginde arene die invencionis crvcis sum først herre stens prostins, niels vnde bergum

I övre kanten: 1469.

På baksidan: A.9.a.4: 22 — Detta Bref är skrifvet år 1469 och innehåller, at Inge-mund Olaffsson i Tiodestadum (Köstad) sålde til Jon Pädersoni sin del i Medalby för 9 mark Jamtska; så ock at Marthen Pauisson i Fillestadum (Fillstad i Frösö Sokn) hade til förnämnde Jon Pehrsson sålt den lått i Mellbyn, som hans Hustru Ingeborg där borde hafva, för 2^{ne} Jemtska mark. — Ibland de Bönder, som detta bevittnadt, voro äfven Hakan Känestadum (Könstad) och Gufaster i Hallum.

1. Därefter överstruket "jx".
2. Därefter överstruket "kennis".
3. I brevet "gidfaste".

60

SUNNE

Den 24 augusti 1469

JOHAN BJÖRNSSON, PAUL i *Duved*, PEDER i *Bringåsen* och LAURENS STENSSON erkänner att de sålt halva gården *Härke* till LAURENS TORKESSON för 24 jämtska mark.

Jfr. JHD II den 14 april 1477.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2: snitt, 3: bevarat.

Tryckt i DN XIV nr. 104.

Ollom mannom them som thettha breff se eller høra helsom vi som her epther nemnis jon bierson paal i duuidh pædher i bringasom larens stenson kerlike medh gudi kennoms vi thet medh vore vpne breue ath vi hawm selt beskedelicom manne larens torkilson ene halua iordh som herken hethe fore iij marker ok xx iamske vndan os ok vorom aruingom ok vndher adher nemdher larens ok hans aruinge til en euerdelike ege ok alle odals vttan akegardh ok innan ner ok fierre¹ i vate ok tørre som ther til ligger ok ligit hauer aff alder som er ei medh gawm giuit eller medh salum selth jtem kennoms vi ath vi hawm vpburith haluen pæningh ok helen alle the som ther i millan ero epther thi som i kaup vorth kom medh fulle reie² ok godh betalings thet kaup var giordh medh atte fasthe som sa hethe pædher karsson biere a sem andirs olaff toresson larens j my magnus j ouerby hannis j hummol gutfasthe j sundhom thesse ij vore vitnan olaff tomasson ok olaff stenson til thes betre sanningsh bidiom vi bskedelice men vm sin insigle hederliken man lara(n)s illianson kirke prestheer i sundhom jon i degrenes ok olaff tomasson for thet breff

som scriuit er i sundom anno dominj M cd lx ix^o ipso die bartolomei apostoli

I övre kanten: 1469.

På baksidan: A.9.a.1:8. — Bekommet i Herke på Frösön emot ofciel afskrift på pergament till åboen Carl Jonsson.

1. I brevet står "huerre".
2. DN läser "neie".

61

FRÖSÖ

1469

OLAF TOMASSON i *Valla* säljer till ANDERS och OLAF ERIKSSÖNER en tredjedel i *Östberg* i *Frösö* socken för 21 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr. 20, 45, 48, 52.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 105.

Alle men the som *thetta* breff høra ælldher See Helseer Jegh Olaff tomasson I Vallwm Vitherlegit gøør iegh *medh* *thetta* mith opnæ breff ath *medh* willæ oc beradno mothæ megh solth haffwæ beskedelikom mannom anders Eriksson och Olaff Eriksson ein tridiwngn I østherberghwm I frøsøy sokn liggiandæ fore ein iemska mark och xx och frelsar jegh them then fornemde tridiungen j østerbergwm *medh* holth oc hagma *medh* watn oc wedestade ner byy oc fierre I watho oc J torro alls eyngo vndan skildo som til then fornemde tridiwngen J østherbergwm nw ligger ædher ligath haffwer Och kenis Jegh fornemde Olaff tomasson megh vpboreth haffwa aff fornemdom brødhrom andres oc olaff førstæ peningh oc senastæ epher thy som megh wel ath nøgdæ Thy affhendher jegh fornemde olaff vndan¹ megh oc minwm arffwm then tridiwngen J østerbergwm och til eygnar Jegh then sama tridiwngen j østerbergwm andhers Eriksson oc olaff eriksson(son) oc therra arffwa til odals oc æwærdeliga eygnar Jtem haffde oc olaff fornemde j sino skilorde ath wordher² anders ædher olaff eriksson nokoth vfrels j then tridiwngen j østerbergwm thet skall fornemde olaff tomas(son) frelsæ them war *thetta* køph giorth *medh* viij fastom som ær olaff steinsson miciel i wallom

laffris j herken erikx j stokkom olaff j rasth fardan j rast pædher j wgleim gutzorm j gladasæter Thessæ waro vittnis mæn jon j risom mogens nielsson ytermere til sanende her wm bidher jegh beskedeliga manna jnscigle for thetta breff medh mino inscigle som ær asbiørn j øsen jon j digrenæs fore thetta breff som giorth var a frøsøø anno dominj Mcdlxix etc

I övre kanten: 1469.

På baksidan: B. Frössö. Berge. — A.14.c. 1:29.

1. Ordet är skrivet ovan raden med samma hand.
2. De två sista orden skrivna två gånger.

MIKAEL och MATTIAS OLAFSSÖNER kungör att de sålt sin fädernegård *Våle* i *Hackås* socken till JOHAN "ANSTAS" för 18 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr. 3.

Avskrifter av V. Behm i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017 och vol. 28: I, bok C, sid 8 varefter här. Avskrift av Hansson i Bringåsen i B 20 a "Jämtlandsbrev", RA, varav Xeroxkopia i ÖLA.

Alla mæn som thetta breff høra æller see skal thet witerlik(i)t wara ath iach michel olaffsson och mattis olaffsson wi saalt haffva skælikom manne ioane anstas een gaarde i haakaas sokn liggiandis som waala heeter som ware fædherne war fore xviiij iæmpska markr, hwillka pæninga wi nu upburit hafwa aff ioane til takka oc fulla nøghis och oss wæl nøgth(e)r och thy skiliom wi thet fornamba gotz waala vndan oss oc waarom erffwom och vndir ioan och hans arffua oc rætta æpter komandom medh allom tillaghom æpter thy som breffwen wt wiisa som waarom fædher war slute thet skiliom wi hanom otiltaløst for oss oc waarom æpter koma(n)dom æwerd(el)jikom eegho oc till thes mer wisso badhe wi oc befalte warom modher brodher torgote i fakeer at letta scriffwa breff oc bedher om insigle for breffwit uppa wara wegne, først wælborne mæn herra jørian Karlsson, riddara, jennis Karlsson oc pædher oloffsson, laghman om thet insigle hængande for theta briff Datum anno domini (M) cD^olx nono.

På framsidan: Afskrift fr. Wåle.

JÖNS STAFFANSSON säljer gården *Brattåsen* i *Marby* socken till SIGURD HADDESSON för 40 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 274.

Brevet omnämnt i Jämtlands dombok 1691 A:I 14 fol. 69v i ÖLA.

Hallens ting 26 februari 1691:

§ 8. Swän Pedersson i Hägle hafwer stembdt Jon Olofsson i Öhlstad för een dehl av Brattåås ödesböhle, som ifrån Hägle skall wara förpantat för een godh tydh sedan, uti hans faders faders tydh för Ellofwa R.D. effter hermelse. Swaar, genom hustru Märít Pedersdåtter, at Jon Olofsson är reest till Närke at skaffa sikh Beskedh huru därmedh må wara, af Jon Hemmingson som boor i Närke, och hemmanet till honom försåldt: opwysandhes Actor et g:t Pergamentz Breeff daterat 1469 af jnnehåld, at Jöns Staffanson hafwer såldt till Sigward Haddeson en Jordh ben. Brattåås, liggande i wäster Mariaby Sochn för 40 Jemptska marcker. Hustru Marit föregifwer sin Man intet fått gårdzbrefwen, emedan som han icke fulleligen hela Summan betalls.

Resol. Så wida Jon Olofsson i Ählstadh icke är hemma stadder, utan rester till Närke, at sökia af sin köp och hemulsman Jon Hemmingson beskedh, huru och på hwad sätt den twistige dehlen af Brattåsen, som Swän Peerson i Hägle praetenderer är kommen under hemmanet Öhlstadh, så wäll om tyden som elliest; Altså kan Rätten denne gången intet där till göra.

Den 13 januari 1470

GUNNAR HAFTORSSON säljer västra gården i *Kläppe* i *Kyrkäås* socken med en halv notgång och ett kvarnställe till HEMMING ENARSSON för 25 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 238.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 106; J.L.F.T. I sid. 101.

Anm. Avskrift gjord av Ekdahl 1829 hos A. Olofsson i Kläppe. Härav avskrift i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017 i ÖLA. En annan avskrift i B 20 a "Jämtlandsbrev" i RA.

Allom mannom som thetta Breeff Høra æller see skall thet Witerlikit Wara ath iach gunnar Hafftorson saalt haffuir skælikom manne Heminge enarsoni mina iordh liggjandis j kirkioaas sokn then wæstra gaarden j klæppom fore fæm och tiwghu marcher iempska och kænneis jac mich vpburit haffua aff heminge första pæning och sidharsta och alla ther j mællom til fulla nøghio Och thy skil iach then fornempda gaard medh allom sinom tillaghom alt for wæstan longa tæædh¹ oc halffwan notagang

j syon som ther aff forno tillighat haffuer oc *quernastædhill* som th(e)r til hører och *medh* allom tillaghom j waato och torro watn och wedhestade nær och fiærre engo v[ndan t]akno vndan mich och minom arffuom och² skøter *thet* (och) skiill vndir Heming oc hans arfwe til æwerdelica eegho och skal iach staa honum for fulllo ffrælse oc komber nokor ther s[om lag-]hllica tiltalan th(e)r til kan hafua tha scal iach æller mine arffwa ther til swara: o[ch He]ming scal atalaløs wara om *thet* iac hanom sakt haffuer til witnis godhom biørn olaffson j arnestadhom Sten j alestadhom Sigurd j magnussaas oc till tæss mere wisso bidher iac laghmarren pædher olaff(son) oc jenis staphanson om theris insigle for *thetta* breeff Datum anno domini M^ocd^olxx jn octauis epyphanie

I övre kanten: 1470.

På baksidan: lit. Boda (båda orden överstrukna) — Kyrkås. Klepp. — A.9.a.2:22.

-
1. Med hänvisning hit tillskrivet nedtill på sidan med 1700-talshand: "Gata från fähuset till betesmarken".
 2. Ordet "och" är skrivet med förkortningstecknet för latinska "et".

65

Den 10 februari 1470

JENS KARLSSON, OLAF KETILSSON och OLAF å *Sanne* intygat att avlidne JOSEPH ANDERSSON avstått halva gården *Näcksta* till sin dotter RADGERD och hennes man PEDER ANDERSON mot uppehälle hos dem till döddagar.

Jfr. JHD II nr. 97.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2: snitt, 3 och 4: bevarade.

Tryckt i DN III nr. 884.

Alla män som *thetta* brief hōra æller see helsar jenis karlson olaff kætilson och olaff a sandom kerlica *medh* gudh Och gørom kunnocth som oss witerliket ær at joseph andrissson gudh hans siæll nadhe vnt och vplåtet sik til sytning och vphælle halffua sina egho j næktestadhe sinne dotter radgerde och sinom maagh pædher andrisoni at the skulle¹ forestaa *medh* kost och *medh* klædhe til dødhra dagha och war breff fore giort och ath offresynia ath breffwet forgik aff wadha eeld som ther vppa stadhfæstilica gifwit war oc stadhfæst *medh* witnum oc atta fastom och haffde *thet* laghlica vpbudhit sinom son gregrisse och trøste sik ey ther til och thy stadhfæste han *thet* som sakt rættan halff delen j næktestadhom

æn tridhiungen j wt eghom allom hwar hælzt the liggia swa gik domen til j owiiken som allom mannom witerlikit ær j thetta bygdalaghit ath swa skulle thet bliifua fast oc stadhugt badhe om fasta eghor oc løsa pæninga som bonden haffde siælf fuer thet skikkat mællom siin barn gregris och radgerde Til tæsses wisso tha lata wi æn waar incigle swa for thetta breff som the waro for thet fërro breffwet, medh ðaghmanz incigle Datum anno domini M^ocd^olxx die scolastice virginis

I övre kanten: 1470.

På baksidan: Hackås. Necksta — Dipl. Norv. III No 884.

1. Därefter ett svårläst, överstruket ord, snarast "slohem".

66

NIDAROS

Den 7 mars 1470

Ärkebiskop OLAF i *Nidaros* tackar överhögdalsborna för sex pund gädda och medger dem att för framtiden utgöra sin tionde till *Överhögdals* nyss byggda kyrka.

Jfr. JHD II nr. 47.

Original på papper tillhörande Överhögdals kyrkoarkiv i ÖLA.

Skadat sigill i rött vax på baksidan.

Tryckt i DN XVI nr. 241, J.L.F.T. V, sid. 78, Norges Gamle Love, 2. rk. II, sid 478 f.

Wij olaf medh gudz Nadh Erchebiscop J Nidros Och paweligx settis legatus etc. Heilsom idrom alla oss elskeliga bønder oc meniga almoga Som bigga oc boo j hodall. j herradals prestagæld. kierlega medh gudi Och wora andeliga bletzan Schal ider witherlicht wara at idert budh haluard olafsøn wor her ner oss j trondem Och antwordæde han oss vppa idra wegna sex pund gedder. som i oss. sent hafua Forhuilkit wi idrom tacke oc willom thet gerna. jthermere forskilde Jthermere moga i witha. at efthertij atj hafua. warit welwilliga till att bigga ider kirke. Tha vnnæ wi oc wela atj alla j forscrifna hodals sokn. gøre hodals kirke. idrom tiondh her efther. huilken som i hafua till foren giort till en. annan kirke. medh stor møde oc vmake Oc hopas oss till idrom alla at hwer. efter sin formoga er forscrifna kirke behielpeligh. So at hun ma blifua bestandendis Och hafuom wi bestillit atj skulle fonge ther presteliga embæthe som idrom bør at hafua. widh idrom soknakirke. Jn Christo valet Scriptum Nidrosie Die Cineris Nostro sub secreto Anno etc lxx^o

PEDER LAURENSSON, fogde över *Sparbu* och *Jämtland*, upplåter på drottning DOROTHEAS vägnar till JON AKULSSON en ödejord vid *Kullsta* i *Ragunda* socken, emot skatt till kronan.

Original på pergament i Ragunda hembygdsförening, Hammarstrand.

Sigill 1: remsa.

Tryckt i J.L.F.T. I sid. 102; Jämten 1944 sid. 63.

Anm. Avskrifter i "Strödda avskrifter" B 20 a i RA; i Heimbygdas dep. vol. 2 nr. 357 och vol. 134 nr 34 d i ÖLA.

Thet bekænnes jek *per larensen* [fogiith offwer *sparbo* oc *jæmpteland medh* *thetta mith oppna*] *breff* ath *thenne nærvarende breffuisare jon akwlson* [...] ¹ *haffver jac vntth yppa min frv drottningx vegna en² parthh som øde liggie i en øde jordh liggiandes i raffvundh sokn ligiandes vidh³ kulstada j sa mattho han skal thet vppridia oc kronunne rettan skatt aff ath giffva oc skal fornæmda jon fornæmdh øde jordh nytha brvka behalda oc alle hans ærffuinga æfter hanum ty forbivdher jek nakrom manne hanum her vty ath hindra eller hindra latha i nakra handa matto vnder fult breff brvt oc vnder min fru hemnd oc wrede in christo valete Scriptum jemencie dominica oculi Anno domini [m] cd lxx⁴*

1. Oläsligt. Plats för ca 10 bokstäver.

2. Tillskrivet ovan raden på överstruken bokstav.

3. "vidh" dubbelskrivet.

4. Brevet är av Ahnlund, Jämtlands och Härjedalens historia sid. 323 not. 1 förklarar som oäkta.

OLAF STAGORTE säljer till HENRIK i *Verköen* halva gården *Håkanstad* i *Marby* socken för 12 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 241.

Original på pergament i ÖLA.

Sigill 1 — 3: snitt.

Anm. Avskrift av Ekdahl i Hildebrands saml. vol. 6 i VHAA:s dep. i RA.

Ollom monnom *them* som *thetta breff se eller høra helsar iek olaff stagorte kerlika medh gudi konnukt gørande medh these mine vpne*

breue ath iak hauer solth ok vplatith *medh* godhom villie en haluan gardh som hakon stadha hether *ligendie* i margeby soghn hendrik j varghø vttan akegardh ok innan ner ok fierre som ther till liger ok ligith hauer aff alder som bæthre haua en an vara fore xij marker iamske kærnis iek adher *nemdhe* olaff mik vpburith hauer fysthe pæningh ok sedasthe ok alle the ther j millan ære epther thy som j kaup vordh kom i godhe betalingh thet kaup var giorth *medh* atthe fasthe som sa hethe tiuadh olaffson biørn olaffsson sthen jonson erik ionsson tordhen¹ jonson jon jonson andirs j hiertstada jon j hiertstada² thesse thvo vare vitnan marthen jonson olaff biør(n)son thil bæ[tt]re beusingh bedher iek dannemen³ vm sin insigle mædhan iek ei sieluer hauer som er larens illianson kirke presther j sundhom marthen jonson sivrdher i hadhdhess fore thetta breff *scriptum* sunde *dominica* quasi modo geniti anno domini M cd lxx^o etc

På framsidan: No 1 — 1470 — Belagdt med 1/2 s. Ch. sigl. —

På baksidan: Anno 1643 den 15 Juny, Når Laga Tingh höltz medh Allmoghen i Hallen. Presenterades detta beseglade Pergamentzbref, Och oplästes, Vthi mehninge mans åhör, Bleff aff rätten dugtigt åhrkiänt, At skougen och fyskewatn skall föllia Vnder innanrörde Lägde, råå och röör, som aff ålder der Vnder legat hafwer, hwer effter ege sine. Pehr Classon. *Egen hand.* — No 4 — Faste Nilsson på Werkön.

1. I brevet "fordhen".
2. I brevet felskrivet "hierttasta".
3. I brevet felskrivningen "dannemem".

69

BERGEN

Den 24 maj 1470

Årkedjåke TORGER SIGURDSSON och kanik SIMON HEMMINGSSON i *Bergen* intyggar, att JON GREGERSSON på sin sjukbådd i *Bergens* hospital erkänt, att han av sin frände SIGURD ARNULFSSON uppburit 40 jämtska mark för gården *Skute* i *Näs* socken, som denne å JONS vägnar sålt till SVEN i *Tossåsen* och LAURENS i *Kloxås*. Dessutom hade JON uppburit av SIGURD sex jämtska mark i skulder.

Jfr. JHD I nr. 201, 209, 220, 244; II nr. 77, 81 och 10 april 1477.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 107.

Anm. Avskrift i Heimbygdas dep. vol. 25 nr. 18038 a, vol. 29:II, bok 7 sid. 65 (Behm) i ÖLA.

Thes kennomps Wy Torgeir sikhurdzsson erkædiekne j Berguen och Symon Hemmingsson Canik ther samma stadz medh thesso waro opno

breffue ath wy warom ther ner j spitalen j berguen ok høyirdom vppa ath Jon gregorsson som kranker laa j spitala huset at han kendist ok tillstodh fore oss ath han hafde vpboret aff sin frende sigurdh arnulfsson firitighi iempzka marker sik till nøygis fore the iordh som han sælde vppa hans wegna som skutha heitir ok ligger j ness sokn j iemptalandh Huilka iordh som swen a thorisaa ok laurens a kluxaa køpto kendis han ok tillstodh ath han hafde vpboret aff fornempdom sigurdh arnulfsson sex iempzka marker som war hans vptekter ok skulder ok¹ saghom wy handerbandh theira medh thy skilorde ath Jon gregorsson wilde haffua ok halda alt thet som forsagder sigurdh arnulfsson haffde giort ok sælt a hans wegna om forscriffne iordh fran sik och sine erffuingia ok vnder forsagde men ok theira erffuingia till ewerdeligha eign Ok till sannynde her om tha henge wy wor Jncigla fore thette breff som scriffuit er j berguen torsdagen nest fore sancit vrbani dagh Anno dominj Millesimo quadringentesimo septuagesimo

I övre kanten: 1470.

På baksidan: Näs. Kloksas. No. 1. Betyg därom att Sigurd Arnulfson hade lefvererat Jon Gregerson de penningar, som han på ders vägnar hade uppburit, datum 1470.

-
1. Därefter ett överstruket ord om c:a 5 bokstäver, snarast "hefda".

70

OVIKENS VAPENTING

Den 13 juni 1470

Tolv män dömer i en tvist mellan JENS OLAFSSON i Rösta och hans bröder å ena sidan och OLAF och BJÖRN på Sölbacken på den andra angående Sölbacken.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 108.

Alle mæn som thetta breff høræ æller see helsa wi tolff som hær næmpnes Jenis Karllson joan paulson lauris swenson tørghils j Hara olaff biørnson joan Laurisson Tore j boolaas mattis j¹ giislaas henric j hællem gunbiørn kætilson Swen a toressaas och Swen a wigge kerlica medh gudh Och gøra witerlikit ath aarom æpter byrd wars herra iesu Christi Millesimo cd^o lxx midh weku daghen næst fore botulffs mæsso tha wpna thing war j owiik tha waro wi næmde j doom at høra maal æmpne

thera jenis olaffson j rødhestadhe pa sinæ och sinne brødhra wegne taladhe til olaff oc til biørn a sillabakka och haffde fornæmder jenis gamall breff som ludhande waro vppa sillabakka, haffde och tha sillabakka mæn olaff oc biørn nokor breff som ludde moot the gambla breffwen som jenis olaffson haffde tha funne wi swa fore at the breff som olaff och biørn haffde them sagde wij gild och stadigh bliifwa skulle, æn the andræ breffwen som jenis olaffson haffde theem sagde wi oc dømde them faahææff och vnyt at engen skulle nokra akænning *medb* them göra æpter thenne tiidh thet war waar doom *medb* alles ware samtykt som j doomen waro næmde och til witnesbyrd tha later loghmannen pædher olaffson och olaff j sande thera incigle vppa alles ware wegne fore thetta breff *Scriffwat* aar och dagh som før ær sagt

I övre kanten: 1470.

På baksidan: Erik Göransson i Silfbacken. Owik.

-
1. Därefter upprepat: ”j”.

Den 11 augusti 1470

Riddaren ÖRJAN KARLSSON gör veterligt att han givit halvdelen av sin gård *Hov* till sin son KARL, som i framtiden skall bruka den andra halvdelen till faderns nytta.

Jfr. JHD I nr. 217, 228.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor, 3: snitt, 4: bevarat, 5: snitt, 6: skadat.

Tryckt i DN XIV nr. 109.

Anm. Avskrift i Heimbygdas dep., vol. 17, nr 17975, ÖLA.

Alla mæn som thetta breff kan fore komæ Høra æller see Helsar Jach yørian Karlson Riddaræ kerlica *medb* warom herra Och gør witerlikit *medb* thetta mit opno breff Swa wæll them som æpter komande æru som the som nw æru at Jach *medb* wylie beradheno modhe och godhom fortænke vnt och giffwit haffuer vnner och giffuer *medb* ffrij wile minom son karll yrianssoni min halffua gaard hoff och aff the gotz och ægho dele ther til høra *medb* alla theris tilliggilse rætta halffdeel, aakir eng skoogh och mark qwern qwærnastædh fiske oc fiskestadhe j waato

och torro nær och fiærre hwar hælzt thet ligger och liggia kan jnnan gaardz æller vtan engo vndan taghet hanom och hans barnom och rættom æpterkomandom ffræselica niwtande Swa wæl æpter mina dagha som j min liiffs tymæ fframledis then andra halffdelen j thet fornæmda gotz hoff och hoffs gotzthet brukar han til mith bæzsta och behooff Thetta forscriffna staar iach fulkomlica till j alla matto Och til ytermere bewiisning och forwaring laater iach mit eghit incigle for thetta breff och tæsse godhe mæn olaff j sande lauris j looko marten joanson jenis staphanson och pædher laghman j iemptaland theris incigle hængiande for thetta breff *Scriptum Anno domini M^ocd^olxx Crastino beati laurencii*

I övre kanten: 1470.

På baksidan: Emittit herr yrian Karlsson och hans son karls ior(d) — (Med annan hand:) Om iord t i skr Öriann — i ställe — (Med 1800-tals hand:) Hackås Hof.

72

SEGERSTA

Den 17 september 1470

Kyrkoherde OLAF MARTINSSON i *Segersta, Helsingland*, bemyndigar OLAF ESBJÖRNSSON i *Edstuga, Bollnäs*, att i *Dalarna* och hos JOHAN i *Långå* utkräva arvet efter JOHAN KULL, som denne testamenterat till *Segersta* kyrka. Dessutom är OLAFS hustru GUNILLA ÖDGERSDOTTER arvinge till en systerdel i JOHAN KULLS egendom.

Jfr. JHD I nr. 252; II nr. 26 och den 9 april (eller 6 augusti) 1478.

Original på papper i ÖLA.

Spår efter 2 påtryckta sigill.

Alla the dande mæn som thetta breff see oc høra helser jac olaff martinson kirkeprester i særstade sokn i helsingalandh kærligha i gudhi, viterlighit gørande at for noghor aar d[. . .]¹ een gamall man i myn gaardh hetande joan kwll, oc waar fødder hæ[riadal]² holkin som gaff tæstamente til mine kirkær aff thet affradh som honom i geen stooth obetaladh aff³ sinne fæderniss oc moderniss jordh som haan aager i daalom oc andre løssøra som⁴ joan i langaffwa haffwer handa millan, thy haffwer jac befalth thennom breffwisare olaff esbjørnsson i æstogha i ballenæss⁵ vtræffwia oc vpbæra fornæmda joan⁶ kwldz testamente vppa mina wæгна oc lagsøkia them thet forhalla om swa gørss behooff Jtem gør jac viterlighit at thænne breffwisære⁷ ær vppa sinne laggiffte hustru wæгна

qwnnille ødgerssdotter fornæmda joan kwldz rætth[e] ærffwinge vppa een rætthan systerdeell, thy bider jac⁸ alle dandemæn oc eenkannelica the som for ræth sithia at the waare tæssom fornæmda breffwisare⁹ olaff esbiørnson hiælpoghe swa mykit han ær rætther vtj badhe vppa mina wægna om testamentet oc swa vppa sinne hustru arffs wægna holkit jac medh alle godhe medh the¹⁰ dandemæn som honom styrkia oc fræmia gerna forskulla will Scriffwit i særstade aarom æpter gudz byrdh Mcdlxx die lamberti vnder mit incigill oc lagmansinss i helsingalandh olaff pederson i laande til ytermere troheet oc bewisningh vppa forscriffwin ærinde

1. Ett hål i brevet har avlägsnat två bokstäver. Framför detta ordet ett överstruket "doo".
2. Hål i brevet.
3. Här följer "sith" överstruket.
4. Här följer "som" överstruket.
5. Här följer "vp" överstruket.
6. Här följer "kwlssz" överstruket.
7. Tillskrivet i margen med hänvisning hit.
8. Tillskrivet under raden.
9. Lucka der "joan k[wll]" är utraderat.
10. Här följer "the" överstruket.

73

NAMN

Den 15 oktober 1470

ASVID SIGURDSSON byter västra gården i *Namn* med HÖK OLAFSSON mot gården *Åsen* i *Lits* socken.

Jfr. JHD. I nr. 171, 181, II nr. 40, 89, 90, 91, 104.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1, 2 och 3: bortrivna.

Tryckt i DN XIV nr. 110.

Allom mannom them som thetta høra æller see skal thet witerliket wara ath Jach asswidh sigurdzson kænneiss och till staar at jac haffuer giort iorda skipte medh høøk olafson jac fik aff hanom aassen j liidz sokn och han fik aff mik wæstra gaardin a nampne och skal thet nw waart byte staa och stadugt bliiffwa oss j mællom skil iach fornæmdom høøk

then forsagda gaardh j nampne *medh* allom sinom tillaghom hws och iordh aakir och æng scoogh och watn querna stædhil som tillaghat haffuer alt *thet* som *medh* rætto bør them gaardenom fylghie och tilliggie engo vndan takno friit och frælst oc allungis atalaløst æpter thenne dagh for mik oc minom arffwom och æpter komandom och vndir fornæmdan høøk och hans arffwa til æwerdelica egho vtan alla æptertalan *Thenne* stadfæsta wart giort j sama gaard nampne *medh* atta fastom olaff a rast eric a tand pædher niclisson joan mattisson eric enarson ioan enarson reedhar niclisson och joan niclisson Och til mere wisso och witnisbyrd bidher jach skællica mæn pædher olaffson laghman Jenis staphanson och olaff thomasson ath lata siin insigle fore *thetta* breff *Datum et actum anno domini M^ocdlxx Crastino kalixsti pape*

I övre kanten: 1470.

På baksidan: Frössö. Namne. extr — A.14.c. 1:30.

TORDEL och NILS PEDERSSÖNER i *Mordviken* skiftar egendom sinsemellan och lovar att även tillfredsställa sin bror ANDERS' barn.

Jfr. JHD I, nr. 127, 199, 245, 259; II nr. 10, 75.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: bevarat, 2: i brevet omnämmt, men obefintligt.

Tryckt i DN III nr. 887.

Anm. Avskrift av Ekdahl i Avskriftsamlingen 1:28 i ÖLA, tryckt hos Persson, Refsund I sid. 147 och Bräcke sid. 137f.

Allom som *thetta* breff hör æller se scal *thet* witerliket wara ath wi brödher badhe tørkil och niclis pædherssöni j mordhwiik giort haffuom eet byte oss j mællom *medh* ware modhers tillaath ath hon vnte oss sin eghodeel till godho at wi matte byta och skipta *medh* sæmio som wi och giort hafua j swa maatto ath tørkil scal bliiffwa widh mordwiiken *medh* allom sinom hema tillaghom halffdelen j marlings fiske halffdelen aff *thet* wi haffwe j noore och quærnastædhit j grænwiika aanne, æn moote tæssö scall niels haffua twaluti j sundom wæstra staffra gymmodalen *medh* sinom tillaghom¹ halffdelen j hwsomen j mordwiik halffdelen j marlings fiske halffdelen aff ty wi eghom j noore *medh* sinom tillaghom ffram-

ledhis skulo wi badhe brødher for nøghie waare brødh(e)rs barn andrisses och swa skule wi jampna scat oc thunga oss j mællom som wæl kostom thetta haffua wi giort och stadhfæst *medb* witnom herre bertill biørn j grimanes jenis j wædherwiik niclis j giislaas jeppe olaffsson j walla och bidhie godha mæn om insigle for thetta breff laghmannen pædher olaffson och biørn j grimanes Datum et actum anno domini M^ocd^olxx^o

I övre kanten: 1470.

I nedre kanten: 1470.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 887.

-
1. Orden "gymmedalen . . . tillaghom" är understrukna.

Samma innehåll som nr. 74.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: remsa, 2: snitt.

Tryckt i DN III nr. 888.

Avskrift av Ekdahl i Avskriftsamlingen 1:28 i ÖLA, tryckt hos Persson, Refsund I sid. 147 och Bräcke sid. 137.

Avskrift av bevittnad avskrift från 1587 i Heimbygdas dep. vol. 29:II bok 9 sid. 13f. (Behm) i ÖLA.

Thet scal witerlikit wara at wi brødher badhe niclis oc tørkil pædherssøni j mordwiik æpter thet waar modher vnte oss sin deel som hon atte jnne *medb* oss tha haffua wi giort eet stædigt skipte och byte oss j mællom j tæssø maatto at niclis scal hafua twa delen j sundom wæstra staffra gymmodalen *medb* sinom tillaghom halffdelen¹ j hwsom j mordwiik halffdelen j marlings fiske halffdelen aff thy wi eghom j noore *medb* sinom tillaghom, æn tørkil scal haffua mordwiiken *medb* allom sinom hema tillaghom halff delen j marlings fiske halffdelen aff thy wi eghom j noore *medb* sinom tillaghom och quernastædhit j grænwiika aanne, fframledhis skule wi badhe brødher till iampnadhe fornøghie waars brodher barn andrisses, ok scule wi jampna war skat och alla thunga oss j mællom swa thungan som welkostom Thetta hafuom

wi giort och stadfæst godhom mannom nærwarandis her bertill kirkioher j ræffsundom biörn j grīmanes jenis i wædherwiik niclis j giislaas jeppe olaffson j walla och bidhie wi skælīca mæn pædher olaffson laghman och biörn j grīmanes at the late sina incigle hængie for thetta breff Scriffwat oc giort anno domini M^ocd^olxx^o

I övre kanten: 1470.

I nedre kanten: 1470.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 888.

1. Orden "gymmodalen . . . halffdelen" är understrukna.

76

OFFERDAL

1470

THORGILS NILSSON har gjort jordabyte med ANDERS THORESSON. ANDERS fick *Mellbyn* och 8 jämtska mark, medan THORGILS fick vad ANDERS och hans hustru ägde i *Söderåsen*.

Jfr. JHD II nr. 59.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: remsor.

Tryckt i DN XIV nr. 111.

Alle men sum thetta breff se ell(e)r høra læsas kennis torgils nelsson¹ oc fullleliga til star ath haf[ua by]th iordum vid and[is toreson²] andis fik aff mik mædelbyin oc iak fik aff *honom* sua mykyt sum han oc hans ³ hustru atte i sørasanum oc gaff iak *honom* viii jempsca mark mellan iordum thetta giordum vi medh godom vilia oc bera(d)ne mode vare oc bæggiæs vare hustrur i hanlagi medh os medh godvilia sum jardene atte ty skel iak fornemde torgils mædelbyin vndan mik oc minum arwm oc vndher andis oc hans æ[ruinge⁴ til] æuerdelige ege medh alt thet ter⁵ til liger oc legat haffuer aff for oc nygie sum bættre ær hafua en an vara oc ey er salum selth eller ga[wm vndan] gangit vare oc tesse viii faste vid køp vart Eric i vbgarde, pedher i vbgarde ffaste i vbgarde toral pīl [o]la[ff]⁶ pau[e]lsson faste j griptum olaff j hordebak andis i occade vare oc tesse køps vitne vid køp vart Jon i vknum Olaff i kluk til ytere mere visse oc sanny(n)d her vm bedh(e)r iac beskedelig(u)m

man Jon i vknun oc min ffadher niels vnde bergum vm insigle teres ffor
breff thetta sum giorth var j afflodal arom æpter guds byrd, M cd lxx

I övre kanten: 1470.

På baksidan: N:7 — Från Werkön i Norderö — A.9.a. 4:23.

1. DN läser "kelsson".
2. De fyra föregående orden otydliga och delvis osäkra.
3. De två sista orden dubbelskrivna.
4. Det sista ordet otydligt efter första bokstaven.
5. DN läser "er".
6. Hål i brevet.

SIGURD ANNUNSSON (ARNULFSSON) säljer *Skutelägden* till åborna på *Kloxåsen* för 43 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 201, 209, 220, 244; II nr. 69, 81.

Brevet åberopat i domboken för Brunflo tingslag den 24 — 28 september 1706 (Jämtlands och Härjedalens domböcker 1706 II, A I: 27 b fol. 339v — 340v i ÖLA) och den 28 — 31 mars 1710 (Jämtlands och Härjedalens domböcker 1710, AI:31, fol. 145—149 i ÖLA).

Punkt 30 i domboken 1706 II, a I: 27b fol. 339v — 340v är av följande lydelse:

30. Knut Olssons Måg i Kluxåsen Jöns Nilsson föredrog, huruledes hans Swärfadher hade af ållder innehaft ett gammalt Odesböhle Skutelägden benämnd, hwilket Nilss Hemingson i Åsen år 1698 d. 11. April här på Tinget har sökt af honom under sitt hem:n winna, men för än han Knut Olsson det mista wille, anbudit derföre 1 D.S.M:t afrad åhrl:n det och Nilss Hemmingson welat prästera; men Häradz Rätten til H. Gouverneuren remitterat; hwarest han 1699 d.4.Septembr. på Landztinget, har wijdare der om ansökning giordt; men intet swar erhållit, effter som ransakning(e)n icke war wijd handen, som af då warande H. Gen:Majorns och Landzhöfdingens von Scaars resolution han bewiste; Men imedlertijd har Nilss Hemmingsson d.8.Septbr 1703 Jöns Nilsson owetterl. på Landztinget sig förmådt resolution, emot 16 ör. S. M:t b:e Lägde att tillträda, behållandes samma resolution hoos sig till d.6.Maij innewarande år, då han först förmådt sig Befal:M:ns execution der på; dock imedlertijd hade Jöns Nilsson, uthan någons åtahl, offtaben:d Lägde under sitt hem:n brukadt, sökiandis nu Nilss Hemingsson den honom affhända. Men alldenstund af t:e gl. pergamentz bref det förra af år 1470, det andra af år 1571 d.4.Octobr han bewijsade att åboerne på Kluxåsen hafva för 43 mk. Jemptska kiöpt Lägden aff en bene:d Sigvard Annunsson, och det alltsedhan under Kluxåsen blifit brukadt, dy förmente han sig och der till wara närmast, hälst och dessuthan hans hem:n icke kan beständes blifa, emedan som emot 4 2/3 tl. skatt han icke hade mehra under Skutelägden än 15 winterlass höö, som med 4 st. Tolfmäns

attest hwilka dijt nämde warit sådant at präfa, han bewijsade. Nils Hemmingsson wille hålla sig till 1703: åhrs Landtingz resolution som *honom* tillägnar emot 16 öre S.M:t at bruka detta Godz, men at det för blifvit under hans hem:n brukat, kunde han intet säija, allenast att det låg närmare till hans hem:n. Hwar emot *honom* remonstrerades, att desse byar effter 1699 åhrs förening hafa skog tillhopa; Nilss Hemmingsson föregaf at hans hem:n för dess swaga lägenheter wäl behöfde denne Slätt; Af 1702:åhrs hållen Ransakning fans til detta hem:n bestående af 2 1/3 t. 6 lass Eng. Jöns Nilsson anhölt at få behålla denne lägde, efftersom och wid 1695. åhrs Indelning han der effter blifvit considererat, och wissa tijonden sig påtagit, beropandes sig på Kungl.M:ts nådigste resolution d.12.Febr.1696, Indelningzwärket angående. Med desse parteras å bägge sijdor anförde skiäl, har TingzRätten sig intet vidare kunnat befatta, uthan sådant högre handen ödtmiukel. underställer, ödmjuke Jöns Nilsson i anseende till ofantalde skiäl borde emot den anbudne freden wid dess uhrgamble häfd förblifwa.

HELGE TOMASSON och PEDER TOMASSON säljer till JOHAN GUTTORMSSON västra gården i *Ottsjö* i *Undersåkers* socken för 6 jämtska mark.

Original på pergament i RA.

Sigill 1: remsa, 2: snitt, 3: remsa.

Alle the godhe mæn som thette breff høre ællir See læse, helssom wi helghe tomesson ok pædhir tomesson kærlika medh warom herra ok sancte olaff koning konnuk gørandis medh thenne waro nærwærendis opno breffwe thet wi medh ia ok godhwilia ok beradhne modhe haffom saalt ok allaledhis kerlika vnt biskedhelikom manne joan gozormsyny waar gaardh som hetir otarsio westre gardhin liggiandis j vndisaker sokon j jæmtaland medh allom tillaghom j waato ok i torro nær by ok ffierrin tunom ok tunastadhom husom ok iordhom medh aker ok æng skoghom² ffiskewatnom quernom ok quernastrømom medh hult ok hagma medh allom ræmerkiom engo vndan takno medh alla thy som ther thilligger ok thillighat haffwer fforno ok nyo vtan thet som fføra waar salom saalt ællir laghlikom gaffwom giffwit ffore sex jemska markir hwi(l)ka sex jæmzska markir wi kænnes oos ob boret os thil ffulla nøya sa thet os allaledhis wæl at nøghir helan pæning ok halfwan then fførste ok then sista ok alla thøm ther j mællan æro ok thakom wi ffornemda joan gotormsson ffor godha betalning, thy affhændom wi os thæn ffornemda gardh vndan os ok warom arffwom ok vndirskøtom ffornemdom joan ok hans arwingom thil æwinnelika odhils ægho vtan alt ytermere aterkal

these viij waro ffaste at købe waro fførst nis andirsson³ joan j dighirnææs hakon pædhersson hook widh a hindrik vidh a nielis i edzaas olaff i hulunne rolff i hærope these ij vare ffaste at køp witne at købe waro nisse andirsson hakon pædhirsson Thil witnisbordh her om tha bedhis jak godha manna jnsighle ffore thette breff som niels pædhersson prest at liiz kirkio ok nis andirsson ok mattis j brattaland

I övre kanten: 14-talet u.d.

1. Datering med hjälp av handstilsjämförelse.
2. Ordet "skoghom" dubbelskrivet.
3. Namnet skrivet i ett ord i brevet.

79

RÖDÖN

Den 4 februari 1471

Ärkebiskop JAKOB i Uppsala utfärdar bestämmelser angående tiondens och gengårdens erläggande samt byggandet av prästgårdarna, eftersom jämtarna misskött sig på dessa punkter.

Avskrift från 1500-talet i RA i "Kopieböcker från medeltiden, Nr 1, Fragment av en kopiebok i 4:to", pag 16 — 19.

Tryckt i DN XVI nr. 244; Norges Gamle Love 2. rk. II, sid. 480ff. och (översatt) hos Bull, Jemtland og Norge, sid. 126ff.

Wii Jacob Mædh gudz Naadh Erchebiscopp i Vpsala och Sweriges försthe Helse edher allæ oss ælskelige Bolfaste mæn ther byggia ok boo j Jemteland æwinnelige medh war herra Kære wenner gøre wij idher viterlicht ath tha wij nw foro her om kringh kyrkernær j lanted j wor visiteringh worth æmbete her holdendes Aren æffther gudzs byrd Mcdlxx vpa thet første aared, wart oss vnderwist om the stora vansydher j haffua medh idhra tiend ath göra Saa ath ther idher bordhe göra hwart tiende ther göra j nw hwart fæmtende och hwart tiwgende mot gudz lagh och then helghe kyrkes och j moth idher egen stille breff ther gamble gode kunge oc byscope idher vnth oc giffwed haffua och gammalt oc for(n)t haffuer wared. idher sielffue til en skadelich siæle førderffuile, och førmindzskelse til edhers egedh liffsz bærning oc føda, Hwar føre (Pag. 16b) nogh ær befruktende ath the haardhe aar nw wared haffwa. oc thy wær nogh æn daglige æra och andra stora plagor ther lanted haffua øffuerganged oc æn göra medh hunger swalt oc annadh ath korn. fiska. fwgla diwr j skogen førtappede æra. ær mestedeles sketh ey for annadh vtan før stort syndegæl skul oc hælzst ther føre ati ey rættelige

willia göra idhra tiend, æpther thy gud sielff biwdher ati skole göra hwart
 tiende aff alla idhra til affling Jæmwæl som aff ty gud idher vnner j
 vatnom oc skogom som ær fisk och diwr som aff *thet* til afflædh wardher
 j idher egen heman æ hwad *thet* helzst ær. Och the laglige bygning ther
 soknen aff rættu borde byggia ok besørgia *prestenom* j *synom* *prestegaarde*
 som ær *Stwgu medh* annar lagahws æpther thy lagen vthgiffua *medh*
 syn eghen kost och tærning oc j øll oc maath *thet* skiwtzs nw in till
 kyrkerner at the sadana bygning bekosta (Pag. 17) skole oc ey soknen som
thet medh rætte borde besørgia aff hwilket afftogh oc *storan tunga* the
 ffatige kirker æra nw swa blottede ok arme vordne at the sigh ey magho
 kōpa swa myked wax eller win vpheldhe som them behoff kan gōras aaredh
 om kringh oc ther føre atj swa nødugt byggia jdhra *prestegaarda* tha
 wilia Clærkene icke gerna bliffua nær idher i landed qwarre Thy huar
 wij faredh haffua finna wij engen stadzs *prestegaarda* wærrer bygde æn
 her j landhet Swa och then fatige kyrke tiend(e)n kyrkener ffaa om
 aaredh hwad heller kōped ær dyrth eller læth tha sæthia j *spannen* in
 før een øræ ther han *anderstadzs* geller twa øra eller tre kringom landed
 Hwilket kyrkener ær een stoor aff saknadh oc oskæligedh baade ffør
 gud oc mennisker Thy kære wenner wppa *thet* alzwoldug gwdh wille
werduges wænda syna naad oc misskundh in till oss igen ok aar matthe
 wardha vppa iordenne igen Tha radha vij (Pag. 17b) idher alla oc hwar
 idher serdeles widh sigh vppa hwars idhers siælegagen oc bestand och
 strangelige vndher then helge kyrkes næpst biudha ati göra *fullelege*.
 och redeliga jdhra rætta tiend aff korn oc rogh hwad heller han faller
 vppa akeren eller swidiom oc *annadh* ther iorden lather tillwoxa Swa
 och aff fiska fwgla och skin, maardskin hermelin graaskin eller hwad the
 helst hetha oc alla *andra* til affling aff skog och vatnom Och hwad
 lagahws her epther byggias skole j *prestegaarda* ath the byggias vppa
 soknenes kostnadh oc icke kyrkennes Och kyrkennes tiend sæliges æffther
 ty mena loppedh ær j landed och andre siælia sith korn. Fforbiuda wii
 ther føre kyrkeherrene oc kyrkewærendere ther *sammastadzs* tiende
 annarlunde sæligia æn som sagt ær Swa *frampt* the wilia ekki komæ
 ther j skada føre oc rætta kyrkonner syn skada *ingen* aff siith eged,
 Ythermera forstodo wij (Pag. 18) och ath the gode mæn som boo j the
 soknar ridkyrker æra wilia ey hielpa til then gængærd som gambla stillan
 inneholler oc wan ær gōras moth Erchebiscopen nær han *inkommer* j
 landed seth æmbete ath holda vthan skiwtha sigh til stillan och menæ
 at engen ær plictugh til the gængærd vtan the alenast j the sokin boa

som Erchebiscop ligger widh, Hwilke stilla the ey ræth förstanda, thy hon ær swa vnderstandende at alle the j gæll boo som then kyrkeherre haffuer. Erchebiscopen ligghe hemme til ære plictuge til the gængærd, men j andra fræmende soknar j the gæll wij ey tilkoma æra ey nagra gængærd plictuge ath göra som stillan seger vthan saa wore at Erchebiscopen wij eller war epterkomande ffør merkelige saker skul nøddes swa hasticht fara. at han ey kunne fara om kringh til hwart eth gæll j landed som thet sigh borde vthan fore in j eeth gæll mith j landhet ther alth (Pag. 18b) landedh¹ belægeligest waare till ath koma och lago swa ther j v eller sex nætther at almogen j hwart eeth gæll øffuer alt landed ville tha hielpa til then gængærd Huilked wij eller wore effterkomande ey tog begærende skolom wara vthan wij eller the swa merkelige saker føre hadde ath wij eller the jo swa hasta nøddes at wij engelund kunne fara om kring som førre ær røth Och tha skolom wij eller the medh myndogh budh eller breff laatha almoghen thet til førende timeliga forstanda ath the sig her medh forwiste hwad tiid the oss til sig førmødhe skulle, Waare oc nogher som her² dyrffdes moth at göra moth thetta forscriffna articla oc huar thera widh sig tha haffua wij med giffued war ælskelige prowast ther øffuer rætte medh kyrkennes ræt som saken ær æpter thy som tilbør oc ængnen ther offuer bespara som rættelige sakfælther wardher Datum Anno domini mcdlxx primo fferia secunda (Pag. 19) proxima post purificationis beate marie virginis apud Ecclesiam Rødene nostre dyocesis

Nostro sub Secreto

Pagina 16, i övre kanten: Ercheb. Jacobs Breef till Jempteland om rätt Tyondegiftt och lage bygning i Prästegarderne etc. dat. Ragund Rødene 1471. (Ragund senare överstrucket).

I margen: Wansed i tyondegiftt. — för hvert 10de göre hwert 15de och 20de.

Pagina 16b, i margen: Lage bygning i Prästgård.

-
1. Därefter "wille tha" som sedan er struket.
 2. "her" dubbelskrivet, det första sedan överstruket.

80

Den 17 mars 1471

Hövitsmannen PEDER KARLSSONS brev om skatten på några jordlotter i *Gevåg*, givna till *Stuguns* kyrka.

Jfr. JHD I nr. 8, 11, 13, 14.

Åberopat under två rättegångar på Ragunda ting: 1682 (Jämtlands läns dombok A I:9 sid. 236v.—237 i ÖLA) och 1687 (Jämtlands läns dombok A I:12 sid. 75—76v i ÖLA).

Enligt 1687 års domboksprotokoll fanns brevet i Ammer.

1682 års domsboksprotokoll har följande lydelse:

§ 11

Swän Biörson i Gewåggh angaf hurusom undan hans hemman een Jordelått är gifwen till Seelstufwe kyrckia och Joon Anderson i Gewåggh åhrligen den brukat för Säx öre S:rm:tz afgifft till Kyrckian och Swän förmenar sigh wara närmare där till, undan huars hemman Jorden är kommen: bewijsandes af Höfwitz mannens Peder Carlsons breef A:o Domini 1471 Dominica Sexagesima att dee Jordelåtter i wästeste Hösia går 1 Skind för 7 B och diupwåggh $\frac{1}{2}$ Skind i nordaste gården, äre gifne till Seelstufwu Kyrckie af ErchieBiskop Jacob i Ubsala och dy hafwer Höfwitzman på Konungens wagnar tilgifwit Skatten på berörde Jordeparter under Seelstufwan. Joon Anderson inwänder och föregifwer det sin Fader och Faderfader bemelte Jord innehafft och åhrligen till Seel- eller Stufwukyrckian giordt Taxa hafuer och den 1648 böxlat för Een Rdr. Deth intygades att Suän åboer den wästre Gården och den Nordestes äghor possiderer han och föruthan half Måling åker och een Steenbacke som Joon hafwer och föregifwes wara dijtbytt, det Joon sägher sigh ey minnas. Swän berättar att Jöns Faarfahr 1602 bem:te Jord antogh emoot åhrlig afgifft till Kyrckian. Effter gamla Mäns Sagu är Kyrckioiorden kommen ifrå Nordeste gården, som kallas öfwegårds Jorden än i Daggh.

Såsom intygat och bewist är att Seelstufwu Kyrckieord är kommen ifrå Nordeste Gården i Gewåggh som Suän Biörson under Wästergården possiderer och ännu kallas öfwegårdziorden; Huarföre pröfwat skäligh att Swän Biörson under huilckens gård deth lydt och legatt, skall wara Befogatt effter Lagha Fahrdagh berörde Seelstufwu Kyrckio Jordh tilträda och till Kyrckian sin rättigheet der af göra och Joon Anderson sedan intet dermedh sigh skall befatta.

81

Den 26 mars 1471

SIGURD ARNULFSSON säljer för sin frände JOHAN GREGERSSONS räkning gården *Skute* i *Näs* socken till LARS i *Kloxås* för 43 jämtska mark.

Jfr. JHD. I nr 201, 209, 220, 244, II nr 69, 77.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: bevarade, 3: remsa, 4: bevarat.

Tryckt i DN III nr 889.

Anm. Avskrift i Behms saml., vol. II, bok 7, sid. 65f, samt P. Perssons avskrift i Heimbygdas dep. vol. 25 nr 18038a, båda i ÖLA.

Thet scal allom¹ mannom witerliket wara som thetta breff hōra æller see ath iach Sigurd annulffson kēnnis och witerlica till staar ath thet gotz som min² ffrānde joan gregorson aatte och skuto heeter j nās sokn och han befælte mich medh fullo och laghlico ombudhe at sælia pa hans wegne thet haffuer iach saalt laurense j kluksaas fore thre markir och fyratighi marker jempsca och haffu(e)r jach vpburit the sama næmda pæninge till

allan fulnath j godhe wærdore som mich wæl nøgher och thy skil iach
thet fornæmda gotz skuto vndan warom ætzlægh atalaløst for allom man-
nom och skil och skøter thet laurense och hans arffwom medh allom the
tilliggilse j waato och torro nær by och fiærre hwar hælzt thet ligger oc
liggie kan som medh rætto bør ath fylghie vtan alla æpter talan thetta war
giort laghlica och stadfæst medh atta fastom jwar j engiom halward j
biørnø lauris j laakom olaff j blikom och hans son Torkil j gerdom tør-
biørn i foakir och jøsse j mallungom witnismæn kætil j biermo och biørn
j biermo Til ytermere wisso bidher jach pædher laghman jenis staphanson³
och olaff kætilson oc lauris jngemundson ath the siin incigle late for
thetta breff. Datum et actum anno domini Millesimo cd^o lxx primo
crastino annunnciationis marie virginis

I övre kanten: 1471.

I nedre kanten: 1471.

På baksidan: Nr. 2, Näs, Klucksås. Fastebref på Skute för Laurens i Klucksåas, 1471.

1. Ordet "allom" dubbelskrivet.

2. I brevet "mim".

3. Därefter ett överstruket "se" eller "st".

82

ÄLSTA

Den 6 april 1471

STEN JOHANSSON och hans hustru ANNA JOHANSBOTTER avstår hennes mö-
dernearv i gården *Torp* till hennes broder PEDER JOHANSSON för 8 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2 och 3: utrivna.

Tryckt i DN III nr 890.

Thet skal allom witerliket wara som thetta breff kan fore koma ath
jach Steen joanson och [min hustrv] anna joans dotter vnt och vpladet
haffwa hennes brodher pædhere joansoni then delen s[om hon] aatte
och ærfft haffde æpter sina modh(e)r j torpe fore aatta iempske mark
hwilka pæninga wi kænnooms oss vpburit haffua til ffulla nøghie aff
pædhere Thy skilliom wi then forsagda systrlut j torpe vndan oss och
warom arffwom vndir pædher och hans arffwa medh allom tillaghom
nær oc fiærre engo vndan takno til witnis andres ragwalson pædher
nielson paul tørkilson tiwadh olaffson och bidhiom wi skælিকা mæn pædher

laghman marten joanson och Sigurd j hæghliidhe at the sina incigle late fore thetta breff Som giort war vppa alestadhom j nærdrø Anno Domini Millesimo quadringentesimo septuagesimo primo løgherdaghen fore palm-sunnodagh

På baksidan: Sunne Orrvik.

83

KÖPENHAMN

Den 19 juli 1471

Drottning DOROTHEA bemyndigar sin ämbetsman i *Jämtland* PEDER KARLSSON att överlåta all ödejord som evärdelig ägo till dem som vill uppodla och bebygga den. Avskrift på papper från början av 1500-talet i RA.

På samma blad avskrift av JHD I nr. 113 (29 juli 1381) och DN XIV nr 162 (16 maj 1486).

Tryckt i DN XIV nr. 112; Norges Gamle Love, 2 rk. II sid. 206; Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie, I sid. 42f.

Wii dorothea medh gudz nadhe Danmarks Norgis Swerigis wendis ok godis drotningh Hertuginne i sledzuige greuene j holsten Stormaren Oldenborgh ok delmenhorsth Gøre viderlight alle ath vii aff wor sønderlig gunsth ok nade haff[w]e¹ befallith ok befalle ok fuld macht giff[we]¹ medh thetthe worth opnebreff thenne breffwisare pether karlsson waar elskelige embitzman vdi jempteland wm allom thee ødhe jorder, Ath anthworde vppa vare vegne the som them vele vpbyggia ok wprydie ok oss ok kronene ther aff reth skath aff giffwe effter sex dandementz sigilse ther i landeth the som thet göra vele skule haffwe brwke ok behalle forskriffne Jordher thil æverdelige eye ok theris effterkommer effter them behalde skwlendis som forskriffueth staar Thii forbiwde wi alle ee hwoo the heltz ere ok sønderlig var embitzman som nw er ok her effterkom-mendis wrder, them her vdi ath hindre eller hindre lathe møde vmake eller vforrette moth thenne war² gunsth ok nade i noghre mathe vnder worth hylleste ok nade Datum haffuen³ In profesto beate margarete virginis et martiris Nostro sub secreto Anno domini etc lxx primo

1. Hål i brevet.

2. "war" tillskrivet ovan raden.

3. Kan lika gärna läsas "haffnen"

MARGIT ANDERSDOTTER i *Ulvås*s stadfäster sin faders gåva, *Uppgården* i *Ulvås*s, till hans systerson ÖND, för att denne skulle försörja honom till döddagar.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: bevarat, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr 113.

Allom männom som thetta breff høra æller see scal thet witerliket wara ath iach marghit andresse dotter j vlffsaas stadhfæster och stadugt hallda will thet min fadher andres giort och giffwit haffde sik till sytning och vphælde sinom systirsoni ønde och øndir, sytte honum j halff siwnde aar medh ødhmiwkt och tiæniste medh kost och medh klædhe til dødhes dagha tha vil iach thet stadhfæsta om then gaardin j vlffsaas som vpgaard heeter och skil thet vndan mich och minom arffwom och vndir fornæmdan øndh och arffwa medh allom sinom tillaghom vtan allla æpter talan til æwerdelica eghe til witnis nielis vndir berghom joan j oknom mattis j hoff atta fastom paul j afflo biørn j tangiraas andres toresson tørbjørn biørnson thomas j bumgaas joan j almaas swen j almaas och olaff gotason och war thetta giort vppa kirkiowallen j afflodall om birgitte mæssø anno *domini* M^o cd^o lxxj vndir godhra manna incigle som ær nielis vndir berghom oc joan j oknom medh laghmanz jncigle.

Jtem gaf øndir mich sex alna clædhe oc tw gild iærn jtem ena stuffw gaff han pædhære widh landogh for et halfft somar han sytte mannen pa øndz wegne.

Jtem øndir lagde wt j testament ena iempsca mark kirkione¹ ena iempsca marc kirkioherranom jtem ena swensca march j tiidhakøp

I övre kanten: 1471 — 3.

På baksidan: Offerdal 1471

A.9.a. 4:24.

1. "kirkione" tillskrivet under raden.

MAGNUS PAULSSON säljer sin jordedel i *Skucku* i *Bergs* socken till HENRIK THORALDSSON för 10 jämtska mark.

Avskrift av Ekdahl i Hildebrands saml., vol. 6, nr. 5, VHAA:s dep. i RA.

Alle the dandemen som thetta breff se äller höra lesas helsar jak Magnus Pavalsen kerlica *medh* gwd kännis jak *medh* tesso mino opno breffwe at jak hafver sält beskedlicom manne Henrich Toralsen min jordadel i Skoku i Berg sokn for tio Jæmzska marc undan mik ok minom etc. dwm kännis jak mik oc vpborit os tesse varo fasthe vidh köpe vare Pedher i Hallim Jønis Kætilson i Berg Olaf Kætilson *ibidem* Sven i Wigge Gwdeleff *ibidem* Jon Andreson *ibidem* Olaf *ibidem* Nils *ibidem* thy bidher jak thesse dandemen som är her Seffrin kirkioprest i Owiiik Pedher i Hallem ok Jønis Kætilson i Berg ath the sin incigle henghe for thetta breff mik sälffwer ey incigle agande Scriptum Bærg anno domini MCDLXX primo die Sancte Tome apostole in testimonium omnium premissoris.

I övre kanten: Afskr. 1471. 21 Dec. Berg. Quisle.

Under: coll. N. J. Ekdahl.

86

Den 7 januari 1472

OLAF JOHANSSON och JOHAN OLAFSSON säljer sina hustrurs gods *Könsta* i *Offerdals* socken till her STEN i *Offerdal* för 20 mark jämtska.

Fotostatkopia efter bortkommet original, förvaras i ÖLA.

Sigill 1 — 4 bevarade på originalet.

Sigillremsan 1 har texten "... ok j waatho ... aff fowgha ...".

Alla mæn som thetta breff höra æller see helsar olaff ioanson och joan olaffson kerlica *medh* warom herra och görem witerlikit *medh* tæssu ware opne breffue at wi *medh* wilie och beredheno modhe saalt hafue herra Stene j afflodal waro quinno iordh som kænestadhe heeter j afflodalz sokn ligger hwar ware sin deel for tyo marker iempske och wæl betalath til fullo nøghie och iach olaff ioanson haffde min son lauris j handlaghe *medh* mich tha köpit stadhfæstis och iach ioan haffde mina hustru som iorden atte j handlaghi *medh* mich om thet köpit Och thy badhe wi olaff och ioan skilom the fornemda iordh swa mykit som bonda eghan war j kænestadhe vndan oss och warom arffwom och skøtom thet vndir herra Steen och hans arffua *medh* allom sinom tillaghom nær och fiærre j waato och i torro alzenge vndan takno vtan alla æpter talan till witnes godhom mannom pædher styrkwarson olaff gotason eric j kaxaas lauris j owdhe haluard ther sama stadh nielis j kaxaas joan j almaas och joan j klæp witness mæn paul j riisa oc gaute och til mere wisso jach

olaff bidher skælica mæn joan j oknom och eric skrus æn jach ioan olaffson
bidher marten ioanson och folke j wang om theris insigla hængiande for
thetta breff Som giort och scriiffwat war anno domini M^ocd^olxxij xiiij
dagh Jwlla

På framsidan: Rejebref 1472 7 January.

På baksidan: Ao 54.

87

NIDAROS

Den 24 juni 1472

Broder JOHANNES, gardian och lector i *Nidaros*, tillförsäkrar SVEN OLAFSON och hans hustru MARGARETA RAGNARSDOTTER andel i alla förmåner, som bröderna i St. Franciscus och systrarna i St. Clara orden åtnjuter.

Jfr. JHD I nr. 224.

Original på pergament hos Lillhårdals hembygdsförening, fotokopia på ÖLA.

Sigill 1: snitt.

Honestis personis deoque denotis suen olaf son¹ ac consorti sue pre-
dilige margreta ragnardotter² ffrater johannes monachus gardianus et
lector nidrossiensis In dei filio patre continuam cum salute Exigente
vestre deuocionis affectu quo deum et ordinem nostrum diligitis vos
tanquam speciales benefactores et amicos nostri ordinis ex speciali qua
fungor autoritate venerendissimi patris³ ministri gradualis ad omnia
suffragia fratrum tocius ordinis sancti francisci et sororum ordinis sancte
clare tenore presentium recipio planam vobis participacionem bonorum
omnium concedens tam post mortem quam in vita que per ipsos fratres
et sorores die noctrique In missis angelus jeuniis oracionibus predicatori-
bus laboribus ac aliis piis exerciciis in bis millectumoctoginta sex⁴
monasteriis operari dignibitur clementia saluatoris Superaddens de gracia
speciali vt cum obitus vestri nostro conuentui fuerint intimati idem offi-
cium fiet pro vobis quod pro fratribus nostris defunctis sient communitar
consuetum est Datum nidrossiensis Anno domini Mcdlxx secundo In festo
sancti johannis baptiste officii mei sub signeto.

1. Namnet tillskrivet i lucka.
2. I brevet "ragnardotter".
3. Efter "prens", som slopats genom underprickning.
4. Tillskrivet ovan raden.

Till de hedervärda och gudfruktiga Sven Olafsson och hans högt älskade maka Margareta Ragnardotter sänder broder Johannes, munk, gardian och lector i Nidaros, hälsningar med önskan om evigt liv i Guds son och fadern.

På grund av den hängivna kärlek, varmed ni omfattar Gud och vår orden upptager jag eder som särskilda välgörare och vänner av vår orden i kraft av en speciell fullmakt från ordensledaren, med enhälligt stöd från alla härvarande bröderna i St. Franciscus' orden och systrarna i S:ta Klaras orden samt beviljar eder fullständig del i alla de förmåner både efter döden och i livet, som Frälsaren i sin mildhet nådigt låter bröderna och systrarna i 2186 kloster åstadkomma genom mässor, klockringning, fasta, böner, predikningar, kroppsarbete och andra fromma övningar. Av särskild nåd skall dessutom, när eder död bliver vårt kloster bekant, samma gudstjänst hållas för eder som enligt allmänt bruk hålles för våra hädangångna bröder.

Givet i Nidaros i Herrans år 1472, på den helige Johannes Döparens dag, under mitt ämbetets sigill.

88

RAGUNDA

Den 29 juni 1472¹

JOHAN TRYDJE säljer sin jord i *Åsen* till sin måg PEDER OLAFSSON och sin syster MARGARETA för 16 mark.

Efter avskrift av P. G. Lundahl i Fors.

En avskrift av P. Olsson finns i Heimbygdas dep. vol. 2 nr. 32e² i ÖLA, en likalydande, gjord efter P. Olssons avskrift, finns i Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institut.

Tryckt i J.L.F.T. I sid. 102 efter Lundahl.

Allom mæniskom som thetta bref kan förekomma höra eller se skall thet vitterligit vara, at jak Joan Trydje solt hafver minom mog Peder Olafson och mine syster Margareta swa mycken iord som jak aatte i Aasenom for XVI marker, och hafver iak upbyret the samma peninger af Pædre mig til fullo nöje at mik vel nöjes. Ok ty skiljer jak then forsagde iord i Aasenom vndan mik och minom arwingom och vnder Pedre och min systre och theres arfwa *medh* allom sinom till lagom, som ther till ligger och liggat hafver och med retto bör tilligge i vato och torro allo ty, som ej ær lagliga vndangangith, fritt och frælst och atalaløst for mik och mina epterkommande. Till vitnis gode men først herre Daniel kyrkioherra, Paval Aasen, Olaf i Böle, Hemming i Böle, the voro vittna tha lyckta peninger var bekommen, auch thesse voro kiøpvittna Olaff Kjettilson, Olaf i Biskopsgard, Olof a Ede och Pheder Mortenson. Item befalte jac Pavall i Aasen at bætre omformæle vppa mina vægna thet han sjelfver

hafva vill, som ær herre Daniel lagmannen och Jon i Amer theras insegel henge for thetta bref. Scriptum Rawend anno domini M c d lxxij die bon. pati opti.¹

På framsidan: Tre vidhängande sigill.

-
1. "die bon. pati opti" skulle snarast vara den norska "godværsbønnedagen", dvs. den 22 juli. Avskriften i Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institut har dateringen "die beati Petri apostoli" (den 29 juni), som verkar mera trolig.

89

Den 11 augusti 1472

OLAF GUDMUNDSSON i *Grytan* erkänner att HÖK OLAFSSON har betalt honom hans mödernearv.

Jfr. JHD II nr 32, 46, 73, 90, 91, 103, 104.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: bevarat.

Tryckt i DN XIV nr. 114.

Thæs kænнис Jach Olaff gundmundson j grytan at the tiltalan som jach haffde til hœok olaffson om quizzo jnstode pæninga mit mødherne tha hafuer nw hœok giort mik godha reedho fore skælica och wenlica wæl som iach later mich wæl aat nøghie Och giffuer iach hanom quit och akæreløos om the fornemda pæninga hanom och hans æpter komanda ffor mich och minom æpter komandom vtan alla æptertalan och til witnisbyrd bidher skælica mæn laghmannen per olaffson och jenis staphan(son) om theres jnsigle for thetta breff Datum anno domini M^ocd^o lxxij Crastino beati laurencij

På baksidan: Frössö. Namne. extr

A. 14. c.1:31.

90

FRÖSÖ

1472

HÖK OLAFSSON och MARGIT GUDMUNSDOTTER säljer den jord de äger i *Grytan* till OLAF GUDMUNDSSON.

Jfr. JHD II nr. 32, 46, 73, 89, 91, 103, 104.

Original på pergament i RA (*Grytans* handling nr 14).

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i J.L.F.T. VI sid. 159.

Alla mæn som thetta breff høra æller see helsar Høøk olaffson och margit gudmundsdotter kerlica *medh* gudh Och gøre witerlikit *medh* thetta waart opne breeff ath wij *medh* bæggies ware radhe och samtykt haffue wi vnt och vplatet saalt Olaue gudmundsoni Swa mykin iordh som wij aattom j grytenne for swa manga pæninga som oss asamde och hafuer olaff betalath oss till fulla nøghie om thet iordha wærdeth och thy skiliom wi then iorda delen j grytonne som oss tillhørde vndan oss och warom arffwom och skøtom thet vndir olaff och hans arffua *medh* allom sinom tillaghom nær oc fiærre hwar hælzt thet liggie kan som ther *medh* rætte bør ath fylghie til æwerdelica ægho *medh* vbrygdelico stadfæsto vtan alla æpter talan thetta køp war giort *medh* witnom olaff j opaa hans son joan karlson jenis j owdhe katerina j owdhe tha stadhfæsta war giord vppa ffrosøø tha waro tæsse godhe mæn ther nær olaff j opa eric j dall henric j wærkøø paual j kirkioby biørn j mædhilby och till ytermere wisso bidhie wi laghmannen per olaffson oc jenis staphanson om theris incigle for thetta breff Datum anno domini M^ocd^o lxxij

På framsidan: 1472—No. 14.

På baksidan: No. 12.

91

FRÖSÖ

1472

ERIK OLAFSSON i *Tand* säljer till HÖK OLAFSSON i *Namn* ett halvt kvarnsthälle i *Slandromsån* för 3 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr 45, 48, 73, 89, 90, 104.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: bevarat, men otydligt.

Tryckt i DN XIV nr. 115.

Alla mæn som thetta breff høra æller see helsar jac Eric olafson j tand kerlica *medh* gudh kænnes jach och witerlikit gør *medh* thetta mith opne breeff at jach saalt haffuer skælikom manne høøk olaffsoni a nampne eet halfft quernastædhil j slandrunga aane som iach vndan skilde tha iach saalde gaardin thet haffuer iac nw vplatet høøke aater vndir gaardin a nampne som thet før lighat haffde fore thre iæmpske mark, eena mark vpbar jach och olaff a walla vpbar twa mark a mina wegne och ær nw wæl betaladh Och skill iach hanom thet friit och atala løst vndan mich oc minom vndir høøk och hans arffua *medh* them nytning som behøffuer til quernenne bygning oc wæghin frælsan som aff aalder warit hafuer till æwerdelica ægho oc till stadugh witnisbyrd bidher jac laghmannen

pædher olaffson oc olaff a walla om theres incigle for thetta breff
Scriptum et actum anno domini M^ocd^olxxij

På framsidan: 1472—nr. 1.

På baksidan: Frössö, Namn.

afskr. —

A. 14. c.1:32.

92

OVIKENS VAPENTING

1472

Sex män tilldömer TORE HÖKSSON i *Böläsen* ödegården *Kusböle*.

Original på pergament i VHAA:s dep. RA.

Sigill 1 och 2: snitt, 3 och 4: remsor, 5 och 6: snitt.

Tryckt i DN III nr. 899.

Anm. Brevet är förenat med ett brev av 1496 (DN III nr. 1001) och har varit förenat med ett lagmansbrev av 24 juni 1508 (DN III nr. 1044).

Alla mæn som thetta breff kan fore koma høra æller see helsom wi som hær næmpnis Jenis karlson eric j sandom jenis a berghe karll j funes pædher a hallem oc tørghils a hara waro næmde j dom vppa wapna thingit j owiik anno domini M^ocd^o lxxij fogattom oc laghmannen nærwarande om eet ødhe bøle som kosabøle kallas hwem thet skulle medh rætto til høra aff^t ene halfuo swen j bildsaas oc andre halffwonne tore høkson j boolaas tha haffde swen j bilsaas tygget thet for konunges ægho æn tore sagde sina forældra thet aat haffua. kraffde wi theres witne ginge tha ffram thry skilriik witne mattis j giisslaas benkt j alestadhe oc joan part witnade the thet æpter sina forældra ordom at thet bølit war aldre konunges ægha ytermere æn ther bygde een gamall man vppa oc mæktadhe ey göra scatten oc stood scatten vbetalat aff tw aar Swa toko hans næste mæn badhe mannen och eghonæ til sigh oc betaladhe then skat som vbetalath war och fylgde bøleth hwar æpter annan thre longhfædher swa witnadhe the for oss medh sin eedh tha sagdom wi thet sama bølet at thore matte thet behalda oc göra waar høuitzman pædher karlson thet witerlikit huru thet forhaffuer sik Til thæs witis byrd hænge wi waar (jncigle) for thetta breff Datum et actum anno dominj vt supra datum est

I övre kanten: 1472.

På baksidan: Kus Bölle — Dipl. Norv. III No 899.—2do anhålles

afskrift — Myske Lockås

Anders Andersson

Lockåsen

1. Därefter ett genom underprickning slopat "andr".

JON STENSSON säljer till JON SIGURDSSON halva västra gården *Hara* i *Sunne* och halva ödegården *Sten* i *Hackås* socken för 60 jämtska mark.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1 och 2: utrivna, 3: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 116 och Persson, Lockne socken, sid. 128f., som båda läser "Haxäng" istället för "Hackås". Ödegården *Sten* låg i *Hackås* socken.¹

Ollom mannom them som thetta breff se eller høra helser iek jon stenson kärlike medh gudhi konnugh gørandis medh tesse neruarandis vpne breue at iek adher nempdher jon stenson hauer selth beskelicom manne jon siwrson en haluen vestre² gardh som hara hether lingendis j sundesong³ ok en haluen ødhegardh som sten hether ligendis j hakasongh⁴ fforre lx mark iamske fridh ok frelsth fore hwarion manne vtan okegardh ok innan j vathe ok tørre vant ok vedestada som ther lighger ok ligith hauer aff aller som⁵ bæthre haua en an vara skel iek adher nemdter jon stenson⁶ adher nempder iordhe vndan mik ok minom aruom ok vndher adher nempdher jon siwerson⁷ ok hans aruom til euerdelike ege⁸ ok alle odalls kennis iek adher nemdher jon stenson ath iek hauer vpburith haluen pæningh ok helen ok alle the ther millan æra epter minno fulle nøie j gode betalingsh tesse viij^{te} fasthe vore ner tha thettha kaup var giordh primo olaff kæt(i)lson iens kætilson jacop kætilson olaff a sandom erik a sandom gunnar a hwatem siwrder a gotasom olaff a iacopsasom tesse twa vore vetnan swen⁹ a aas ok swen a toris asum til mere saningh henghe tesse dannemen sin¹⁰ insigle for thetta breff herre larens j sundom marten jonson ok siwrder j [.]ægclidhe scriuidh j sundom arom epther guds børdh M cd lxx iij^o dominica prima post purificationem

I övre kanten: 1473.

På baksidan: Sunne Hara.

-
1. Se Jämtländska räkenskaper II sid. 64.
 2. "vestre" tillskrivet ovan raden.
 3. DN läser "Sundesogn".
 4. „ „ "Hakassengh".
 5. I brevet felskrivet "son".
 6. "Stenson" tillskrivet ovan raden.
 7. DN läser "Siwrson".
 8. "ege" tillskrivet ovan raden.
 9. DN läser "Swenung".
 10. „ „ "sit".

HALSTEN SKELDULFSSON säljer till sin frände ANUND GUTTORMSSON en fjärdedel i gården *Vi* i *Näs* socken för 12 svenska mark.

Jfr. brev av 16 mai 1500 och utan dag 1500 (DN III 1017 och 1018).

Original på pergament i ÖLA.

Sigill 1 och 2: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 117; J.L.F.T. I sid. 103.

Anm. Avskrifter i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017 och vol. 28 (Behm) bok I sid. 95, båda i ÖLA.

Alla mæn som thetta breff kan fforekomæ Høra æller see helsar Jach halsteen skælluffson kærlica *medh* waarom herra kænнис jach oc weterlikit gør *medh* thetta mit opna breff ath iach saalt och vplattet haffuer minom ffrænda anunde guttormsoni een fiærdung j iordh the som wij heeter j næs sokn i iemptaland ligger fore tolff iempska marker hwilka pæninga han mich betalath haffuer til takkat och fulla nøghie Och thy skil iach then sama iordha vndan mich och minom arffwom och skøter vndir Anund och hans arffua *medh* allom sinom tilloghom j waato och torro nær och fyærre til æwerdelica ægho alzenge vndan takno thetta køp war giort j løffwanger tæssom godha mannom till witnis ær swa heta pædher olaffson i walla magnus nielson redhar nielson olaff nielson joan benktson andres j gerdom joan martenson oc joan benktson i allesta och til ytermere wisso tha bidh(e)r jach ærlikan man Eric amondson laghman j trondheem och skælik man magnus nielson ath the late sina jnsigle hængiænde for thetta breff Datum et actum Anno domini M^ocd^o lxxiij fferia tercia ante diem cineris

I övre kanten: 20 61.

På baksidan: V. Behm — Lest paa Aasteden Vii den 18 May 1638. Hans Aakeson Egen haand.

PEDER KARLSSON, fogde över *Sparbu* och *Jämtland*, erkänner att han överlämnat ödejorden *Skredsvik* till TORE "HOXAN" mot en skatt på 1/2 skinn årligen.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt.

Tryckt i DN XIV nr. 93.

Thet bekennis jek per kar(l)sson fogutt offuer sparbo oc je(m)pptala(n)dh *medh* thetta mith oppne breff ath jek vnth oc antwardadh

haffwer thenne breffuisare tore hoxan¹ en øde jordh som sa hether skredsuiik en fiordung² ligiande skal han fornemde jordh vppridia nitha brvka behalda han oc alla hans ærffuinga oc alla hans æfftherkommande æffther hanum oc kronene ther aff rettan skatt aff ath giffwa arliga j skin³ thy forbiuder jek hwariom manne hwar vidh sigh fornemde breffuisare her vty hindra eller hindra lata mode quelia eller offerretta j nakra handa mattho vndher fult breff brvtt oc vndher mins herre konges hexta hepndh oc vrede tyl saninde ok ytermere vissa⁴ tha henger jek mith jncigle fore thetta breff som giortt var j jempptalandh wppa kangxgardin sancte gregorius dagh anno dominj Mcdlxxiiij^o

I övre kanten: 1473.

På baksidan: Owik Bölås — Anders Nilsson. — Nils Andersson i Bålåsen.

1. "tore hoxan" tillskrivet senare på rasur. DN läser "Hopan".
2. "skredsuiik en fiordung" tillskrivet senare.
3. "j skin" tillskrivet i lucka.
4. "vissa" dubbelskrivet.

96

Den 27 mars 1473

OLAF GUDLEVSSON i Hägre byter sin jord i By i Sem med GUTTORM GUTTORMSSON mot dennes del i Hägre och 8 jämtska mark.

Jfr. JHD I nr. 285, II nr. 22, 43, 108.

Original på pergament i RA.

Sigill 1 och 2: bevarade.

Tryckt i DN XIV nr. 119.

Alla män som thetta breff kan fore komæ høra æller see helsar olaff gudhileefsson byggiandis man j hæghran kerlica medh warom herra Och gør witerlikit medh tæssu mino breffue at jach giorde jordha skipte medh gutzorm gutzormssoni jach fik aff hanom hans eghodelo j hæghran och iach vnte hanom min eghodeel j seem som by kallas och gør kunnocth at gutzorm gaff mich atta iempsca marker j mællom lagh mællan iordha och siax betaladhe gutzorm mich och twa mark betalade hans søner mich til fulla nøghie Thy skøter iach och skill the fornæmda iordh j seem vndan¹ mich oc minom arfuom och vndir gutzorms søner oc arffua medh allom tillaghom som till ligger och lighat haffuer j waato och torro alzengo vndan takno til æwerdelica egho tæssu waro nær tha lyktar pæningæna waro lukin pædher j haardscawa olaff hans son enar j brynio eleff j

klæppom benkt j riisom och yrian benktson som vpbar the twa mark for then syster luten hans hustrv burde framledhis lagde æn gutzorms søner ena halfua mark ath frælsa quernastædhet *medb* och skulu nw haffua the fornæmda iordh atalaløos for mich och minom æpter komandom Till thæss ytermere wisso och witnisbyrdh bidh(e)r jach hedherlikin man herra magnus kirkiøh(e)rra j rødhen och laghmannen *per olaffson* at the late sina jnsigle for thetta breff *Scriptum anno domini Millesimo quadringentesimo septuagesimo tercio Sabato ante dominicam letare*

I övre kanten: 1473 — 27/3.

På baksidan: Ås A.9.a. 3:16 — P. A.

1. Ändrat från "vnder".

97

Den 25 april 1473

GREGERS i *Näcksta* och PEDER ANDERSSON träffar i åtta mäns närvaro överenskommelse om sitt jordabyte.

Jfr. JHD II nr. 65, 102 och brev av 24 februari 1486, 17 april 1487, 14 september 1488 och 1 september 1499.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN III nr. 900.

Alla män som thetta breff kan fore komæ høra æller see helsom wi som hær æpter næmpnes Olaff kætilson Olaff j sanda kættil j bermo biørn j biærmo Eric j sanda eskil j sinberghe pædher j gerda och joan j feetzstadhe kerlike *medb* gudh Och göra witerlikit ath wi waro til kallath och till næmde vppa the widher talu som gregers j næktstade oc pædher andresson sik j mællom haffde om thera widher skipte aaker och slaat aaker reena och wægha Tha worde the swa till eens *medb* waart tillagh och thera sam ath hwar thera skulle fræselica widh bliiffwa thet han tha i wærio haffde och haffua wægh hwar offuer *annars* eghe thet ey til skadha kome tha skilde wi thet stadhugt och fast mællom them oc thera æpterkomande bliiffwa vtan alla atalan æpter thetne tiidh och om thet nokor göra wille tha skall swara som domroff och haldas tho som adher til witnisbyrd latom wi fornæmde olaff kætilson oc olaff j sanda waar jnsigle for thetta breff *Scriptum anno domini M^ocd lxxiiij die beati marci ewangeliste*

I övre kanten: 1473.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 900 — Hackås. Necksta.

SIGURD SIGURDSSON och hans syster INGEGERD SIGURSDOTTER erkänner att de överlåtit till sin frände MATTIS PEDERSSON i *Hov* i *Alsen* hela sitt arv efter sin fader SIGURD JYS i "Uffdasjö".¹

Jfr. JHD II nr. 101.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: skadat, 2: remsa.

Tryckt i DN XIV nr. 120.

Thet skal allom mannom² witherlighit wara saa wel them som Nw liffwa som them ther æptherkommande æro, som thetta breff, see, høra, æller læsa laatha, ath wy æptherscriffne Sighurdh sighurdhson ok min systher Jngegærdh sighurdz dohter, kænnomps thet ok fwlleligha til staam medh tæssø waro nerwarande opna breffwe ath wy wnth ok sælth haffwom beskedhelighom manne waarom frænda Mattis pederson j hoff j alsnø sokn, alth³ waarth fædherne som wy medh⁴ rættho ærffdom æffther war⁵ fadher Sighurdh jyz j wffdasjø gudh hans siæl nadhe hwiar ther hælzst ær æller finnas kan, kænnomps ok wy forescriffne sighwrth sighurdhson ok jngegærdh sighursdotter min syster ath wy opboreth haffwom aff fornæmpda mattis pederson halffwan pæning ok helan oss til godhe nøye til takkæ til mera wisso ok bætre forwarilse ok sannindh hær om bedhoms wy beskedheligha manna jncighle som ær erik scrub ok falke benghtson aa waang fore thetta breff som scriffwath waar j⁶ alsnø sokn aarom æpter guz byrdh M^ocd lxx^oiiij^o7 vppa sancte erici⁸ regis et martiris

I övre kanten: 1473.

På baksidan: Näs Klaksås.

1. Troligen det senare ödesbölet Översjöbölet. (Se Jämtländska räkenskaper I sid. 113, II sid. 79).
2. "mannom" tillskrivet ovan raden.
3. "alth" skrivet två gånger, det första underprickat.
4. "medh" tillskrivet ovan raden.
5. Felskrivet "van" för "var".
6. Här följer tre överstrukna bokstäver "sil"?
7. Överstruket M^ocd iiij^o med överstruket lxx under raden.
M^ocd lxx^o iiij^o tillskrivet under raden.
8. Före "erici" ett genom underprickning slopat "erikis".

Tre män bevittnar att NILS HÄVARSSON i *Glöte* sålde torpet "Røoga" till THORD IVARSSON för 6 svenska mark. NILS' son EINFASSTR i *Ås* i *Lillhärddal* emottog återstoden av köpsumman efter NILS' död.

Jfr. JHD I nr. 165, 232; II nr. 12, 42.

Original på papper i Nordiska Museet.

Spår efter två påtryckta sigill.

Thes kænnsis vi gudeleff gunnarson oc suen arenson olaff haluarson at vii hørdom handaband thorder iuarsuni oc nichlis hauarsuni at the kaup giordo om thet thorpet som heter røoga for vj svenska mark oc tha betalade nilis j gløthe thorde ena mark oc tha bleff thorder døder oc ther effter kom hans son enfaster i aas i lila herdal oc opbar, iiii, mark som igenstodo vt aff førnæmda gosse thil ythare visso oc¹ betra skæl bedis iak dandemanna insigla før theta bref² som er iouan halurson paul arnulson som giort var i heda om kors messo ano *domini* mcd lxxiii.

På framsidan: "1473" — Spår efter bokstäver som visar att översta delen är bortklippt.

På baksidan: Al mq. 19— 13,903 b—Linsells sn, Härjedalen.

1. Här följer "bæder" överstruket.

2. „ „ "som giort var" överstruket.

MARGARETA TOMASDOTTER säljer sitt fädernearv i *Högsta*, *Drevje* och *Kråkvikén* till sin broder PEDER TOMASSON för 13 jämtska mark.

Avskrift i Hildebrands saml., vol. 6, nr. 6, VHAA:s dep. i RA.

Alla män the som thetta bref see eller høra, helsar jag Margreta Tomas dotter kiärligen med gud, giör iag witterligit med thetta mitt öpne bref, at iag med willja och berådt mod, hafwer sålt minom Broder Pär Tomasson, så mycket som iag ägde i *Högsta*, och i *Drafwium*, och i *Krakwiken*, som iag Ärft efter min Fader, när by och fiärran, Hank och hage, watn och wädastadum, Åker och Äng, med alles ego intet undantagandes, som ther til ligat hafwer från forno och nyo, alt thet som med lagligom hafwom

gifwit, eller Saalum sålt, för Trätton Jemske mark. Kiändes iag förenämde Margreta mig upburit hafwer, af Päder minom Broder the förr omtalte Penningar mig til fulle nöye, efter thet som i Kiöp vårt kom. Ty skill iag Margreta thenne förr om rörde Egendom undan mig och minom arfwingom, och under Päder förenämde och hans arfwingom, till Ewerdelig ego. Till en obrytelig stadfästo, war thet giordt med otta fastum, Päder Mårtensson, Olof i Qwislom, Hellje i Sundom, Arfwid Börjesson, Erich Börjesson, Hindrick wid Ån, Hafftor i Nes, Jon Mårtensson. Thessa äro witnes män Hindrik i Øne, Päder i Sundom, Yttermära til säkerhet, ty ombäder iag wälborne mans insegel Päder Carlson Fogde i Jemtaland, Måns Nilsson, Mårten i öne, under thet Bref som giordt war i Alsen, Anno D: Ettusende Fyrehundrade siuttio tre.

På baksidan: Thenna afskrift är lika lydande med sielfwa Originalen, allenast somliga ord äro ändrade efter vårt swänska, på thet the som äro mindre wana med gammalt danska, måge thesto lettare kunna lesat. Och uppå begiäran Copierat d. 16 augustii 1760. Tå originalet war, Tuhundrade åttatio Siu, år, gamalt. Testor: Olof Nordwall.

Högsta männ tilhörigt neml. Jonas Pärsson, Christen Pärsson, Pär Pärson.

Med annan hand: Copierat d. 6 october 1799 då detta bref war Tre Hundre Tuigu fem år gamalt.

Hallen: Johan Ohl. — Hösta — B — anders Ersson — B — HÖ.

101

JÄMTLAND

Den 14 mars 1474

PEDER KARLSSON, fogde i *Sparbu* och *Jämtland*, intygar, att KLEMENS KRABBE i hans närvaro erkänt sig hava sålt halva gården *Åse* till MATTIS PEDERSSON för 20 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr. 98.

Efter vidimation på pergament av den 22 februari 1525 i RA.

Tryckt i DN XIV nr. 121; jfr. DN XIV nr. 487.

Ffor alde the godhæ mendh som thette breff se heller høræ leses bekendes iak *per* kar(l)sson fogoth i *sparbo* ok *jemptelandh* medh thette mitth nerwarindes opnæ breff ath jeg *nerwarindes* war oppa *jemphæmoth* a *hørðhæ* begga *thærræ* wedherath *Mattis* *pædhersson* i hoff och klæmitth *krabbes* Och *spordhæ* tha *Mattis* *person* *fornæmde* *clemith* *hwro* thet war *wm* *bægga* *thera* *kiøpph* *wm* *halffh* *delindh* i en *jordh* som *aaæ* *hether* *Swaredhæ* tha *fornæmde* *clemmith* ath *handh* thet *fwlkomlekæ* *tillstodh* ath *handh* *haffdhæ* *halffwæ* *aaæ* *fornæmde* *mattis* *person* *solth*

medh aldh syn till liggilsæ for xx jemskæ mark och stodh fornæmde Clemm(i)th krabbæ till ath mattis person haffdæ honnom betalet helæn pæningh och hallffwæn och alle the ther i mylæn kom till fwllæ nøyø ok alle som begga thera skell ordh waare Till saningh och ythermere wissen och bethræ bewisingh ta trycker jak mith insyglæ for thette breff som scriff(ui)t ware i Jemphelandh Mana dagin nesth efter sancte gregorij dagh Anno dominj M c d lxxiii^o etc

102

KUNGSGÅRDEN I JÄMTLAND

Den 27 mars 1474

GREGERS JOEPSSON i *Näcksta* säljer ödejorden *Rodesås* i *Lockne* socken till ESKIL LARSSON i *Sinnberg* för 9 jämtska mark.

Jfr. JHD II nr 97.

Original på pergament i VHAA's dep. i RA.

Spår efter 3 sigill i grönt vax.

Tryckt i DN XIV nr. 122.

Alla the dandhe men ssom thetta breff ssee hælle høra bekænnis jak gregers jocepsson i nækstadha *medh* thetta mith nærwarandhe opna breff kunnoch gørandhe ath jak ssalth haffwer æsskil larens^{son} j sinbergh, ena øde jordh liggiandis j lopnna ssokn ssom sswa hether rodissass¹, for jx jempska mark oc haffwer jak opburith minstha pæningh oc mæsstha ssom mek wæll ath nøyee, *medh* allom them lutom oc lundanum ssom ther til liggher oc leghath haffwer ffran fforno oc nyyo ingho vndhantakno, ffran mek oc minom arvingghom oc vndher ffornæmdhe æsskil **larens^{son}** oc hans arwingom thæssa dandhe mæn nærwarandhe ssom ær per karsson ffogoth i jemphalandh olaff kættilsson olaff j oppa oc ffornøydhe oc bethalade ffornæmde æsskil war ffogotha per karsson i then ssækith ssom jak honom skyllogh war (til sa)nnindh oc yther mera wissan tha bedis jak wælboren manz inssegle per karsson oc olaff kættilsson oc olaff j oppa ffør thetta breff ssom gyorth war oppa kongs gardin j Jemphalandh² *dominica judica* Anno domini M cd lxx quarto

1. "vndhan mek" følger överstruket.

2. "ssø" følger överstruket.

På framsidan: 1474 — 27/3 — Tr Dipl. Norv. XIV. 122.

På baksidan: Gregers Josepsson i Näkstadha sållt till Eskil Larens^{son} i Sinbergh ødesjorden Rodissås, i Lopne belägen, för 9 Jemtska mark, 1474. — Hhaa — A.9.a.5:3 — H.1890.

Drottning DOROTHEA stadfäster det arrendebrev som hennes ämbetsman i *Jämtland*, PEDER KARLSSON, givit OLAF GUDMUNDSSON på kronans ödesböle *Singsjö* i *Sundsjö* socken.

Jfr. JHD II, nr. 32, 46, 89, 90.

Original på pergament i RA (Grytans handling nr. 23).

Sigill 1: snitt.

Tryckt i DN III nr. 907; J.L.F.T., VI sid. 159.

Wij dorothea meth gudhs Nathe danmarcks Sueriges Norges Wendes oc gotes drotningh hertwghinne i Sleszwiigh oc i holsten Stormaren oc dytmarschen hertwghinne, i oldenborgh oc delmenhorst greffuinne, Gøre alle witherlight at effter thij pædher karlsson wor embitzman i Jempteland haffuer pa wore wæghne vnt oc forlænt thenne breffuisere Olaff gundmandsson wor bonde i forskriffne Jempteland een ødhe boleye Som kalles Singxsiø i Sundasio soghen Som hannom effter hans fathers dødh ær tilfaldhen Som thette nærwærendes breff Som forskriffne pædher karlsson wor embitzman hannom ther vpa giffuet haffuer ydermere jnneholder oc vthwiser, hwilket breff wij meth alle syne ordh oc articule meth thette wort obne breff stadfeste oc fuldborde, Togh at forskriffne olaff gundmantsson oc hans arffuinge skule oss oc kronene ther aff giffue oc gøre, hwes the ther aff aarlige aars at gøre oc giffue plictughe ære, i alle madhe Som aff gambel sedhwane wæret haffuer, Thij forbywthe wij alle ehwo the helst ære eller wære kwnne forskriffne olaff gundmandsson eller hans arffuinge her emodh athindre eller hindre lade, eller wdi nogre made vforrette vndher wort hylleste oc nathe, Datum in castro nostro Sønderborg in profesto beate lucie virginis nostro sub signeto presentibus appenso anno domini Mcdlxxquarto

Domina Regina per se

På framsidan: No 23: — Anno — 1474.

På baksidan: Anno: 1619. den 30. och 31 iulij leest paa Aasenn for 12 mend: — Nro 2.

HÖK OLAFSSON byter sin gård *Åsen* i *Lits* socken mot ASVID SIGURDSSONS gård i *Namn*.

Jfr. JHD II nr. 40, 73, 89—91.

Efter A. J. Hanssons avskrift i Heimbygdas dep. vol. 22 nr. 18014 i ÖLA och i "Jämtlandsbrev" B 20 i RA.

Avskrift av P. Olsson i Heimbygdas dep. vol. 21 nr. 18017 (2 ex.), tryckt i J.L.F.T. I sid. 103f.

Alla mæn som thetta breff høra æller see helsar jach Høøk Olaffsson kerlica *medb* gudh och gør witterliket *medb* thætta mit opna breff ath jach haffuer giort jordabyte *medb* asswid Sigurdsson, jach fik aff honom een gaard a nampne then som han aatte ther och iak loot hanom min gaard, som aasen heeter j lydz sokn ligger. Wi bytte iempne och skill iach honom then sama aasen frij och atalaløos for allom mannom vndan mich oc minom arffwom och vnder aasswid och hans arffwa *medb* allom sinom tillaghom som ther *medb* rætta till ligger och lighath haffwe som quærnastædil thet som iach køpth haffde vnder gaardin thet skill iach¹ hanom oc een notagang i syø som lighat haffver til gaardin oc een halffwan notagangh som lighath haffde til nampn thet skilde han sik siælf tha wi bytte iordom. Item skill iach honom halffwan ælghsgaardin aa ælghs-
eedhe thetta fornæmde *medb* allom androm tillaghom skil iach hanom *medb* vbrytelike stadhfæsto giorth *medb* skælom och witnom Olaff a rast, magnus nielsson, joan a nampne, anders ragwalsson, paul i slandrung, heming ibidem, pæder a dall fardin a rast oc olaff a moo. Til mer wisso tha beder iach godha mæn pædher olaffsson laghman, jennis staphansson om theris insigle for thetta breff. Scriptum anno domini M. cd. L.xxiiii. Sabata ante dominicam quartus² aduenth.

Tillfogat till avskriften i RA: Bytesbref år 1474 (Från Åsen i Lits socken). Originalt i pergament är af undertecknad uppvisadt vid riksarkivet och därstädes fotograferadt. Bringåsen pr. Östersund d. 12 Juli 1921. A. J. Hansson.

1. Från "køpth" och hit skrivet två gånger i avskriften.
2. I avskriften "Sabatom an domn mica raz.

105

JÄMTLAND

1474

OLAF BENGTTSSON har på STEN BIRGERSSONS i *Gärde* och dennes farbröders vägnar sålt ödejorden *Ytterboda* i *Lits* socken till PEDER BRUDSSON i *Skickeja* för 12 svenska mark.

Jfr. JHD II nr. 21 och brev av 5 juni 1502.
Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.
Sigill 1 och 2: bevarade.
Tryckt i DN XIV nr. 123.

Alle mæn the som thetta breff see ældher høra helsær, Olaf benthsson oc gøør witherlegit medh thetta mith opnæ breff atj fwllø oc laglego wmbodhe vppa stens vægnæ i gerdw̄m oc hans faderbrødrw̄m haffwer jagh solth beskedel(i)gwm manne pædher brwdhsson ein ødejordh som ytt-herbodhæ heither j liithsokn liggiandes medh allw̄m them luthw̄m som til then fornæmde¹ bodher nw ligger oc ligeth haffuer fra forno oc nyio vtan gards Oc inan nær byy oc fierre j watho Oc tørrø alls einngo vndan-takno, fore xii mark swenske oc kennis jagh fornæmde olaf meg fornæmde peninge vpbwrit haffwa meg til fwlle nøgiø Thy afhender jagh olaf thetta fornæmde godz bodher vndan sten byrghersson oc hans faderbrødr och tørræs ærffuingia, oc til eygnar thetta godz pædher brodhs-son j skikkenæ oc hans arffwa til æwerdeliga eygho oc war thetta breff² giorth medh viij fastw̄m asbiørn j øsen biørn j sawre olaf oc haluord j kornastadw̄m niels j cløkestadw̄m knwt j fierdw̄m miciel j handogh witnis mæn hakon j næsith erik j hyliw̄m til sanende her vm bedes jagh fornæmde olaf beskedeliges mans insigle biørn skores: medh mith insigle for thet(ta) breff som giort ær j jemtelandh anno dominj M cd lxx iiij etc

På framsidan: 1474 — 6.

På baksidan: Lit — A.9.a 2:24 —

En ødejord, som Ytterboda heter, såld till Peder Brodson i Skikkenä, för 12 mark Svenske, datum 1474.

1. Därefter ett utraderat "h".
2. Skrivet och sedan överstruket.

106

BERGS KYRKA

1474

JON JONSSON i *Matnäset* säljer till BJÖRN i *Klaxåsen* en halv "mansfara" i sjön *Fotingen* för 3½ alnar kläde.

Jfr. JHD I nr. 262.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa.

Tryckt i DN III nr. 908.

For allom mannom som thetta breff se æller høra læsas helsar jak jonjonson i matanes kerlica medh gw̄d kærnnis jak medh tesso mino øpno breffwe ath iak haffwer sælth beskedelicom manne biørn i klacssas ena

halffwa manz farw j fotwns watnom som min fadher atthe for iii; alin klædhe wndan mik og minom arffwom ok vndher fornæmde biørn ok hans arffwom til æwærdelica ægo Swa kænne jak haffwa vpbwrit the fornæmde iii; alin clædhe wtnis men jønne j asom ok redar j garhammar thy bidher jak hedherlicom manne her Seffrin kirkioprest j owiik ath han sit jncigle henge for *thetta breff medh* [mit]th jncigle *Scriptum ecclesie* bærg Anno domini Mcdlxx quarto die dedicacionis ecclesie e[iu]sdem

På framsidan: 1474.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 908 — Myske. Ångro — Klax Ass

107

JÄMTLAND

Den 5 mars 1475¹

LINDORM NILSSON säljer till KARL ÖRJANSSON två systerlotter i gården *Gillsta* i *Hackås* socken för 8 jämtska mark.

Jfr. brev av 6.8.1477.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: remsa, 3—5: snitt.

Tryckt i DN III nr. 910, J.L.F.T., I sid. 104 f.

Allæ mæn the som *thetta breff* see ældher hœra helsær jægh lindhorm nielsson gør with(e)rlich *medh* *thetta* mith opnæ *breff* ath *medh* godwm wiliæ oc beradno modhæ megh solth haffuæ beskedeligwm manne karl yriænsson thwa systher delæ j gyldestadwm j hakass soken j jemtæländh liggiandes, foræ² viij marker jemskæ Oc haffwer jægh *thetta* giorth *medh* minnæ hustrv oc hennæs systher kadrin oc so oc *cristin* jacop dötter³ jæa oc samtykth oc goduiliæ Oc kennis oc jægh fornæmde lindorm megh haffwæ vpp boreth aff forsagdwm karl alle penningæ som j warth kœp kom megh til fwllæ nøgio oc allæ, for thy tha skiil jægh thennæ fornæmde thwa systher deldæ j gildestadwm wndan megh Oc fornæmdwm systrowm Oc warwm arffwm Oc til ægnar jægh thet wnder fornæmde karl yriænsson oc hanns ærffwingiæ til odals oc æwærdeligæ eygnar *medh* allo thy som til thæ fornæmde thwa delænæ nw ligger oc aff fornæ ligæth haffwer inan gards oc wtan nær byy Oc fierræ j watho oc j thorro alsengo wndhan takno, oc *thetta* kœp war giørth *medh* viij fastwm, jens staffansson pæder Eriksson hærre *mognus* j rødenæ herre *lafrens* j *sundwm* erik j *hyllwm* pall j *riswm* torbiørn j foaker⁴ jffwar i hestum *thetta* ære wtnismæn jon thoresson helgæ j throngwm til sanende hær wm bidher jægh hedh(e)rlichæ mæn wm thørres *jnsiglen* som ær pædher larensen oc hans arwingom thæssa dandhe mæn nærwarandhe sson ær

æsbjörn j øsæn björn j sawrw̄m Erik j hyliw̄m for *thetta* breff som giørth ær
j jemtelandh *dominica letare*¹ anno *dominj etc lxx quinto etc*

På framsidan: 1475 — 20/3.

På baksidan: Dipl. Norv. III No 910 — bref w̄m gildestadhæ — Hackås. Hof.

1. I DN daterat 20.3.1475.
2. Ett dubbelskrivet "foræ" følger.
3. "jacop dötter" tillskrivet ovan raden.
4. DN läser "Flaker".

GUTTORM GUTTORMSSON säljer till sina bröder JOHAN och OLAF GUTTORMSSONER vad han äger i östra gården *By* i *Sem* i *Ås* socken för 12 jämtska mark.
Jfr. JHD II nr. 22, 96.

Original på pergament i VHAA:s dep. i RA.

Sigill 1: snitt, 2: bevarat.

Tryckt i DN XIV nr. 124.

Alle mæn thæ som *thetta* breff sææ ældher Høra Hølsær Jægh gutzorm
gudzormson gøør witherligit *medh* *thetta* mith opna breff ath *medh* jaa
Oc ghodw̄m wiliæ Megh solth haffuæ minw̄m brødrw̄m joan oc olaff
gudzormsynir swa myk̄t som¹ jægh attæ i bynw̄m j østaste garden j
seym j ass soken liggiandes for xij mark jemske oc kennis jagh fornæmder
gutzorm megh haffuæ vppboreth aff minw̄m brødrw̄m fornæmde peninghæ
megh til fulla nøgiøø ephir thy som j warth køøp kom Oc for thy skill
jagh then fornæmde deell vndan megh oc minw̄m arffw̄m Oc til eygnar
jagh thet sama cygodell minw̄m brødrw̄m joan Og olaff oc alla tørres
arffum Oc epherkommandw̄m til æuerdeligæ eygo *medh* allw̄m them
luthw̄m oc lunnendw̄m som thil then sama jordeparth nw̄ ligger oc aff
ældher ligadh haffuer jnan gards oc wtan nær by Oc fierre j watho oc
j tørro allseingo vtavndan takno ytermere sanende hær w̄m Oc bættre
foruarningh tha bedes jægh dandemæn vm sin jnsciglen som ær æsbjörn j
øsenne Oc olaf tomasson j walla for *thetta* breff ephir thy ath ey sielff
jnsciglen haffuer varth² *thetta* breff giørth j ass *dominica quasimodi*
genuiti anno *dominj etc lxxv*^o *etc*

På framsidan: 1475.

På baksidan: brEf w̄m Byn — A.9.a. 3:21. — Ås. By — PA.

1. "som" dubbelskrivet.
2. Bokstaven "r" tillagd ovan raden.

